

Kaupunginvaltuusto

Aika 11.12.2023 klo 17:00 - 18:01

Paikka Valtuustosal

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 102	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 103	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 104	Keskusvaalilautakunnan täydennysvaali	6
§ 105	Hyvinvointilautakunnan täydennysvaali	10
§ 106	Tarkastuslautakunnan täydennysvaali	14
§ 107	Eron myöntäminen teknisen lautakunnan jäsenyydestä ja täydennysvaali	18
§ 108	Eron myöntäminen teknisen lautakunnan varajäsenyydestä ja täydennysvaali	22
§ 109	Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle valitukseen koskien kaupunginvaltuuston päätöstä 11.9.2023 § 65	26
§ 110	Muutostalousarvio II vuodelle 2023	71
§ 111	Avaavan taseen 1.1.2023 vahvistaminen	72
§ 112	Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+ ehdotuksen hyväksyminen	74
§ 113	Sidonnaisuusilmoitukset	81
§ 114	Osallistuminen Seutufoorumiin 19.12.2023	83
§ 115	Valtuustoaloite kantatilaperiaatteen poikkileikkausvuoden kohtuullistamisesta	84
§ 116	Valtuustoaloite ilmastovaikutusten arvioinnista	88
§ 117	Valtuustoaloite: Ylöjärvi vetyteknologian kärkikunnaksi	92
§ 118	Valtuustoaloite anonyymiin rekrytointiin siirtymisestä	97
§ 119	Valtuustoaloite: Ylöjärven kaupungin tulee tukea voimakkaammin junioriurheilua ja eri urheilulajeja	102
§ 120	Valtuustoaloite polkupyöräbaanasta	106
§ 121	Valtuustoaloite henkilöstöedustuksesta Ylöjärven kaupungin omistamiin yhtiöihin	110
§ 122	Valtuustoaloite luontoselvityksen tekemiseksi Ylöjärven kaupungin alueella	111
§ 123	Valtuustoaloite WWF:n Green Office mallin käyttöönotosta Ylöjärvellä	112

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Ojares Juho	Puheenjohtaja	
	Saaristo Tomi	Kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja	
	Toivonen Timo	Kaupunginvaltuuston 3. varapuheenjohtaja	
	Ahonen Jussi-Pekka	Valtuutettu	
	Alanen Nina	Valtuutettu	
	Alhamo Juha	Valtuutettu	
	Haataja Peer	Valtuutettu	
	Hakanen Teuvo	Valtuutettu	
	Heikkilä Jaana	Valtuutettu	
	Heiska Mauri	Valtuutettu	
	Itäpää Auvo	Valtuutettu	
	Jukantupa Anna	Valtuutettu	
	Jäntti Iikka	Valtuutettu	
	Jäppinen Karita	Valtuutettu	
	Järvensivu Antti	Valtuutettu	
	Kaasalainen Jouni	Valtuutettu	
	Kiiskinen Jenni	Valtuutettu	
	Koivisto-Haataja Heidi	Valtuutettu	
	Kolehmainen Toni	Valtuutettu	
	Koski Panu	Valtuutettu	
	Koskinen Riitta	Valtuutettu	
	Kulmala Jenni	Valtuutettu	
	Kytömäki Jussi	Valtuutettu	
	Leppänen Aki	Valtuutettu	
	Lipsonen Tiia	Valtuutettu	
	Listenmaa Sari	Valtuutettu	
	Luoja Katja	Valtuutettu	
	Mäkinen Minna	Valtuutettu	
	Nevala Yrjö	Valtuutettu	
	Niemi Jari	Valtuutettu	
	Pajunen Henrik	Valtuutettu	
	Pajunen Janne	Valtuutettu	
	Pelkonen Erja	Valtuutettu	
	Peltola Seppo	Valtuutettu	
	Pätäri Marika	Valtuutettu	
	Rantanen Sami	Valtuutettu	
	Ruuska Hannu	Valtuutettu	
	Sarvijärvi Minna	Valtuutettu	
	Sivonen Pekko	Valtuutettu	
	Stenman Päivi	Valtuutettu	
	Suvanto Pauliina	Valtuutettu	
	Talasmäki Johanna	Valtuutettu	
	Tienari Tapani	Valtuutettu	
	Tiura Jaana	Valtuutettu	
	Toikkonen Esa	Valtuutettu	
	Uusitalo Markku	Valtuutettu	
	Jussila Jukka	Varavaltuutettu	
	Koponen Teemu	Varavaltuutettu	

Kuisma Pekka
Palmi Ari
Selin Janne
Vilén Riitta

Varavaltuutettu
Varavaltuutettu
Varavaltuutettu
Varavaltuutettu

Muu

Piiparinen Pauli
Pieviläinen Antti
Helminen Tiina
Hirvonen-Ylinen Mira
Hursti Matti
Liinavuori Juha
Nurmi Jukka
Soini Sari
Tikkakoski Konsta

Helin Aino
Isotalo Hanna

Kaupunginjohtaja
Pöytäkirjanpitäjä
Viestintäpäällikkö
Henkilöstöjohtaja
Sivistysjohtaja
Talousjohtaja
Kaupunkirakennejohtaja
Kehitysjohtaja
Nuorisovaltuuston
puheenjohtaja
Palvelusihteerin sijainen
Johdon sihteeri

Allekirjoitukset

Juho Ojares
puheenjohtaja

Antti Pieviläinen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

102 - 123

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Tapani Tienari
pöytäkirjantarkastaja

Jaana Tiura
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville kaupungin yleisessä tietoverkossa (www.ylojarvi.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 14.12.2023.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 102

Kaupunginvaltuuston kokouksen laillisuuden edellytyksenä on, että kokouskutsu on valtuutetuille toimitettu kuntalain ja valtuuston työjärjestyksen edellyttämällä tavalla. Päätösvaltaisuuden edellytyksenä on, että läsnä on vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista.

Tämän kokouksen kokouskutsu on julkaistu osoitteessa www.ylojarvi.fi ja lähetetty valtuutetuille 1.12.2023. Kokouskutsu ilman asialuetteloa on julkaistu 30.11.2023 Kurun Lehdessä ja asialuetteloineen 7.12.2023 Ylöjärven Uutisissa.

Kaupunginvaltuusto päättää mahdollisista esteistä. Puheenjohtaja toteaa laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

Sähköisessä kokousjärjestelmässä suoritetun läsnäoloilmoittautumisen jälkeen todettiin, että paikalla ovat kaikki valtuutetut lukuunottamatta Mika Kotirantaa, Leena Mankkista, Sami Saviota, Inga-Mari Lehteä ja Juha Tuomista.

Kotirannan tilalle kutsuttu Riitta Vilén, Mankkisen tilalle kutsuttu Pekka Kuisma, Savion tilalle kutsuttu Teemu Koponen, Lehden tilalle varavaltuutettujen Minna Koskinen, Jan Salminen ja Hermann Niemi estyneisyyden vuoksi kutsuttu Ari Palmi ja Tuomisen tilalle varavaltuutettu Tero Lehtosen estyneisyyden vuoksi kutsuttu Jukka Jussila todettiin läsnä oleviksi, joten paikalla oli 51 valtuutettua tai varavaltuutettua eli valtuusto oli täysilukuinen.

Lisäksi paikalla oli kaupungin johtoryhmä, nuorisovaltuuston puheenjohtaja sekä johdon sihteeri, joka toimi kokouksessa teknisenä sihteerinä ja palvelusihteerin sijainen, joka toimi kokouksessa teknisenä asiantuntijana.

Tämän jälkeen puheenjohtaja Juho Ojares totesi kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

Kaupunginvaltuusto

§ 103

11.12.2023

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 103

Kaupunginvaltuusto päättää valita pöytäkirjan tarkastajiksi Tapani Tienarin ja Jaana Tiuran sekä 1. varatarkastajaksi Esa Toikkosen ja 2. varatarkastajaksi Timo Toivosen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus § 344
Kaupunginvaltuusto § 104

20.11.2023
11.12.2023

Keskusvaalilautakunnan täydennysvaali

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 344

KAUPHALL 21.06.2021 § 239

Kuntalaki

71 § Yleinen vaalikelpoisuus

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

72 § Vaalikelpoisuus valtuustoon

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

- 1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
- 2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;
- 3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;
- 4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

74 § Vaalikelpoisuus muihin toimielimiin

Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö,

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 344
§ 104

20.11.2023
11.12.2023

jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Pääasiallisesti henkilöstöasioita hoitavaan toimielimeen sovelletaan, mitä 73 §:n 2 momentissa säädetään.

Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta

4 a § Julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpano

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Vaalilaki

13 § Kunnan keskusvaalilautakunta

Valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta.

Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin oltava vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa. (8.5.2015/563)

Kunnan keskusvaalilautakunnan on ilmoitettava yhteystietonsa Digi- ja väestötietovirastolle sen määräämällä tavalla. (29.11.2019/1132)

Jotta kunnan keskusvaalilautakunnan jäsenet ja varajäsenet edustaisivat edellisissä kuntavaaleissa esiintyneitä äänestäjäryhmiä edellyttää se yleensä, että kukin jäsen tai varajäsen edustaa eri äänestäjäryhmää. Niin kauan kuin yksikin huomioon otettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, keskusvaalilautakuntaan ei saa valita muusta ryhmästä kahta edustajaa.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 344
§ 104

20.11.2023
11.12.2023

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se valitsee toimikaudekseen keskusvaalilautakuntaan viisi jäsentä ja viisi varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan sekä valitsee jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Hyväksyttiin.

KAUPVALT 09.08.2021 § 78

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen keskusvaalilautakuntaan viisi jäsentä ja viisi varajäsentä siinä järjestyksessä, jossa he tulevat varsinaisten jäsenten sijaan sekä valitsee jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Hyväksyttiin. Valituiksi tulivat seuraavat:

Jäsenet

Kaija Järvinen, pj

Minna Mustakallio-Sorvari, vpj

Sami Vastamäki

Samuli Björklings

Sanna Porola

1. varajäsen Marja Ala-Nikkola
2. varajäsen Markku Korttesmaa
3. varajäsen Riitta Siikaniva
4. varajäsen Antti Pirttijoki
5. varajäsen Pauli Heinonen

Kaupunginhallitus 20.11.2023

Keskusvaalilautakunnan jäsen Samuli Björklings on menettänyt vaalikelpoisuutensa paikkakunnalta muuton ja kotikunnan vaihtumisen vuoksi.

Kuntalaki

78 § Vaalikelpoisuuden menettäminen

Jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimitus toteaa luottamustoimen päättyneeksi. Valtuutetun osalta päätöksen tekee valtuusto. Päätös pannaan täytäntöön heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se

1. toteaa Samuli Björklingsin menettäneen vaalikelpoisuutensa

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 344
§ 104

20.11.2023
11.12.2023

keskusvaalilautakuntaan,

2. valitsee Samuli Björklingin tilalle jäsenen keskusvaalilautakuntaan kuluvaan valtuustokauden loppuun asti ja

3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin seuraavasti: Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se

1. toteaa Samuli Björklingin menettäneen vaalikelpoisuutensa keskusvaalilautakuntaan,

2. valitsee Jussi Kytömäen Samuli Björklingin tilalle jäseneksi keskusvaalilautakuntaan kuluvaan valtuustokauden loppuun asti ja

3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 104
602/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto

1. toteaa Samuli Björklingin menettäneen vaalikelpoisuutensa keskusvaalilautakuntaan,

2. valitsee Jussi Kytömäen Samuli Björklingin tilalle jäseneksi keskusvaalilautakuntaan kuluvaan valtuustokauden loppuun asti ja

3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 345
§ 105

20.11.2023
11.12.2023

Hyvinvointilautakunnan täydennysvaali

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 345

228/00.00.01/2021

KAUPHALL 21.06.2021 § 237

Kuntalaki

71 § Yleinen vaalikelpoisuus

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

72 § Vaalikelpoisuus valtuustoon

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

- 1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
- 2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;
- 3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;
- 4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

74 § Vaalikelpoisuus muihin toimielimiin

Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka onvaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö,

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 345
§ 105

20.11.2023
11.12.2023

jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Pääasiallisesti henkilöstöasioita hoitavaan toimielimeen sovelletaan, mitä 73 §:n 2 momentissa säädetään.

Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta

4 a § Julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpano

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Ylöjärven kaupungin hallintosääntö

96 § Lautakunnan kokoonpano

Hyvinvointilautakunnassa on yksitoista jäsentä ja jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kuntalain 33 §:n mukaan valtuusto tai muu valinnasta vastaava toimielin valitsee jäseniksi valituista toimielimen puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa, jollei valtuusto ole päättänyt puheenjohtajamallista.

Vt. kaupunginjohtaja ehdottaa

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se päättää

1. että hyvinvointilautakunnalla on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ja

2. valita toimikaudekseen hyvinvointilautakuntaan 11 jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen sekä valitsee jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Hyväksyttiin.

KAUPVALT 09.08.2021 § 76

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto päättää

1. että hyvinvointilautakunnalla on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ja

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 345
§ 105

20.11.2023
11.12.2023

2. valita toimikaudekseen hyvinvointilautakuntaan 11 jäsentä ja jokaiselle henkilökohtaisen varajäsenen sekä valitsee jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Hyväksyttiin. Valituiksi tulivat seuraavat:

Jäsen
Jaana Tiura, pj
Sari Listenmaa, vpj
Juha Alhamo
Juha Tuominen
Tuija Hirsimäki
Tapani Tienari
Jenni Kulmala
Elina Ojaranta
Pekka Kuisma
Arttu Karukka
Esa Toikkonen

Varajäsen
Leena Mankkinen
Jenni Veijonen
Janne Selin
Ari Palmi
Riitta Siikaniva
Sami Peurala
Matti Leminen
Anselmi Koivunen
Sirkku Veilahti
Sari Åman
Matti Särkilampi

Kaupunginhallitus 20.11.2023

Hyvinvointilautakunnan varajäsen Matti Särkilampi on jättänyt 2.11.2023 eroanomuksen hyvinvointilautakunnan varajäsenyydestä paikkakunnalta muuton ja kotikunnan vaihtumisen vuoksi.

Kuntalaki

78 § Vaalikelpoisuuden menettäminen

Jos luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa, hänet valinnut toimitus toteaa luottamustoimen päättyneeksi. Valtuutetun osalta päätöksen tekee valtuusto. Päätös pannaan täytäntöön heti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se

1. toteaa Matti Särkilammen menettäneen vaalikelpoisuutensa hyvinvointilautakuntaan,
2. valitsee Matti Särkilammen tilalle varajäsenen (varsinainen jäsen Esa Toikkonen) hyvinvointilautakuntaan kuluva valtuustokauden loppuun asti ja
3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 345
§ 105

20.11.2023
11.12.2023

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 105
602/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto

1. toteaa Matti Särkilammen menettäneen vaalikelpoisuutensa hyvinvointilautakuntaan,
2. valitsee Matti Särkilammen tilalle varajäsenen (varsinainen jäsen Esa Toikkonen) hyvinvointilautakuntaan kuluvan valtuustokauden loppuun asti ja
3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin. Kaupunginvaltuusto valitsi Sanna Porolan Matti Särkilammen tilalle varajäseneksi (varsinainen jäsen Esa Toikkonen) hyvinvointilautakuntaan kuluvan valtuustokauden loppuun asti.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 371
§ 106

27.11.2023
11.12.2023

Tarkastuslautakunnan täydennysvaali

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 371

Tuija Hirsimäki on valittu kaupunginvaltuustossa 13.11.2023 § 93 kaupunginhallituksen varajäseneksi ja hän on siten menettänyt vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakunnan varajäseneksi.

Kuntalaki

70 § Suostumus luottamustoimeen ja ero luottamustoimesta

Luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

71 § Yleinen vaalikelpoisuus

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

72 § Vaalikelpoisuus valtuustoon

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

- 1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
- 2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;
- 3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;
- 4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 371
§ 106

27.11.2023
11.12.2023

Edellä tarkoitetussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

73 § Vaalikelpoisuus kunnanhallitukseen

Vaalikelpoinen kunnanhallitukseen on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) välittömästi kunnanhallituksen alaisena toimiva kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on kunnanhallituksen tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka lautakunnan esittelijänä tai muuten vastaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi tulevien asioiden valmistelusta;
- 4) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle kunnanhallituksessa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Henkilöstön edunvalvonnasta asianomaisessa kunnassa huolehtivan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen puheenjohtaja ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen. Vaalikelpoinen ei myöskään ole henkilö, joka yhteisön neuvottelijana tai muussa vastaavassa ominaisuudessa vastaa edunvalvonnasta.

Enemmistön kunnanhallituksen jäsenistä on oltava muita kuin kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa olevia henkilöitä.

Edellä 1 momentin 4 kohtaa ei sovelleta kunnan määräysvallassa olevan yhteisön hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäseniin.

74 § Vaalikelpoisuus muihin toimielimiin

Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö,

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 371
§ 106

27.11.2023
11.12.2023

jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Pääasiallisesti henkilöstöasioita hoitavaan toimielimeen sovelletaan, mitä 73 §:n 2 momentissa säädetään.

Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

75 § Vaalikelpoisuus tarkastuslautakuntaan

Vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan ei ole:

- 1) kunnanhallituksen jäsen;
- 2) pormestari ja apulaispormestari;
- 3) henkilö, joka on kunnanhallituksen jäsenen, kunnanjohtajan, pormestarin tai apulaispormestarin hallintolain (434/2003) esteellisyysperusteita koskevan 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu läheinen;
- 4) henkilö, joka on kunnan tai kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa kunnan määräysvallassa olevassa yhteisössä tai säätiössä; (21.5.2021/419)
- 5) henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta

4 a § Julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpano

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Ylöjärven kaupungin hallintosääntö

Tarkastuslautakunta
150 § Lautakunnan kokoonpano

Lautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä viisi muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan jäsenten enemmistön tulee olla valtuutettuja ja varajäsenten enemmistön valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tämänhetkinen kokoonpano:

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 371
§ 106

27.11.2023
11.12.2023

Jäsen	Varajäsen
Riitta Koskinen, pj.	Tapio Saarijoki
Jouni Kaasalainen, vpj.	Suvi Ylipää
Anna Jukantupa	Mika Koivula
Marko Taipale	Susanna Riuttala
Tero Lehtonen	Tuija Hirsimäki
Heli Koukeri-Potkonen	Heidi Koivisto-Haataja
Jussi Kytömäki	Matleena Takala

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se

1. toteaa Tuija Hirsimäen menettäneen vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakuntaan,
2. valitsee toimikaudekseen Hirsimäen tilalle varajäsenen (varsinainen jäsen Tero Lehtonen) tarkastuslautakuntaan ja
3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös Hyväksyttiin seuraavasti: Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se

1. toteaa Tuija Hirsimäen menettäneen vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakuntaan,
2. valitsee toimikaudekseen Hirsimäen tilalle varajäseneksi Jukka Jussilan (varsinainen jäsen Tero Lehtonen) tarkastuslautakuntaan ja
3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 106
602/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto

1. toteaa Tuija Hirsimäen menettäneen vaalikelpoisuutensa tarkastuslautakuntaan,
2. valitsee toimikaudekseen Hirsimäen tilalle varajäseneksi Jukka Jussilan (varsinainen jäsen Tero Lehtonen) tarkastuslautakuntaan ja
3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 346
§ 107

20.11.2023
11.12.2023

Eron myöntäminen teknisen lautakunnan jäsenyydestä ja täydennysvaali

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 346

Toni Kolehmainen on jättänyt 14.11.2023 eroanomuksen teknisen lautakunnan jäsenyydestä eronpyynnössä tarkemmin selostetuin perustein. Eroanamus on nähtävänä kokouksessa.

Kuntalaki

70 § Suostumus luottamustoimeen ja ero luottamustoimesta

Luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

71 § Yleinen vaalikelpoisuus

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

72 § Vaalikelpoisuus valtuustoon

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

- 1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
- 2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;
- 3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;
- 4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 346
§ 107

20.11.2023
11.12.2023

Edellä tarkoitettussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

74 § Vaalikelpoisuus muihin toimielimiin

Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Pääasiallisesti henkilöstöasioita hoitavaan toimielimeen sovelletaan, mitä 73 §:n 2 momentissa säädetään.

Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta

4 a § Julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpano

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Ylöjärven kaupungin hallintosääntö

116 § Teknisen lautakunnan ja toimikunnan kokoonpano

Kaupunginvaltuusto valitsee lautakuntaan yksitoista jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä toimikauttaan vastaavaksi ajaksi sekä nimeää jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Teknisen lautakunnan tämänhetkinen kokoonpano:

Jäsen	Varajäsen
Tomi Saaristo, pj.	Inga-Mari Lehti

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 346
§ 107

20.11.2023
11.12.2023

Yrjö Nevala, vpj.	Timo Tuominen
Toni Kolehmainen	Jukka Jussila
Riitta Siikaniva	Janne Pajunen
Jussi Leppälahti	Markus Silfverberg
Riitta Vilén	Taru Helin
Auvo Itäpää	Tapio Liesko
Heidi Koivisto-Haataja	Jaana Tiura
Kirsi Salojärvi	Enni Seuri
Teuvo Hakanen	Heikki Jutila
Arja Uusikartano	Päivi Pylsy

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää

1. myöntää Toni Kolehmaiselle eron teknisen lautakunnan jäsenyydestä,
2. valita Toni Kolehmaisesta tilalle jäsenen tekniseen lautakuntaan ja
3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin seuraavasti: Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää

1. myöntää Toni Kolehmaiselle eron teknisen lautakunnan jäsenyydestä,
2. valita Janne Pajusen Toni Kolehmaisesta tilalle jäseneksi tekniseen lautakuntaan ja
3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Toni Kolehmainen poistui kokouksesta esteellisenä (osallisuusjäävi) tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Varajäsen Juha Tuominen oli kokouksessa paikalla tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan klo 18.10-18.11.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 107
602/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Toni Kolehmaiselle eron teknisen lautakunnan jäsenyydestä,
2. valita Janne Pajusen Toni Kolehmaisesta tilalle jäseneksi tekniseen lautakuntaan ja
3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 346
§ 107

20.11.2023
11.12.2023

Päätös

Hyväksyttiin.

Toni Kolehmainen poistui kokouksesta esteellisenä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Varavaltuutettu Linda Kyllöisen estyneisyyden vuoksi varavaltuutettu Janne Selin oli kutsuttuna paikalla ja osallistui kokoukseen tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan klo 17.07-17.08.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 347
§ 108

20.11.2023
11.12.2023

Eron myöntäminen teknisen lautakunnan varajäsenyydestä ja täydennysvaali

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 347

Janne Pajunen on jättänyt 20.10.2023 eroanomuksen teknisen lautakunnan varajäsenyydestä ehdollisena siten, että hän tulee kaupunginvaltuuston päätöksellä valituksi teknisen lautakunnan varsinaiseksi jäseneksi ennen tämän eronpyynnön käsittelyä. Eroanamus on nähtävänä kokouksessa.

Kuntalaki

70 § Suostumus luottamustoimeen ja ero luottamustoimesta

Luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Valtuusto myöntää eron valtuutetulle ja varavaltuutetulle.

71 § Yleinen vaalikelpoisuus

Vaalikelpoinen kunnan luottamustoimeen on henkilö:

- 1) jonka kotikunta kyseinen kunta on;
- 2) jolla on jossakin kunnassa äänioikeus kuntavaaleissa sinä vuonna, jona valtuutetut valitaan tai vaali muuhun luottamustoimeen toimitetaan; ja
- 3) jota ei ole julistettu vajaavaltaiseksi.

72 § Vaalikelpoisuus valtuustoon

Vaalikelpoinen valtuustoon ei ole:

- 1) valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi kunnallishallintoa koskevia valvontatehtäviä;
- 2) kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnanhallituksen tai lautakunnan tehtäväalueen johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavassa vastuullisessa tehtävässä;
- 3) kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön;
- 4) kuntayhtymän jäsenkunnan valtuuston osalta kuntayhtymän palveluksessa oleva henkilö, joka asemaltaan voidaan rinnastaa 2 kohdassa tarkoitettuun kunnan palveluksessa olevaan henkilöön.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 347
§ 108

20.11.2023
11.12.2023

Edellä tarkoitetussa palvelussuhteessa oleva on vaalikelpoinen valtuutetuksi, jos palvelussuhde päättyy ennen kuin valtuutettujen toimikausi alkaa.

74 § Vaalikelpoisuus muihin toimielimiin

Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Pääasiallisesti henkilöstöasioita hoitavaan toimielimeen sovelletaan, mitä 73 §:n 2 momentissa säädetään.

Johtokuntaan ja toimikuntaan voidaan valita sellainenkin henkilö, joka ei ole vaalikelpoinen kunnanhallitukseen ja lautakuntaan tai jonka kotikunta kunta ei ole.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta

4 a § Julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpano

Valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä sekä kunnallisissa että kuntien välisen yhteistoiminnan toimielimissä lukuun ottamatta kunnanvaltuustoja tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu.

Ylöjärven kaupungin hallintosääntö

116 § Teknisen lautakunnan ja toimikunnan kokoonpano

Kaupunginvaltuusto valitsee lautakuntaan yksitoista jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä toimikauttaan vastaavaksi ajaksi sekä nimeää jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Teknisen lautakunnan tämänhetkinen kokoonpano:

Jäsen	Varajäsen
Tomi Saaristo, pj.	Inga-Mari Lehti

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 347
§ 108

20.11.2023
11.12.2023

Yrjö Nevala, vpj.	Timo Tuominen
Toni Kolehmainen	Jukka Jussila
Riitta Siikaniva	Janne Pajunen
Jussi Leppälahti	Markus Silfverberg
Riitta Vilén	Taru Helin
Auvo Itäpää	Tapio Liesko
Heidi Koivisto-Haataja	Jaana Tiura
Kirsi Salojärvi	Enni Seuri
Teuvo Hakanen	Heikki Jutila
Arja Uusikartano	Päivi Pylsy

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle edellyttäen, että Janne Pajunen on tullut kaupunginvaltuuston päätöksellä valituksi teknisen lautakunnan varsinaiseksi jäseneksi ennen tämän eronpyynnön käsittelyä, että se päättää

1. myöntää Janne Pajuselle eron teknisen lautakunnan varajäsenyydestä (varsinainen jäsen Riitta Siikaniva),
2. valita Janne Pajusen tilalle varajäsenen tekniseen lautakuntaan ja
3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin seuraavasti: Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle edellyttäen, että Janne Pajunen on tullut kaupunginvaltuuston päätöksellä valituksi teknisen lautakunnan varsinaiseksi jäseneksi ennen tämän eronpyynnön käsittelyä, että se päättää

1. myöntää Janne Pajuselle eron teknisen lautakunnan varajäsenyydestä (varsinainen jäsen Riitta Siikaniva),
2. valita Jari Niemen Janne Pajusen tilalle varajäseneksi tekniseen lautakuntaan ja
3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 108
602/00.00.01/2021

Kaupunginhallitus ehdottaa

Edellyttäen, että Janne Pajunen on tullut kaupunginvaltuuston päätöksellä valituksi teknisen lautakunnan varsinaiseksi jäseneksi ennen tämän eronpyynnön käsittelyä, kaupunginvaltuusto päättää

1. myöntää Janne Pajuselle eron teknisen lautakunnan varajäsenyydestä (varsinainen jäsen Riitta Siikaniva),
2. valita Jari Niemen Janne Pajusen tilalle varajäseneksi tekniseen lautakuntaan ja

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 347
§ 108

20.11.2023
11.12.2023

3. tarkastaa tämän pykälän kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Janne Pajunen poistui kokouksesta esteellisenä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Varavaltuutettu Linda Kyllöisen estyneisyyden vuoksi varavaltuutettu Janne Selin oli kutsuttuna paikalla ja osallistui kokoukseen tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan klo 17.09-17.09.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle valitukseen koskien kaupunginvaltuuston päätöstä 11.9.2023 § 65

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 375

Hämeenlinnan hallinto-oikeus pyytää 24.10.2023 saapuneella kirjeellä kaupungin lausuntoa [REDACTED] kunnallisvalitukseen (valituksen päiväys 15.9.2023). Valitus koskee kaupunginvaltuuston päätöstä 11.9.2023 § 65 (Tilapäisen valiokunnan ehdotus kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa). Valituksessa vaaditaan valtuuston päätöksen kumoamista, valittajan oikeudenkäyntikulujen korvaamista sekä hallinto-oikeutta harkitsemaan mahdollista valtuuston päätöksen täytäntöönpanokieltoa. Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä.

Lausunnon mukaan hallinto-oikeus pyytää liittämään jäljennökset kaikista valituksenalaisen päätöksen perusteena olevista asiakirjoista. Hämeenlinnan hallinto-oikeus ei ole kieltänyt kaupunginvaltuuston päätöksen 11.9.2023 § 65 täytäntöönpanoa.

Valitusta on perusteltu kahdeksalla aihekokonaisuudella. Erotetun kaupunginhallituksen jäsenten ja varajäsenten enemmistön ollessa asiassa kaupunginhallituksessa asianosaisina esteellisiä, lausunnon antaminen esitetään kaupunginhallituksessa asiaan enemmän kantaa ottamatta saatettavan kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Lausunnon antamisen määräaikaan on pyydetty ja saatu lisäaikaa 18.12.2023 saakka.

Liite

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden 24.10.2023 saapunut lausuntopyyntö ja valituskirjelmä

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että se asiaan enemmän kantaa ottamatta saattaa asian kaupunginvaltuustolle päätettäväksi pohjaehdotuksella, että kaupunginvaltuusto päättää seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää antaa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle kunnioittavasti seuraavan lausunnon tämän pykälän liitteenä olevaan kunnallisvalitukseen:

Ylöjärven kaupunki vaatii jäljempänä valitusperustelukohdittain tarkemmin lausutun perusteella valituksen, kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanokieltoa koskevan vaatimuksen sekä oikeudenkäyntikuluja koskevan vaatimuksen hylkäämistä.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Oikeudenkäyntikuluja koskevan vaatimuksen osalta Ylöjärven kaupunki pyytää toissijaisesti Hämeenlinnan hallinto-oikeutta kunnioittavasti varaamaan kaupungille mahdollisuuden lausua valituksen oikeudenkäyntikuluja koskevasta vaatimuksesta sisältäen selvityksen valituksen laatimisessa käytetystä asiamiehestä, vaadittujen oikeudenkäyntikulujen määrästä sekä selvityksen siitä, mistä vaaditut oikeudenkäyntikulut muodostuvat.

Tämän pykälän liitteenä olevassa kunnallisvalituksessa on kahdeksan perustelukohtaa. Valituksen laajuus huomioiden on esitysteknisesti perusteltua käsitellä ja antaa lausunto valituksen perusteluihin kohdittain. Kunkin perustelukohdan käsittelyn alussa on sitaateissa valituskirjelmän teksti. Tämän jälkeen on kyseiseen valituksen perustelukohtaan annettava kaupungin lausunto.

”1. Tilapäisen valiokunnan lainvastainen toiminta - asianosaisten kuulemisen laiminlyönti

Hallintolain asianosaisen kuulemista koskevan 34 §:n mukaan; ”Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.”

Kuten hallintolaissa todetaan, asianosaisille olisi tullut varata tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian lopullista ratkaisemista, tässä tapauksessa ennen valtuuston asiasta päättävää kokousta. Asianosaisten mielipiteet valiokunnan loppuraportista olisi tullut liittää valiokunnan loppuraporttiin, jotta mielipiteet olisivat tulleet myös asiasta päättävän valtuuston tietoon. Näin ei kuitenkaan tapahtunut. Kyseessä on menettelyvirhe.

Hallituksen esityksessä hallintolaiksi todetaan kyseiseen 34 §:ään liittyen; ”Ehdotettu 1 momentti sisältäisi lisäksi hallintomenettelylain 15 §:n 1 momenttia vastaavan säännöksen siitä, ettei asiaa saa ratkaista varaamatta asianosaiselle tilaisuutta tulla kuulluksi muiden tekemistä vaatimuksista ja asian ratkaisemiseen mahdollisesti vaikuttavista selvityksistä.”

Hallituksen esityksen mukaan siis edellytetään, että asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi muiden tekemistä vaatimuksista, tässä tapauksessa muiden asianosaisten, hallituksen jäsenten ja varajäsenten vaatimuksista. Hallituksen esityksen mukaan edellytetään myös, että asianosaisille on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asian ratkaisemiseen mahdollisesti vaikuttavista selvityksistä, jollainen asiakirja tilapäisen valiokunnan loppuraportti on. Asianosaisille ei varattu mahdollisuutta tulla kuulluksi ja lausua mielipidettään tilapäisen valiokunnan loppuraportista. Kyseessä on menettelyvirhe. (Vrt. KHO 3.6.2016/2529)

Mäenpää toteaa; ”Asianosaista on kuultava” ennen asian ratkaisemista” (HL 34.1 §).¹ Myös Kulla kiinnittää asiaan huomiota; ”Hallintolain 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta ja antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä,

¹ Mäenpää, Hallinto-oikeus 2023, s. 466.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Viranomaisen on siten kuultava asianosaista ennen asian ratkaisemista.”² Kuten Mäenpää ja Kulla toteavat, asianosaista on kuultava ennen asian ratkaisemista. Kuten edellä todettiin, näin ei tapahtunut.”

Lausunto:

Hallintolain (343/2001) 31.1 § nojalla viranomaisen velvollisuutena on huolehtia asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Mäenpää on todennut, että tämä velvollisuus koskee myös asianosaisten kuulemista, joka on järjestettävä ja toteutettava siten, että kuuleminen on riittävän tehokasta ja kattavaa. Viranomaisen on muun muassa toimitettava kuuleminen hyvissä ajoin ennen asian ratkaisua sekä siten, että asianosainen pystyy toteuttamaan oikeutensa tulla kuulluksi ja että asianosaisen esittämillä näkökohdilla on reaaliset mahdollisuudet tulla huomioon otetuiksi päätöstä tehtäessä. Edelleen Mäenpää on todennut, että asianosaisille on yleensä varattava ”viimeinen sana” asiassa ennen varsinaista päätösharkintaa ja päätöksen tekoa. Tilanteessa, jossa asianosaista on kuultu jo käsittelyn alkuvaiheessa ja sen jälkeen esitetty uutta selvitystä tai uusia vaatimuksia, asianosaisia on kuultava myös niistä ennen kuin asia voidaan ratkaista. (Mäenpää 2018, s. 465-466)

Tilapäisen valiokunnan asiassa suorittama valmistelu on ollut huolellista ja perusteellista. Kuten valtuuston päätöksestä 11.9.2023 § 65 ja sen liitteistä ilmenee, asianosaisille on valmistelussa valittaja mukaan lukien varattu valmistelun kahdessa vaiheessa mahdollisuus tulla kuulluksi. Kuulemiset on suoritettu hallintolain mukaisesti kirjallisessa menettelyssä. Ensimmäinen kuuleminen on suoritettu tilapäisen valiokunnan päätöksen mukaisesti valmistelun alkupuolella 22.6.2023–17.7.2023. Ensimmäisen kuulemisen jälkeen pyydettiin tilapäisen valiokunnan päätöksen mukaisesti Kuntaliiton asiantuntijalausunto. Tämän jälkeen asianosaisille on valittaja mukaan lukien varattu mahdollisuus toiseen kuulemiseen Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta sekä ensimmäisessä kuulemisessa annetuista selityksistä ja lausunnoista (asianosaisia informoitu asiasta etukäteen jo 27.7.2023 (kuuleminen suoritettu tilapäisen valiokunnan päätöksen mukaisesti 4.8.2023–11.8.2023). Kuulemista koskevat menettelyt ja yksityiskohdat käyvät seikkaperäisesti ilmi valituksenalaisesta kaupunginvaltuuston päätöksestä 11.9.2023 § 65 ja sen liitteistä. Valituksenalaisen kaupunginvaltuuston päätöksen liitteinä ovat olleet muun ohella asianosaisille 22.6.2023, 27.7.2023 ja 4.8.2023 lähetetyt kuulemista koskevat sähköpostiviestit. Todettakoon lisäksi, että asianosaisilta on sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) mukaiset kirjalliset suostumukset sähköiseen tiedoksiantoon ja käytössään kaupungin sähköpostiosoitteet.

Tilapäinen valiokunta on asiaa valmistelevana viranomaisena huolehtinut asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Asiassa asianosaisille kaupunginhallituksen jäsenille ja varajäsenille on varattu tasapuoliset mahdollisuudet tulla asiassa kuulluiksi. Tilapäinen valiokunta on 17.8.2023 § 18 päättänyt todeta, että asian valmistelun ja ratkaisemisen kanalta tarpeelliset kuulemiset on suoritettu ja asiantuntijalausunto on saatu. Edelleen tilapäinen

² Kulla, Hallintomenettelyn perusteet 2018, s. 268.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

valiokunta on päättänyt todeta, että tilapäisen valiokunnan päätösehdotus kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa päätetään tilapäisen valiokunnan kokouksessa 29.8.2023.

Hallintolain 45.1 § mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Tilapäinen valiokunta on antanut päätöksellään 29.8.2023 § 22 ehdotuksensa kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa. Tilapäisen valiokunnan päätöksessä 29.8.2023 § 22 on tarkoin noudatettu hallintolain 45.1 § säädettyjä velvoitteita. Kyse ei ole ollut valituksessa mainitusta loppuraportista, vaan viranomaisen hallintolain 45.1 § sisältövaatimukset täyttävästä päätöksestä, joka on tehty asian riittävän ja asianmukaisen, asianosaisten kuulemisvelvoitteen täyttäneen, valmistelun ja tämän jälkeen suoritettun päätösharkinnan lopputuloksena. Todettakoon myös, että lainsäädäntö ei edellytä asianosaisten kuulemistä viranomaisen päätösluonnoksesta. Kuulemisen piiriin eivät myöskään varsinaisesti kuulu päätöksenteossa sovellettavat säännökset, vaikka asianosainen voi niin halutessaan kuulemisen yhteydessä esittää näkemyksensä myös päätöksenteossa sovellettavasta laista (Mäenpää 2018, s. 462). Asiassa suoritettun toisen kuulemisen jälkeen ei ole enää hankittu uutta aineistoa tai selvitystä, vaan tilapäisen valiokunnan päätöksen 17.8.2023 § 18 jälkeen on siirrytty päätösharkinta- ja päätösvalmisteluvaiheeseen.

Kuten valituksenalaisen kaupunginvaltuuston päätöksen 11.9.2023 § 65 perusteluista ilmenee, viranomaisen selvittämisvelvollisuus ei ole rajaton, eikä selvityksen riittävyys vaatimus kaikissa tilanteissa merkitse sitä, että asia tulisi selvittää täydellisellä ja lopullisella varmuudella, eikä tämä kaikissa tilanteissa ole mahdollistakaan (Mäenpää 2016, s. 231). Asian valmistelussa tehtyjen selvitysten perusteella on voitu todeta, että asiassa jätetyssä aloitteessa mainitut, luottamusta heikentäneet seikat, tuolloin salassa pidettävän kokousasian päätyminen julkisuuteen (Kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65 Liite nro 1, Länsi-Suomen syyttäjäalueen päätös esitutkinnan rajoittamisesta 13.2.2023) ja toimielimen suljetun kokouksen vapaamuotoisen kokouskesustelun sisällön kertominen ulkopuolisille (Kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65 ja sen Liite nro 2) sekä niiden seurauksena kehittynyt luottamuspula ovat tapahtuneet. Kaupunginhallituksen keskuudessa on voitu asiassa suoritettun valmistelun perusteella katsoa niiden johdosta seuranneen sellaista päätöksen perusteluissa selostettua epäluottamusta, että kaupunginhallituksen toimintakyvyn voidaan katsoa vallitsevassa tilanteessa olennaisella tavalla heikentyneen. Asiaa on sen laatu ja laajuus huomioiden riittävällä tavalla selvitetty.

Kuten edellä selostetusta sekä kaupunginvaltuuston päätöksestä 11.9.2023 § 65 ja sen liitteistä ilmenee, asian valmistelussa on ennen asian ratkaisemista suoritettu hallintolain edellyttämällä tavalla kattava ja asianmukainen asianosaisten kuuleminen. Myös kaupunginvaltuusto on katsonut, että asian valmistelu asian ratkaisemiseksi on ollut riittävää, eikä asian käsittelyssä kaupunginvaltuustossa ole tehty ehdotusta asian palauttamiseksi uudelleen valmisteluun.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Edellä selostetuista perusteista valituksen edellä käsitelty perustelut on perusteettomina hylättävä.

"2. Tilapäisen valiokunnan lainvastainen toiminta - kuulemiseen varatun määräajan ylittyminen

Tilapäisen valiokunnan pöytäkirjassa (26.7.2023 § 13) todetaan; "Asianosaisten kuuleminen sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston mahdollisuus lausunnon antamiseen on toimitettu tilapäisen valiokunnan kokouksen 21.6.2023 § 7 mukaisesti. Määräaikaan mennessä asianosaisten selityksiä saapui 17 kappaletta ja määräajan päättymisen jälkeen 1 kappale sekä lausuntoja 4 kappaletta. Asian luonne ja määräajan ylittymisen vähäisyys huomioon ottaen määräajan jälkeen saapunut selitys voidaan ottaa asian käsittelyssä huomioon. Saapuneet selitykset ja lausunnot ovat kokonaisuudessaan tämän pykälän liitteenä." - - - "Hyväksyttiin yksimielisesti tehden päätösehdotuksen kohtaan 1. seuraavan lisäyksen: "sekä merkittiin tiedoksi kaupunginhallituksen varajäsen [REDACTED] 24.7.2023 saapunut selitys." (LIITE 5)

Tilapäinen valiokunta ei pitäytynyt asianosaisille varatussa kuulemiseen liittyvässä määräajassa vaan katsoi määräajan ylittymisen vähäiseksi. Valiokunnan toteama vähäisyys ei pidä paikkaansa.

Edellä mainittu [REDACTED] valiokunnalle toimittama selitys (24.7.2023) ylitti määräajan jopa seitsemällä (7) vuorokaudella, jota ei voi pitää vähäisenä kuten valiokunta toteaa. Huomioitavaa on, että asianosaisille selityksen antamiseen varattu määräaika oli 17.7.2023 klo 14 mennessä. Sen sijaan [REDACTED] valiokunnalle toimittama myöhästynyt selitys (17.7.2023) ylitti määräajan kolmella minuutilla (14:03), jota voidaan pitää kuten valiokunta toteaa vähäisenä.

[REDACTED] antaman selityksen aikataulun (24.7.2023) osalta on huomioitava, että tilapäinen valiokunta kokoontui seuraavan kerran 26.7.2023 - kaksi (2) päivää [REDACTED] valiokunnalle toimittaman selityksen jälkeen - käsittelemään valiokunnan asianosaisilta pyytämiä selityksiä.

Kyseinen tilapäisen valiokunnan kokouskutsu/esityslista - asianosaisten antamin selityksin – on kaupungin hallintosäännön (1.1.2023) 4 §:n (Kokouksen koollekutsuminen) mukaan tullut toimittaa valiokunnan jäsenille viimeistään neljä (4) päivää ennen kokousta, kyseisessä asiassa viimeistään 22.7.2023. Näin ollen [REDACTED] tiedossa (24.7.2023) on ollut muiden asianosaisten antamat selitykset, jota ei asian luonteen vuoksi voida pitää vähäisenä. Asianosaisten oikeusturva on merkittäväällä tavalla vaarantunut. Lahden tilapäiselle valiokunnalle myöhässä toimitettu selitys on voinut vaikuttaa myös tilapäisen valiokunnan loppuraporttiin. Kyseessä on kuulemisprosessissa tapahtunut oleellinen menettelyvirhe.

Hallintolain 33 §:n mukaan "Asiakirjan täydentämistä, selityksen antamista ja selvityksen esittämistä varten on asetettava asian laatuun nähden riittävä määräaika. Asianosaiselle on ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista. Määräaikaa voidaan asianosaisen pyynnöstä pidentää, jos se on tarpeen asian selvittämiseksi."

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Tilapäisen valiokunnan olisi tullut pysyttäytyä asianosaisille varatussa määräajassa etenkin kun kyseisessä asiassa ei ole ollut kyse pelkästään yksittäisen, myöhässä selityksen antaneen henkilön henkilökohtaisesta asiasta ja oikeusturvasta, joissa tilanteissa viranomaisen voi myöntää hallintolain mukaan määräajan pidentämistä. Käsiteltävän asian luonne on kyseessä olevassa tapauksessa kuitenkin erilainen, jolloin asianosaisia on useita.

Tilapäiselle valiokunnalle myöhässä saapuneilla selityksillä on voinut olla vaikutusta muiden asianosaisten oikeusturvaan ja tilapäisen valiokunnan loppuraportin sisältöön. Kyseessä on menettelyvirhe.”

Lausunto:

Hallintolain 33.1 § mukaan asian selvittämisessä ja asianosaisten kuulemisessa asiakirjan täydentämistä, selityksen antamista ja selvityksen esittämistä varten on asetettava asian laatuun nähden riittävä määräaika. Edelleen hallintolain 33.2 § on säädetty, että asianosaiselle on ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista. Määräaikaa voidaan asianosaisten pyynnöstä pidentää, jos se on tarpeen asian selvittämiseksi.

Kuten kaupunginvaltuuston päätöksestä 11.9.2023 § 65 ja sen liitteistä ilmenee, tilapäisen valiokunnan suorittamassa asian valmistelussa on tarkoin noudatettu hallintolain säännöksiä myös tältä osin. Kuten tilapäisen valiokunnan päätöksen selosteosasta 26.7.2023 § 13 ilmenee, kyseisen kokouksen esityslistan valmistumisvaiheessa ja kokouskutsun lähettämishetkellä määräajan päättymisen jälkeen saapuneita asianosaisten selityksiä on ollut yksi kappale. Kyseisen selityksen myöhästymisen vähäisyyden vuoksi se on voitu ja ehditty ottaa esityslistalla olleen asian § 13 valmistelussa huomioon. Varajäsen [REDACTED] selitys on saapunut 24.7.2023 eli kokouskutsun ja esityslistan lähettämisen jälkeen.

Toisin kuin valituksessa voidaan katsoa annettavan ymmärtää, tilapäisen valiokunnan päätöksessä 26.7.2023 § 13 ei ole varajäsen [REDACTED] myöhässä saapuneen selityksen osalta mainintaa määräajan ylittymisen vähäisyydestä. Varajäsen [REDACTED] selitys on kuitenkin saapunut ennen tilapäisen valiokunnan kokousta 26.7.2023. Tässä tilanteessa tulee katsoa olleen hyvän hallintotavan mukainen menettely merkitä myös kyseinen saapunut selitys tiedoksi ja liittää se Kuntaliitolta pyydetyn asiantuntijalausunnon asiakirjoihin sekä toisen kuulemisen asiakirjoihin. Näin menetellen Kuntaliitolla on ollut käytettävissään myös varajäsen [REDACTED] selitys mukana asiantuntijalausunnon antamisessa ja tämän jälkeen asianosaisilla valittaja mukaan lukien on ollut mahdollisuus lausua toisessa kuulemisessa myös varajäsen [REDACTED] ensimmäisessä kuulemisessa antamasta selityksestä. Menettely on siten ollut omiaan turvaamaan asianosaisten oikeusturvan toteutumisen valittaja mukaan lukien. Asianosaisilla on näin meneteltäessä ollut suoritettua toisessa kuulemisessa mahdollisuus antaa selityksensä kaikista ensimmäisessä kuulemisessa saapuneista selityksistä ja lausunnoista, jotka olivat saapuneet ennen tilapäisen valiokunnan kokousta 26.7.2023 sekä Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta. Mäenpää on todennut, että asianosainen voi määräajan jälkeenkin esittää mielipiteensä ja selityksensä, mutta määräajan ylitys ei estä asian ratkaisua (Mäenpää 2018, s. 466). Edellä selostettu menettely on sopusoinnussa myös Mäenpään asiaa koskevan

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

tulkinnan kanssa. Menettely ei ole vaarantanut asianosaisten oikeusturvaa. Menettely on ollut omiaan turvaamaan asian huolellisen ja riittävän selvittämisen ja valmistelun.

Kuten jo edellä on todettu, valituksenalaiseen päätökseen ei ole sisältynyt valituksessa mainittua ”loppuraportti”-asiakirjaa.

Edellä selostetuin perustein kyseessä ei ole menettelyvirhe. Valituksen edellä käsitellyt perustelut on perusteettomina hylättävä.

”3. Tilapäisen valiokunnan lainvastainen toiminta - toimivallan ylitys

Tilapäisen valiokunnan pöytäkirjassa (21.6.2023 § 7) todetaan asianosaisten kuulemiseen liittyen; ”Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.” (LIITE 6)

Edellä mainittu tilapäisen valiokunnan kysymyksenasettelu asianosaisille – myös muilta osin - ei liity tilapäisen valiokunnan kaupunginvaltuustolta saamaan toimeksiantoon. Tilapäisen valiokunnan ei olisi saanut laajentaa toimeksiantoa aloitteessa todetun ulkopuolelle vaan valiokunnan olisi tullut pitäytyä aloitteessa mainituissa asiakysymyksissä. Tilapäinen valiokunta on ylittänyt toimivaltansa.”

Lausunto:

Kuntalain 35.1 §:n mukaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitetun luottamushenkilöiden erottamista koskevan asian tultua vireille valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Kaupunginvaltuuston päätöksellään 12.6.2023 § 59 asettaman tilapäisen valiokunnan on tullut valmistella vireille tullut luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia. Asiaa valmistelevana viranomaisena tilapäisen valiokunnan on muun ohella tullut suorittaa asianosaisten kuulemiset osana asian valmistelua. Kuulemismenettelyssä viranomaisen on yksilöitävä, mistä seikoista asianosaisilta pyydetään selvitystä (Mäenpää 2018, s. 465). Tilapäisen valiokunnan suorittamaan kuulemiseen sisältyneet kysymykset ovat perustuneet asiassa jätettyyn kuntalain 34 ja 35 §:ssä säädettyyn aloitteeseen. Kuulemiseen sisältyneet kysymykset ovat olleet perusteltuja tilapäiselle valiokunnalle hallintolain nojalla kuuluneen selvittämisvelvollisuuden täyttämiseksi ja yksilöineet asianosaisille niitä seikkoja, joista selvitystä on ollut perusteltua asiassa antaa. Menettely on ollut omiaan varmistamaan sen, että kuulemisessa asianosainen on ymmärtänyt ja tiennyt, mihin asioihin liittyen kuulemisessa lausua.

Ensimmäiseen kuulemiseen on sisältynyt myös kohta, jossa asianosaisilla on ollut mahdollisuus antaa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksensä luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta. Kuten kohdasta ilmenee, se on perustunut asian vireille saattaneeseen, valtuutettujen enemmistön jättämään aloitteeseen ja siinä esitettyyn erottamisvaatimukseen. Tällainen kohta on kuulemiseen sisältyneiden täsmentävien kohtien lisäksi ollut perusteltu ja osaltaan varmistanut sen, että asianosaisilla on ollut mahdollisuus lausua myös muista asian valmistelun ja selvittämisen kannalta merkityksellisiksi katsomistaan seikoista muiden

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

kuulemiseen sisältyneiden yksilöivien ja täsmentävien kysymysten lisäksi. Kyseinen kohta on ollut osaltaan omiaan turvaamaan asianosaisten asianmukaisen ja riittävän kuulemisen sekä näin palvellut asianosaisten, valittaja mukaan lukien, oikeusturvaa.

Kyseinen kohta on ollut asian valmistelun ja selvittämisen kannalta perusteltu, eikä tilapäinen valiokunta ole ylittänyt toimivaltaansa. Valituksen edellä käsitellyt perustelut on näin ollen hylättävä.

”4. Tilapäisen valiokunnan lainvastainen toiminta - selvittämisvelvollisuuden laiminlyönti

Hallintolain 31.1 §:n mukaan; ”Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.”

Tilapäisen valiokunnan ns. loppuraportissa (tilapäinen valiokunta 29.8.2023, § 22) todetaan; ”Kaupunginhallituksen 28.11.2022 kokouksen tuolloin julkisuuslain nojalla salaisen kokousasian 418 julkisuuteen saattanut henkilö on jäänyt tilapäiselle valiokunnalle toimitettujen selitysten ja lausuntojen perusteella avoimeksi. Tilapäisen valiokunnan toimivaltuudet huomioiden asiaa on todettu haasteelliseksi tältä osin enemmän selvittää.”

Olen tilapäiselle valiokunnalle antamassani selityksessä (17.8.2023 § 18) tuonut esiin kyseiseen kaupunginhallituksen kokoukseen liittyviä seikkoja, joita tilapäinen valiokunta ei loppuraportissaan ole kuitenkaan ottanut huomioon. Tilapäinen valiokunta on kiinnittänyt huomiota asianosaisten enemmistön näkemyksiin, mutta ei - syystä tai toisesta – ole ollut kiinnostunut allekirjoittaneen näkemyksistä asiaan. (LIITE 7)³”

Lausunto:

Kuten lausunnossa on jo edellä todettu, kaupunginvaltuuston päätökseen 11.9.2023 § 65 ei sisälly valituksessa toistuvasti mainittua ”loppuraportti”-nimistä asiakirjaa.

Valitusperusteluiden osion neljä lainaus on sen sijaan sisältynyt niin tilapäisen valiokunnan päätöksen selostetekstiin 17.8.2023 § 18 kuin tilapäisen valiokunnan kaupunginvaltuustolle valmisteleman päätöksen (kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65) hallintolain 45 §:n edellytykset täyttäviin päätöksen perusteluihin.

Valitukseen otettuun lainaukseen valituksenalaisen päätöksen perusteluista osalta todetaan, että asian vireille saattaneessa aloitteessa on mainittu yhtenä epäluottamusta aiheuttaneena seikkana vuoden 2022 loppupuolella salaiseksi määritellyn viranomaisselvitykseen liittyneen kaupunginhallituksen pykälän sisällön vuotaminen julkisuuteen. Tilapäisen valiokunnan osalta asian valmistelun ja selvitysten lopputulema on kaupunginvaltuuston päätöksen 11.9.2023 § 65

³ Ks. Mäenpää 2023, s. 446. ”Hallintoasioissa on usein monia asianosaisia. Kaikkien intressit eivät välttämättä ole yhteneviä tai edes samansuuntaisia. Viranomaisen on muun muassa huolehdittava siitä, että ratkaisun perusteena oleva selvitys on tasapuolista ja että sitä on jokaisen asianosaisen osalta riittävästi.”

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

perustelujen kohdassa kyseisen epäluottamusta aiheuttaneen seikan osalta todettu. Tilapäinen valiokunta on suorittanut asian valmistelun ja selvittämisen sille lain nojalla kuuluvien toimivaltuuksien puitteissa. Valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on muun ohella todettu, että asian selvittämisessä avoimeksi jääneet seikat eivät Kuntaliiton asiantuntijalausunnon mukaan ole välttämättä tarpeen erottamisasian valmistelemiseksi. Avoimeksi jääneiden seikkojen osalta on kuitenkin voitu todeta, että valituksenalaisen päätöksen ja sen liitteiden perusteella tuolloin salassa pidettävä kokousasia on saatettu ulkopuolisten tietoon, vaikkei tekijä olekaan tiedossa. Tilapäisen valiokunnan valmisteleman päätöksen perustelukohdat eivät ole ristiriidassa valittajan 17.7.2023 tai 17.8.2023 jättämissä selityksissä esitettyyn nähden. Asian valmistelussa suoritetuissa kuulemisissa valittajan selitykset on huomioitu tasapuolisesti suhteessa muihin kahteenkymmeneen yhteen (21) asianosaiseen ja ne ovat olleet päätösten liitemateriaaleina tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti kuten muiden asianosaisten jättämät selitykset.

Kuten kaupunginvaltuuston päätöksestä 11.9.2023 § 65 ja sen liitteistä ilmenee, asian valmistellut viranomaiset, tilapäinen valiokunta, on huolehtinut asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä sille kuuluvien toimivaltuuksien puitteissa siten, että kaupunginvaltuusto on voinut tehdä poliittisen harkintansa lopputuloksena päätöksen kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa. Valituksen edellä käsitellyt perustelut on siten hylättävä.

”5. Kaupunginhallituksen toiminnan riippumattomuuden vaarantuminen

Ylöjärven Uutisten toimittaja Matti Pulkkinen on lähestynyt kaupunginhallitusta käsiteltävänä olevassa asiassa. Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Mika Kotiranta on lukenut toimittajan lähettämän sähköpostiviestin kaupunginhallitukselle (KH 15.5.2023). Toimittaja väitti viestissä [REDACTED] olleen ”syksyn vuotaja”. Kyse on ollut ulkopuolisesta vaikuttamisesta, joka on merkittävästi vaikuttanut asian myöhempään käsittelyyn ja asemaani negatiivisella tavalla.

Kaupunginhallituksen olisi tullut toimia riippumattomasti ja itsenäisesti ilman ulkopuolista vaikuttamista (Ylöjärven Uutisten toimittaja). Kaupunginhallituksen toiminta ja riippumattomuus ulkopuolisessa vaikuttamisessa on merkittäväällä tavalla vaarantunut. Kaupunginhallituksen olisi tullut pidättäytyä ulkopuoliselta vaikuttamiselta.⁴”

Lausunto:

Kaupunginhallituksen erottamista koskeva asia on tullut vireille kuntalain 34-35 §:ssä säädettyllä tavalla, kun yli neljäsosa valtuutetuista on jättänyt asiaa koskevan aloitteen kaupungin kirjaamoon 24.5.2023. Kaupunginhallituksen ollessa asiassa toimielimenä esteellinen, kaupunginhallitus ei ole ottanut toimielimenä asiaan

⁴ Mäenpää 2021, Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet s. 102. ”Puolueettomuusperiaate edellyttää viranomaisen toimivan objektiivisesti ja riippumattomasti. Objektiivisuuden vaatimus merkitsee, että viranomaisen toiminta ja päätöksenteko eivät saa perustua epäasiallisiin tai hallintotoiminnalle muuten vieraisiin perusteisiin. Riippumattomuuden vaatimus puolestaan merkitsee, että viranomaisen toimii itsenäisesti etenkin suhteessa epäasialliseen ulkopuoliseen vaikuttamiseen.”

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

sen valmistelun eri vaiheissa kantaa (kts. esim. kaupunginhallitus 29.5.2023 § 194).

Kaupunginvaltuusto on päättänyt asettaa kuntalain 35 § mukaisesti tilapäisen valiokunnan valmistelevaan asian kaupunginvaltuustolle päätettäväksi. Tilapäinen valiokunta on valmistellut asian kaupunginvaltuustolle päätettäväksi lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 11.9.2023 § 65 päättänyt todeta kaupunginhallituksen menettäneen kaupunginvaltuuston luottamuksen päätöksessä esitetyin perusteluin ja erottanut kaupunginhallituksen.

Valittaja katsoo kaupunginhallituksen joutuneen ulkopuolisen vaikuttamisen kohteeksi ja että kaupunginhallituksen olisi tullut toimia riippumattomasti ja itsenäisesti ilman ulkopuolista vaikuttamista. Kuten edellä on todettu, kaupunginhallitus ei ole valituksenalaista kaupunginvaltuuston päätöstä valmistellut eikä toimitelimenä päättänyt erottamisestaan. Tilapäisen valiokunnan asian valmistelussa suorittamissa kuulemisissa (2 kuulemista) kaikilla asiassa 22 asianosaisella valittaja mukaan lukien on ollut tasapuoliset mahdollisuudet tulla kuulluiksi. Suoritettujen kuulemisten aineistot ovat olleet valituksenalaisen päätöksen valmistelussa ja päätöksentekohetkellä tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti osana päätöksentekoaikaa. Päätöksen asiassa on poliittisen harkinnan lopputuloksena tehnyt kaupunginvaltuusto, ei kaupunginhallitus.

Edellä käsitellyt valitusperusteet eivät anna kuntalaissa säädettyä perustetta kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamiseen ja ne tulee tästä syystä hylätä.

”6. Luottamushenkilön sananvapaus

Kyseiseen asiaan liittyy olennaisena osana myös sananvapauteni, joka liittyy siihen, että kerroin Ylöjärven Uutisille – lähdesuojaa vedoten – että kaupunginhallituksessa on keskusteltu paikallismedian kaupunkiin liittyvästä negatiivisesta uutisoinnista ja tulisiko kaupungin puuttua asiaan. Olen kokenut, että kaupungin ei tule puuttua viranomaisena ja julkisen vallan käyttäjänä medioiden riippumattomaan toimintaan. Kysymys on myös siitä, voiko kunnan toimielin rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta.

Oikeuskäytäntöä

Seuraava Turun hallinto-oikeuden ratkaisu kiinnittää huomiota perustuslain 12 §:n mukaiseen sananvapauteen.

Turun hallinto-oikeus on ratkaisussaan (26.11.2019, 19/0299/1) käsitellyt asiaa, jossa oli muun ohella kysymys siitä, oliko valtuusto toiminut harkintavaltansa rajoissa erottaessaan kaikki tarkastuslautakuntaan valitut luottamushenkilöt.

Valtuusto oli päättänyt tilapäisen valiokunnan esityksestä erottaa tarkastuslautakunnan kaikki jäsenet ja varajäsenet kesken toimikauden, koska kaikki luottamushenkilöt eivät nauttineet valtuuston luottamusta. Valtuuston valituksenalaisen päätöksen valmistelutekstissä oli muun ohella todettu, että tilapäisen valiokunnan perustamiseen oli johtanut se, että A oli muiden

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

tarkastuslautakunnan jäsenten tietämättä selvittänyt ja julkisesti mediassa kyseenalaistanut kunnan järjestämän valtuustoseminaarin järjestämismuodon ja -kustannukset. Kyseinen menettelytapa ei ollut hyvien tapojen eikä tarkastuslautakunnan sisäisesti sopimien toimintatapojen mukaista, ja siitä aiheutui huomattavaa kielteistä julkisuutta kunnalle. Valtuuston luottamus tarkastuslautakuntaa kohtaan oli horjunut tapahtuneen johdosta, sillä tarkastuslautakunta toimii valtuuston alaisuudessa ja lautakunnan tehtäviin ei kuulu valtuuston toiminnan arviointi. Lisäksi tarkastuslautakunnan sisäinen luottamus oli tapahtuneen johdosta horjunut, koska varapuheenjohtaja A ei ollut noudattanut asiassa yleistä käytäntöä eikä lautakunnan sisäisesti sopimia pelisääntöjä.

Hallinto-oikeus katsoi saadun selvityksen perusteella, että valtuuston luottamuksen menetys oli kohdistunut nimenomaan tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja A:han ja että luottamuksen menettämisen tosiasiallisena syynä oli pidettävä A:n blogikirjoitusta ja siihen liittyneitä seikkoja. Blogikirjoituksessaan A oli yksilöinyt kunnan valtuustoseminaarin kustannuksia ja kyseenalaistanut erityisesti siellä tarjottujen alkoholijuomien määrää. Kirjoituksessa oli esitetty kysymys siitä, tulisiko kunnilla olla ohjeistus alkoholitarjoilun suhteen. Hallinto-oikeus katsoi, että kirjoitus oli luonteeltaan asiallinen, joskin kriittinen. Blogikirjoitus ei saadun selvityksen perusteella ollut liittynyt A:n tehtävään tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajana tai tarkastuslautakunnan toimintaan muutoinkaan. A:n katsottiin perustuslain suojaamaa sananvapauttaan käyttäen nostaneen yhteiskunnallisesti merkityksellisen kunnan varojen käyttöä koskevan asian julkiseen keskusteluun ennen kaikkea poliittisen toimijan, valtuutetun roolissaan.

Hallinto-oikeus totesi, että poliittiset mielipiteet lähtökohtaisesti kuuluvat perustuslaissa turvatun sananvapauden ydinalueelle. Sananvapauteen sisältyy muun ohella oikeus ilmaista ja julkistaa tietoja ja mielipiteitä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkastuslautakunnan jäsenyys sinänsä ei ole peruste kaventaa sananvapautta. Tarkastuslautakunta tai muukaan kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta. Toimielimeen kuuluvien luottamushenkilöiden erottaminen ei myöskään voi toimia jälkikäteenä rankaisullisena seuraamuksena siitä, että luottamushenkilö on käyttänyt hänelle kuuluvaa sananvapauttaan lainsäädännön mahdollistamalla tavalla.

Valtuuston päätöksen erottaa kaikki tarkastuslautakuntaan valitut luottamushenkilöt katsottiin olevan seurausta siitä, että A oli käyttänyt hyväksyttävänä pidettävällä tavalla perustuslain suojaamaa sananvapauttaan nostamalla kriittisellä kirjoituksellaan yleiseen keskusteluun edellä mainitun yhteiskunnallisen kysymyksen. Valtuusto oli käyttänyt väärin harkintavaltaansa ja siten ylittänyt toimivaltansa erottaessaan tarkastuslautakunnan luottamushenkilöt A:n sananvapauden käyttämiseen liittyvän syyn vuoksi. Valtuuston päätös oli näin ollen lainvastainen. (Suomen perustuslaki 12 § 1 mom, Kuntalaki 34 § 1 mom ja 135 § 2 mom, Hallintolaki 6 §)

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Hallinto-oikeus totesi, että poliittiset mielipiteet lähtökohtaisesti kuuluvat perustuslaissa turvatun sananvapauden ydinalueelle. Sananvapauteen sisältyy muun ohella oikeus ilmaista ja julkistaa tietoja ja mielipiteitä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkastuslautakunnan jäsenyys (kuten tässä tapauksessa kaupunginhallituksen jäsenyys) sinänsä ei ole peruste kaventaa sananvapautta. Tarkastuslautakunta tai muukaan kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta.

Kunnan viranomaistoiminnassa lähtökohdan tulee olla kunnan ja kuntalaisten etu, eikä kunnan toimielimien tai toimielimien jäsenten etu. Tähän epäkohtaan on kiinnittänyt toiminnallaan huomiota. Kyse on ollut kunnan ja kuntalaisten yleisestä edusta siitäkin huolimatta, että epäkohdan julkituominen voi johtaa kaupungin saamaan negatiiviseen julkisuuteen. Negatiivinen julkisuus ei ole viranomaistoiminnassa peruste sille, että se oikeuttaa kunnan toimimaan hyvän hallintotavan vastaisesti. Kunnan ei viranomaisroolissa tule puuttua medioiden riippumattomaan toimintaan siitäkään huolimatta, että media julkaisee kunnalle ”epämieluisia” asioita.

Hallinto-oikeuden ratkaisussa keskeistä on, että toimielimeen kuuluvien luottamushenkilöiden erottaminen ei myöskään voi toimia jälkikäteisenä rankaisullisena seuraamuksena siitä, että luottamushenkilö on käyttänyt hänelle kuuluvaa sananvapauttaan lainsäädännön mahdollistamalla tavalla.

Kuten edellä olevasta hallinto-oikeuden ratkaisusta nähdään kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta. Hallinto-oikeus totesi, että A:n katsottiin perustuslain suojaamaa sananvapauttaan käyttäen nostaneen yhteiskunnallisesti merkityksellisen kunnan varojen käyttöä koskevan asian julkiseen keskusteluun ennen kaikkea poliittisen toimijan, valtuutetun roolissaan.

Kun otetaan huomioon, että Ylöjärven kaupunginhallituksessa on keskusteltu kaupungin suhteesta paikalliseen mediaan ja mahdollisiin toimenpiteisiin yhteistyösuhteissa kyseessä on Turun hallinto-oikeuden edellä mainitsema yhteiskunnallisesti merkityksellinen asia. Näin ollen kyse on perustavaa laatua olevasta asiasta, valtuutetun perustuslain 12 §:n mukaisesta sananvapaudesta, yhteiskunnallisesti merkittävästä asiasta ja medioiden riippumattomuudesta.

Seuraavat eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisut kuvaavat sitä miten vakavasti luottamushenkilön sananvapauteen tulee suhtautua.

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt asiaa (EOAK 2859/2020), joka koski luottamushenkilöiden sananvapautta. Oikeusasiamies hylkäsi luottamushenkilöiden kantelun, koska asiassa oli kyse liikesalaisuuden rikkomisesta. Ratkaisussaan oikeusasiamies toi kuitenkin esiin seikkoja, jotka luottamushenkilön sananvapauteen liittyen tulee huomioida.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Asia liittyi kaupungin energia- ja vesihuolto-yhtiö Alvan osaomistuksen myyntivalmisteluun, jonka konsulttisopimuksen palkkiorakenne katsottiin kaupunginhallituksen iltakoulussa salassa pidettäväksi materiaaliksi. Kaupunginhallitus oli syyttänyt kahta kaupunginvaltuutettua luottamuksellisen ja salassa pidettävän tiedon julkaisemisesta mielipidekirjoituksessaan (KSML 24.1.2020), kun valtuutetut julkistivat Alvan osaomistuksen myyntiin liittyvän konsulttisopimuksen palkkiorakenteen. Oikeusasiamies hylkäsi kantelun sillä perusteella, että julkisuuslain mukaista liikesalaisuutta oli rikottu. Oikeusasiamies totesi, että sananvapautta käytettäessä on kuitenkin aina otettava huomioon myös muiden osapuolten oikeudet. Tässä asiassa tällaisena seikkana nousi esiin liikesalaisuudet.

Oikeusasiamies toteaa luottamushenkilön sananvapaudesta kyseisessä ratkaisussaan muun muassa seuraavaa:

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklan 1 kappaleen mukaan jokaisella on sananvapaus. Tämä oikeus sisältää vapauden pitää mielipiteitä sekä vastaanottaa ja levittää tietoja ja ajatuksia alueellisista rajoista riippumatta ja viranomaisten siihen puuttumatta.

Ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännön mukaan yleisesti tärkeää kysymystä koskevat keskustelut saavat korotettua sananvapauden suojaa, jolloin viranomaisten harkintamarginaali seuraamusten välttämättömyyden suhteen on erityisen ahdas (esim. Renaud vs. Ranska, 25.2.2010). Tällaisena yleisesti tärkeänä keskusteluna ei ole pidetty vain poliittisia ilmaisuja ahtaassa merkityksessä vaan myös taloudellisista, kulttuurisista ja sosiaalisista yhteiskuntaolosuhteista käyty keskustelu saa vahvaa suojaa. ”Yleisesti kiinnostava keskustelu” ei kuitenkaan tarkoita kaikkia asioita, jotka yleensä kiinnostavat ihmisiä, vaan edellytyksenä on, että keskustelunaiheella on jotakin yleisempää merkitystä (HE 19/2013 vp, s. 16–17 ja siinä selostettu oikeuskäytäntö).

Sananvapaus saa erityisen korostuneen merkityksen poliittisessa toiminnassa. Poliittiset mielipiteet kuuluvat sananvapauden sellaiselle ydinalueelle, johon ei juurikaan ole mahdollista hyväksyttävästi puuttua. Poliittisen sananvapauden rajoittamiseen on siten sovellettava tiukkoja vaatimuksia, jotta se voisi olla sallittua. Mielipidekirjoituksen laatijat ovat olleet kaupunginvaltuuston jäseniä eli ylintä päätösvaltaa kaupungissa käyttäviä luottamushenkilöitä. Kirjoittajat olivat luottamushenkilön ominaisuudessa tuoneet epäkohtana pitämänsä asian julkisesti esille. Sananvapaus on erityisen merkityksellinen tällaisille henkilöille, jotka kuntalaiset ovat vaaleissa valinneet edustajikseen. Siksi luottamushenkilöiden sananvapauteen puuttumiseen on suhtauduttava varsin tiukasti. Poliittiset mielipiteet kuuluvat sananvapauden sellaiselle ydinalueelle, johon ei juurikaan ole mahdollista hyväksyttävästi puuttua.

Oikeusasiamies toteaa, että luottamushenkilön sananvapauden rajoittamiseen tulee suhtautua tiukasti. Oikeusasiamiehen mukaan sananvapaus on erityisen merkityksellinen henkilöille, jotka kuntalaiset ovat vaaleissa valinneet edustajikseen. Ylöjärveä koskevassa asiassa (kaupungin ja paikallismedian välinen suhde) on kyse yhteiskunnallisesti merkittävästä asiasta. Oikeusasiamies toteaa, että yleisesti tärkeää kysymystä koskevat keskustelut saavat korotettua

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

sananvapauden suoja, jolloin viranomaisten harkintamarginaali seuraamusten välttämättömyyden suhteen on erityisen ahdas.

Kuten edellä mainitusta oikeusasiamiehen ratkaisusta nähdään - luottamushenkilön sananvapauden rajoittaminen, yhteiskunnallisesti merkittävä asia, tärkeää kysymystä koskeva korotettu sananvapauden suoja, viranomaisen ahdas harkintamarginaali - sekä tilapäisen valiokunnan, että kaupunginvaltuuston olisi tullut ottaa eduskunnan oikeusasiamiehen luottamushenkilön sananvapauteen liittyvät argumentit vakavasti huomioon.

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt asiaa (EAOK 1307/2018), joka koski opettajan, mutta myöskin kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsenen sananvapautta.

Matemaattisten aineiden lehtorin virassa työskentelevä kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsen pyysi oikeusasiamiestä tutkimaan blogikirjoituksestaan saamansa suullisen huomautuksen asianmukaisuuden. Kantelija katsoi huomautuksella loukatun sananvapauttaan ja arvosteli muutenkin huomautuksen antamismenettelyä. Yhtenäiskoulun vt. apulaisrehtori oli antanut kantelijalle suullisen huomautuksen 20.2.2018 lojaliteettivelvoitteen rikkomisesta.

Huomautuksen perusteena oli ollut kantelijan yhden blogikirjoituksen yksi yksittäinen lause. Kirjoitus oli julkaistu internetissä kantelijan poliittisessa blogissa 11.2.2018. Kantelijan mukaan kirjoitus ei rikkonut lojaliteettivelvoitetta vaan kuului sananvapauden piiriin ja oli normaalia poliittista vaikuttamista. Kantelija oli keskustellut blogikirjoituksessa mainituista laskelmista, joista esittämästään kritiikistä kantelija oli saanut huomautuksen, ja muista perusopetukseen liittyvistä epäkohdista suoraan viranhaltijoiden kanssa pyrkien aktiivisesti vaikuttamaan asioihin organisaation sisältä. Kun se ei ollut tuottanut minkäänlaista tulosta, kantelija oli pyrkinyt vaikuttamaan asioihin myös politiikan keinoin, muun muassa tuomalla epäkohtia julkisesti esille.

Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisu:

Edellä todetun perusteella katson, että apulaisrehtori ei huomautusta antaessaan ollut riittävällä tavalla arvioinut asiaa virkamiehen sananvapauden näkökulmasta. Näin ei ole tehty myöskään apulaisrehtorin antamassa selvityksessä eikä kunnanhallituksen lausunnossa, vaikka kunnanhallitukselle osoittamassani selvitys- ja lausuntopyynnössä nimenomaisesti pyysin kiinnittämään huomiota aiempiin kannanottoihini virkamiesten ja julkisyhteisön työntekijöiden sananvapaudesta. Edelleen katson, ettei apulaisrehtori ollut huomautusta antaessaan ottanut riittävästi huomioon myöskään niitä erityispiirteitä, jotka liittyvät kantelijan kaksoisrooliin opettajana ja poliitikkona sekä poliittisessa toiminnassa esitettyihin mielipiteisiin. Kun kantelijan sananvapauteen oli puututtu suullisella huomautuksella blogikirjoituksen johdosta eikä tälle ole ilmennyt hyväksyttävää perustetta, kantelijan perustuslain 12 §:ssä ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa turvattua sananvapautta on loukattu.

Saatan käsitykseni kantelijan sananvapauden loukkaamisesta huomautuksen antaneen yhtenäiskoulun apulaisrehtorina toimineen virkamiehen tietoon. Koska

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

kunnanhallitus on vähintäänkin hiljaisesti hyväksynyt apulaisrehtorin menettelyn eli kantelijan sananvapauden loukkauksen, kun se ei ollut mitenkään puuttunut asiaan minulle antamassaan lausunnossa, saatan käsitykseni apulaisrehtorin menettelystä myös kunnanhallituksen tietoon.

Kuten edellä mainitusta oikeusasiamiehen ratkaisusta nähdään, oikeusasiamies kiinnitti asiassa huomiota myös siihen, että lehtori toimi myös kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsenenä, joka omalta osaltaan nosti sananvapauden rajoittamisen kynnystä.

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt asiaa (EOAK 6545/2019), joka koski kirjallisen varoituksen asianmukaisuutta. Oikeusasiamies kiinnitti erityistä huomiota sananvapauteen poliittisen toiminnan yhteydessä.

Kantelija pyysi tutkimaan työnantajaltaan (ammattiopistoa ylläpitävä osakeyhtiö) saamansa kirjallisen varoituksen asianmukaisuuden. Kantelija kertoi olleensa eduskuntavaaliehdokkaana vuoden 2019 eduskuntavaaleissa ja tehneensä vaalityötä kirjoittamalla sosiaalisessa mediassa muun muassa maahanmuutosta. Työntekijä oli antanut opettajana toimineelle kantelijalle kirjallisen varoituksen, minkä kantelija katsoi loukkaavan sananvapauttaan. Varoituksen mukaan kantelija oli toistuvasti käyttänyt mediassa ilmaisia, jotka oli tulkittu yhdenvertaisuuslain vastaisiksi. Kantelijan mukaan hän oli toiminut vapaa-ajallaan eivätkä hänen kirjoituksensa olleet epäasiallisia eivätkä rikkoneet lakia.

Oikeusasiamiehen ratkaisu:

Asian kokonaisarvioinnissa katson, että minulla ei nyt ole riittäviä oikeudellisia perusteita katsoa työnantajan ylittäneen harkintavaltaansa antaessaan kantelijalle varoituksen. Saatan kuitenkin työnantajan ja sen toimitusjohtajan tietoon tässä päätöksessä esittämäni näkökohdat ja kiinnitän heidän huomiotaan erityisesti päätöksen perusteleamiseen tilanteessa, jossa on kysymys sananvapauden rajoista poliittisen toiminnan yhteydessä.

Kuten oikeusasiamiehen ratkaisusta nähdään, oikeusasiamies toi esiin sananvapauden rajoittamisen poliittisen toiminnan yhteydessä.

Yhteenvedonomaaisesti eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisuista on nähtävissä, että luottamushenkilön sananvapauden rajoittamisen kynnys on erittäin korkea, ellei jopa rajoittamaton. Näin ollen sekä tilapäisen valiokunnan, että kaupunginvaltuuston olisi ollut tarkoituksenmukaista kiinnittää eduskunnan oikeusasiamiehen, luottamushenkilön sananvapauteen liittyviin seikkoihin huomiota. Kun otetaan huomioon oikeusasiamiehen edellä mainitsevat seikat; luottamushenkilön sananvapauden rajoittaminen, yhteiskunnallisesti merkittävä asia, tärkeää kysymystä koskeva korotettu sananvapauden suoja, viranomaisen ahdas harkintamarginaali, Ylöjärvellä nyt kyseessä olevassa asiassa tilapäisen valiokunnan ja kaupunginvaltuuston olisi tullut päätyä siihen, että kaupunginhallituksen jäsenen ja kaupunginvaltuutetun, sananvapauttani ei voi rajoittaa etenkin kun kyse on luottamushenkilön korostetusta sananvapaudesta ja yleisesti merkittävästä (kaupungin ja paikallislehden välinen suhde) asiasta, sekä medioiden toiminnan riippumattomuudesta.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Kyseiseen epäkohtaan puuttuessani olen puolustanut sekä medioiden sananvapautta, mutta myös kaupungin toiminnan lainmukaisuutta ja kuntalaisten oikeutta saada tietää mitä epäkohtia Ylöjärven kaupungin päätöksentekoon liittyy.”

Lausunto:

Valittajan valituksessaan esittämä oikeuskäytäntö ja laillisuusvalvojien ratkaisut ovat käytännössä vastaavat, jotka ovat sisältyneet valittajan asian valmistelussa suoritettussa toisessa kuulemisessa antamaan selitykseen (selityksen osio ”Asian oikeudellinen arviointi”). Kyseinen selitys on sisältynyt kaupunginvaltuuston valituksenalaisen päätöksen 11.9.2023 § 65 liitemateriaaliin (Liite nro 3) ja huomioitu päätöksen valmistelussa tasapuolisesti suhteessa muiden asianosaisten jättämiin selityksiin. Valituksenalaisen kaupunginvaltuuston päätöksen perusteluissa on todettu muun ohella seuraavaa:

”Kaupunginhallituksen suljetun kokouksen vapaamuotoisen keskustelun lehdistölle referoinnin osalta on todettu, että toteuttaja näyttää käyvän annetuista vastauksista ilmi. Kaupunginhallituksen jäsen [REDACTED] on selityksessään kertonut soittaneensa ja kertoneensa kaupunginhallituksen 19.12.2022 kokouksen kokouskeskusteluista paikallismedian toimittajalle. Menettelyään [REDACTED] on perustellut tarkemmin pykälän liitteenä olevassa selityksessään. (Liite nro 2)

Asiassa saadun selvityksen perusteella luottamuspuola on aiheutunut salassa pidetyn kokousasian päätyemisestä julkisuuteen sekä toimielimen suljetun kokouksen vapaamuotoisen kokouskeskustelun sanataarkasta referoinnista lehdistölle. Kuntalain 101.3 §:ssä on säädetty, että muun toimielimen kuin valtuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää eikä kokouksessa käsitellä asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi. Kaupunginhallitus ei ole loppuvuonna 2022 tehnyt kokouksensa osalta päätöksiä siitä, että ne olisivat julkisia ja näin ollen ne ovat olleet kuntalain mukaisesti suljettuja kokouksia. Kuntalain esitöissä (HE 268/2014 vp) on todettu, että toimielimen suljetussa kokouksessa käydyt keskustelut ovat luottamuksellisia. Niistä ei ilman toimielimen lupaa saa antaa tietoja ulkopuolisille. (HE 268/2014 vp, s. 212) Tiedossa ei ole, että kaupunginhallituksen loppuvuoden 2022 kokousten vapaamuotoisten kokouskeskustelujen osalta kaupunginhallitus olisi antanut kokouksessa läsnäolleille lupaa tietojen antamiseen ulkopuolisille. Edelleen oikeuskirjallisuudessa on todettu, että toimielimen suljetun kokouksen keskustelut on tarkoitettu luottamuksellisiksi. Keskustelujen paljastamista ei kuitenkaan pidetä salassapitorikoksena (rikoslain 40:5 §) vaan lähinnä hyvän hallintotavan vastaisena. Omien mielipiteiden esittelylle ei ole estettä, mutta muiden puheenvuoroista kertominen voi vaikeuttaa sitä luottamuksellisuutta, jota hyvä kokoustyöskentely edellyttää. Toimielinten suljettujen kokousten keskustelujen osalta on edelleen todettu, että toimielimen luottamushenkilöjäsen ei ole toimielimen alainen, eikä toimielin voi nimenomaisesti kieltää luottamushenkilöä kertomasta suljetun kokouksen keskustelusta ulkopuolisille. Tässä voidaan luottamushenkilön ja viranhaltijan välillä tehdä ero, koska viranhaltija toimii toimielimen alaisena. Jos viranhaltija nimenomaisesti kiellosta huolimatta kertoo keskusteluista, hän saattaa syyllistyä

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

virka-velvollisuuden rikkomiseen (rikoslain 40:10 §). (Harjula & Prättälä 2023, s. 738)

Edellä todettua kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuvaa kaupunginhallituksen suljettujen kokousten kokouskeskustelujen luottamuksellisuutta on käsitelty kaupunginhallituksen perehdytyksessä sen toimikauden alkaessa, kuten asian valmistelussa suoritettussa 1. kuulemisen mukana toimitetusta aineistosta ilmenee. (Liite nro 1) Kyse ei siten ole lähtökohdiltaan Ylöjärven kaupunginhallituksen sisäisistä ohjeista tai ennakovalvonnasta, vaan kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuvasta toimielimen suljetun kokouksen kokouskeskustelujen luottamuksellisuudesta. Voitaneen myös todeta, että kyse on luottamushenkilöiden keskuudessa yleisesti tiedossa olevasta asiasta. Kuten edellä on todettu, keskustelujen paljastamista ei luottamushenkilöiden osalta pidetä rikoslaissa säädettyinä salassapitorikoksena, mutta sitä voidaan pitää hyvän hallintotavan vastaisena ja toimielimen hyvän kokoustyöskentelyn edellyttämää luottamuksellisuutta heikentävänä toimintana. Kuntalain esitöiden ja asiaa koskevan oikeuskirjallisuuden perusteella toimielimen suljetun kokouksen luottamuksellisten kokouskeskustelujen osalta ei ole erotettu aihepiirejä, joista kertomista ulkopuolisille ei katsottaisi hyvän hallintotavan vastaiseksi ja hyvän kokoustyöskentelyn edellyttämää luottamuksellisuutta heikentäväksi toiminnaksi. Suomen perustuslain (731/1999) 12.1 §:n mukaisesti jokaisella on sananvapaus, johon sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämisestä annetaan lailla. Tilapäisen valiokunnan tiedossa ei ole, että kenenkään perustuslailla suojattua oikeutta omien poliittisten mielipiteiden esittämiseen olisi asiassa estetty. Asiassa tai sen valmistelussa perustuslailla suojattua sananvapautta ei tule katsoa rikutun. Toimielimen suljetun kokouksen kokouskeskustelujen tietoon saattaminen ulkopuolisille yhtenä seikkana valtuuston luottamuksen menettämisen perusteena ja kaupunginhallituksen sisäisen luottamuksen heikentymisen aiheuttaneena tekijänä on edellä todetun mukaisesti kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuva ja asianmukainen. Myös Kuntaliitto on päättänyt asiantuntijalausunnossaan vastaavaan arvioon. Edelleen on huomioitava, että kuntalain 34–35 §:iin perustuvassa toimielimen erottamisessa epäluottamuksen perusteella ei ole kyse rankaisullisesta seuraamuksesta, vaan siitä, että ns. sovelletun parlamentarismen mallin mukaisesti kaupunginhallituksen tulee nauttia valtuuston luottamusta.”

Kuten edellä olevasta otteesta kaupunginvaltuuston valituksenalaisesta päätöksestä ilmenee, asiakokonaisuuteen liittyvät sananvapausnäkökulmat on asian valmistelussa ja päätöksen perusteluissa huomioitu. Kaupungin toimielimissä ei ole tehnyt päätöksiä, jotka olisivat loukanneet kenenkään lailla suojattua sananvapautta. Kaupunginvaltuuston päätöksen 11.9.2023 § 65 ei tule katsoa loukanneen valittajan tai muiden asianosaisten sananvapauden kuuluvaa oikeutta mielipiteidensä ilmaisuun. Kaupungin toimielimen suljetun kokouksen luottamuksellisten kokouskeskustelujen paljastaminen ulkopuolisille on ollut asianmukainen, yksi syntyneen luottamuspuolan peruste, eikä perusteena riko sananvapautta.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Edellä käsitellyt valituksen valitusperusteet eivät anna aihetta valituksenalaisen päätöksen kumoamiseen. Tästä syystä kyseiset valitusperusteet on hylättävä.

”7. Tilapäisen valiokunnan lausuntopyyntö Kuntaliitolle

”Tilapäinen valiokunta pyysi asiantuntijalausunnon Kuntaliitolta seuraavalla tavalla.

”Tilapäinen valiokunta pyytää Kuntaliiton asiantuntijalausunnon siitä, onko Kuntaliiton arvion mukaan asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden olemassa asianmukaiset perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet.” Merkille pantavaa tilapäisen valiokunnan Kuntaliitolta pyytämässä lausunnossa on kysymyksenasettelu, jossa todetaan, onko olemassa perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista?

Tilapäisen valiokunnan olisi tullut esittää Kuntaliitolle kysymys, miten saatujen selvitysten valossa on mahdollista jatkossa edetä? Tällöin vaihtoehtoina on kaupunginhallituksen erottaminen tai että kaupunginhallitusta ei eroteta. Tilapäisen valiokunnan Kuntaliitolle esittämä kysymyksenasettelu on ollut jo lähtökohtaisesti ennakkoasenteellinen tavoitteena, että kaupunginhallitus pyritään erottamaan. Huomionarvoista on, että Kuntaliitto ei yksiselitteisesti vastannut tilapäisen valiokunnan esittämään kysymykseen. Kuntaliitto ei lausunnossaan antanut tilapäiselle valiokunnalle yksiselitteistä ohjetta siitä miten asiassa tulisi edetä, eli tuleeko kaupunginhallitus erottaa vaiko ei.

Kuntaliitto toteaa tilapäiselle valiokunnalle antamassaan lausunnossa (4.8.2023); ”Poliittinen luottamus tai epäluottamus on arvioitavissa vain poliittisessa prosessissa viime kädessä valtuuston äänestyksessä.” Kuntaliitto on lausunnossaan oikeassa, jota tukee kuntalain 34.1 §, jonka mukaan; ”Valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta.” Huolimatta siitä, että valtuustolla on oikeus erottaa toimielin, tämän ei tule tarkoittaa, että valtuusto voi toimia mielivaltaisesti. (Ks. KHO 3.6.2016/2529)

Tilapäinen valiokunta jätti loppuraportissaan tiedostaen tai tiedostamatta viittaamatta Kuntaliiton lausunnon kohtaan, jossa Kuntaliitto saattoi tilapäisen valiokunnan tietoon esimerkinomaisesti ja teoreettisesta näkökulmasta, että luottamushenkilöt voivat syyllistyä myös virka-aseman väärinkäyttämiseen. Kuntaliitto viittasi lausunnossaan korkeimman oikeuden (KKO 2023:17) päätökseen.

Tilapäisen valiokunnan esityslistat/pöytäkirjat ovat olleet nähtävillä kaupungin verkkosivuilla, jolta osin valiokuntaa on kiittäminen avoimuudesta. Valiokunta näyttää kuitenkin hyödyntäneen Kuntaliiton lausuntoa loppuraportissaan valikoiden ja itselle edulliseen ja hyödylliseen suuntaan. Tilapäinen valiokunta on

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

korostetusti nojannut kyseiseen Kuntaliiton lausuntoon. Jostakin syystä kaupunginvaltuuston (11.9.2023 § 65) esityslistan liitteistä Kuntaliiton lausunto kuitenkin olennaisena asiakirjana puuttuu, jossa mm. viitattiin em. KKO:n päätökseen, joka olisi ollut valtuutetuille olennainen tieto ennen päätöksentekoa.⁵

Lausunto:

Asian valmistelun eri vaiheissa kaupunginvaltuuston päätöksestä 12.6.2023 § 59 (kts. kyseisen päätöksen selosteosa) lukien on tuotu selkeästi esiin se, että kuntalain 34 ja 35 §:iin perustuvassa menettelyssä korostuu poliittinen harkinta ja kaupunginhallituksen mahdollinen erottaminen voi perustua poliittiseen harkintaan. Yhtäältä on tuotu esiin myös se, että mahdollinen erottamispäätös on perusteltava ja siinä on mainittava, mihin luottamuspuola perustuu. Edelleen on todettu, että mahdollisen erottamisen perusteiden tulee olla asiallisia eivätkä ne voi perustua mielivaltaan. Kuten valtuuston päätöksen 11.9.2023 § 65 liitteistä ilmenee, tilapäinen valiokunta on ensimmäisessä kokouksessaan 21.6.2023 § 6 tutustunut kaupunginvaltuuston päätökseen 12.6.2023 § 59 sekä Kuntaliiton julkaisuun ”Luottamushenkilöiden erottaminen epäluottamuksen perusteella” sekä merkinnyt ne tiedoksi. Näin ollen asian valmistelussa on tuotu selkeästi esiin se, että kyseisessä asiassa korostuu poliittinen harkinta ja että asiasta päättää poliittisen harkinnan lopputuloksena viime kädessä kaupunginvaltuusto äänestämällä. Näin on asiassa tapahtunutkin ja Ylöjärven kaupunginvaltuusto on äänestyksen jälkeen päättänyt erottaa kaupunginhallituksen (Ylöjärven kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65).

Kunnan luottamustoimen yksi tunnusmerkki muiden ohella on erottamattomuus: luottamushenkilö ei yleensä ole erotettavissa kesken toimikautensa. Kuntalain 79.1 § nojalla luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Kuntalain 34 §:ssä säädetty kaikkien toimielimeen kuuluvien luottamushenkilöiden erottaminen epäluottamuksen perusteella (ns. sovellettu parlamentarismi) muodostaa tähän nähden poikkeuksen. (Harjula & Prättälä 2023 s. 486) Kuten todettua, valituksenalaisessa kaupunginvaltuuston päätöksessä 11.9.2023 § 65 on ollut kyse kuntalain 34 ja 35 § mukaisesta prosessista. Mahdollisen kaupunginhallituksen erottamisen kuntalain 34 ja 35 §:iin perustuvan tilapäisen valiokunnan suorittaman valmistelun lopputuloksena muodostaessa poikkeuksen luottamushenkilön erottamattomuuteen, on ollut perusteltua ja huolellisen valmistelun tunnusmerkki, että tilapäinen valiokunta on asian valmistelussa tarkoin huomioinut mahdollista kaupunginhallituksen erottamista rajoittavat oikeudelliset näkökulmat. Edellä kuvatulla tavalla asian valmistelun eri vaiheissa on selkeästi tuotu esiin se, että lopullisen päätöksen asiassa tekee poliittisen harkinnan lopputuloksena kaupunginvaltuusto. Koska mahdollisen erottamisen poliittisen harkinnan lopputuloksena on asian valmistelussa tunnistettu muodostavan edellä todetun poikkeaman kaupunginhallitukseen kuuluneiden luottamushenkilöiden erottamattomuuteen, on katsottu perustelluksi pyytää

⁵ Mäenpää 2023, s. 442. ”Hallintoasian käsittelyn ensisijaisena tavoitteena on lainmukainen ja sisällöllisesti oikea ratkaisu. Oikean ratkaisun muodolliset vähimmäisedellytykset ovat riittävä informaatio ratkaisun perusteena ja lainmukainen päätöksenteko.”

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

osana valmistelua asian osalta Suomen Kuntaliitolta ulkopuolinen asiantuntijalausunto asiaan liittyvien oikeudellisten näkökulmien osalta.

Valtuuston asiassa suorittama poliittinen harkinta, joka olisi päätynyt siihen lopputulokseen, että kaupunginhallitusta ei olisi erotettu, ei olisi muodostanut poikkeamaa kaupunginhallituksen luottamushenkilöiden erottamattomuuteen nähden. Tästä näkökulmasta ei ole ollut asian valmistelussa tarpeen pyytää ulkopuolista asiantuntijalausuntoa, koska luottamushenkilön lähtökohtainen erottamattomuus on kuntalakiin perustuva lähtökohta.

Kuntaliitto ei ole lausunnossaan luonnollisesti ottanut kantaa poliittisen harkinnan alaan kuuluvaan kysymykseen eli kysymykseen siitä, onko kaupunginhallitusta tullut erottaa vai ei. Tällaista kysymystä ei ole Kuntaliitolle esitetty, koska kyse on poliittisen harkinnan alaan kuuluvasta kysymyksestä. Sen sijaan Kuntaliitto on antanut asiantuntijalausuntonsa tilapäisen valiokunnan asian huolellisen valmistelun kannalta perusteltuun ja asianmukaiseen lausuntopyyntöön, jossa on pyydetty asiantuntijalausuntoa siitä, onko asiassa luottamushenkilön erottamattomuuteen poikkeuksen muodostavalle mahdolliselle erottamiselle ollut Kuntaliiton arvion mukaan oikeudellista estettä. Kuntaliitto on lausuntonsa lopussa päättänyt toteamaan seuraavaa: ”Poliittinen luottamus tai epäluottamus on arvioitavissa vain poliittisessa prosessissa viime kädessä valtuuston äänestyksessä. Käsityksemme mukaan on kuitenkin oikeudellisesti mahdollista, että mahdollinen epäluottamus perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi tai luottamuksellisten keskustelujen ilmaisemiseen niin, että se olennaisesti heikentää hallituksen työskentelyedellytyksiä.”

Kuntaliitolta pyydetty ulkopuolinen asiantuntijalausunto on osaltaan tukenut asian huolellista ja asianmukaista valmistelua sekä osaltaan palvellut niin valittajan kuin muidenkin 21 asianosaisen oikeusturvaa. Kuten todettua, asianosaisilla valittaja mukaan lukien on ollut asian valmistelussa suoritettussa toisessa kuulemisessa mahdollisuus lausua muun ohella kyseisestä Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta. Valmistelun eri vaiheissa ei ole väitetty Kuntaliiton asiassa antaman asiantuntijalausunnon tarkoittavan sitä, ettei kaupunginvaltuustolla olisi poliittisen harkintansa lopputulemana ollut mahdollisuutta myös päättää olla erottamatta kaupunginhallitusta. Kaupunginvaltuusto on asiassa suoritettun valmistelun lopputulemana poliittisessa prosessissa suorittamansa harkinnan jälkeen päättänyt äänestyksen jälkeen erottaa kaupunginhallituksen (kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65).

Kuntaliiton asiantuntijalausunto on ollut kokonaisuudessaan kaupunginvaltuuston 11.9.2023 kokouksen esityslistan liitteinä (65 § Liite nro 3). Esityslista liitteineen, Kuntaliiton asiantuntijalausunto mukaan lukien, on ennen kaupunginvaltuuston kokousta julkaistu kuntalain ja Ylöjärven kaupungin hallintosäännön mukaisesti kaupungin verkkosivuilla. Esityslista liitteineen, Kuntaliiton asiantuntijalausunto mukaan lukien, on kokouksen esityslistan julkaisun yhteydessä ennen kaupunginvaltuuston kokousta tallennettu myös kaupunginvaltuuston Teams-työtilaan sekä kaupunginvaltuuston CloudMeeting-kokousjärjestelmään kyseisen kokouksen kokousaineistoihin. Valittajalla on ollut

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

pääsy näihin kolmeen ympäristöön, joista asiantuntijalausunto on löytynyt ja häntä on asiasta muun valtuuston ohella kokouksen esityslistan julkaisun yhteydessä 31.8.2023 informoitu.

Valituksessa esitetty väite siitä, että Kuntaliiton asiantuntijalausunto olisi valituksenalaisen päätöksen liitteistä puuttunut, on siten virheellinen.

Kuten jo edellä on todettu, valituksenalaiseen päätökseen ei ole sisältynyt valituksessa mainittua ”loppuraportti”-asiakirjaa.

Edellä käsitelty valituksen valitusperusteet eivät anna aihetta valituksenalaisen päätöksen kumoamiseen. Tästä syystä kyseiset valitusperusteet on hylättävä.

”8. Mielivallan kielto ja harkintavallan väärinkäyttö

Kunnan toimielimen päätös ei saa perustua mielivaltaan siitäkään huolimatta, valtuustolla on varsin laaja poliittisen harkinnan mahdollisuus. Kunnan toimielimien toimintaa rajoittavat yleiset oikeusperiaatteet.

Hallintolain 6 §:n mukaan ”Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.”⁶

Mäenpää toteaa; ”Tarkoitussidonnaisuuden periaatteen keskeistä soveltamisalaa on viranomaisen harkintavallan käyttäminen. Myös lakiin perustuvaa harkintavaltaa käytettäessä on otettava huomioon lainsäädännön tavoitteet, jotka voivat käydä ilmi lain säännösten lisäksi myös lain esitöistä. Selvästi niiden vastainen päätöksenteko voi merkitä harkintavallan väärinkäyttöä.”⁷

Kaupunginvaltuustolla ei ole ollut riittäviä perusteita erottaa kaupunginhallitusta. Koska kyseisessä asiassa on ilmennyt selkeitä menettelyvirheitä, pyydän hallinto-oikeutta harkitsemaan kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanokieltoa.”

Lausunto:

Kuten kaupunginvaltuuston valituksenalaisesta päätöksestä 11.9.2023 § 65 ilmenee, päätösharkinnan lopputuloksena esitetty päätösehdotus on hallintolain 45 § edellyttämällä tavalla kattavasti ja asianmukaisesti perusteltu. Päätöksen perusteluista ilmenevällä tavalla päätösharkinnassa ja päätöksen perusteluissa on otettu huomioon niin hallintolain 6 §:ssä säädetty hallinnon oikeusperiaatteet kuin asiaan liittyvä lainsäädäntö muutoinkin. Kyseessä on ollut kuntalain 34 ja 35 §:iin perustuva asia, jonka tilapäinen valiokunta on huolellisesti valmistellut. Suoritetun valmistelun lopputuloksena valtuusto on voinut tehdä poliittisen harkintansa lopputuloksena päätöksen kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa (kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65). Valtuuston

⁶ Mäenpää 2021, s. 92. ”Hallintolain 6 §:ssä määritelty yhdenvertaisuusperiaate täsmentää näitä perustuslain vaatimuksia nimenomaan hallintotoiminnan kannalta. Viranomaisen on tämän säännöksen mukaan kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti.”

⁷ Mäenpää 2021, s. 101.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

suorittamassa poliittisessa harkinnassa päätymiselle siihen, että kaupunginvaltuusto on enemmistöpäätöksellä äänestyksen jälkeen päättänyt todeta kaupunginhallituksen menettäneen kaupunginvaltuuston luottamuksen ja erottaa kuntalain 34 §:n nojalla kaupunginhallituksen päätöksestä ilmenevin perustein, on ollut riittävät perusteet, kuten valituksenalaisesta päätöksestä ilmenee. Asian valmistelussa on noudatettu lakia ja päätöksenteossa on muutoinkin noudatettu hyvää hallintotapaa.

Edellä käsitellyt valituksen valitusperusteet eivät anna aihetta valituksenalaisen päätöksen kumoamiseen. Tästä syystä kyseiset valitusperusteet on hylättävä.

Kuntalain 16 luvussa olevan 133 §:n mukaan kyseisen luvun säännöksiä sovelletaan oikaisuvaatimuksen tekemiseen ja kunnallisvalitukseen kunnan viranomaisen päätöksestä, jollei erikseen lailla toisin säädetä. Samassa luvussa olevan 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Kaupunginvaltuuston päätöksen 11.9.2023 § 65 täytäntöönpanon kieltämiseen ei ole ilmennyt aihetta. Myös päätöksen täytäntöönpanokieltä koskeva vaatimus tulee näin ollen hylätä.

Valituksessa esitetty oikeudenkäyntikuluja koskeva vaatimus

”Vaadin Ylöjärven kaupunkia korvaamaan minulle asiaan liittyvät oikeudenkäyntikulut.”

Lausunto:

Valituksessa ei ole esitetty selvitystä siitä, onko sen laatimisessa käytetty asiamiestä. Valittaja ei ole esittänyt selvitystä siitä, mistä vaaditut oikeudenkäyntikulut muodostuvat, eikä vaadittujen oikeudenkäyntikulujen määrää. Valittajan oma ajankäyttö ei ole lain mukaan korvattavaa oikeudenkäyntikulua.

Koska valitus tulee hylätä, kaupunki vaati ensisijaisesti oikeudenkäyntikuluvaatimuksen hylkäämistä.

Toissijaisesti Ylöjärven kaupunki pyytää Hämeenlinnan hallinto-oikeutta kunnioittavasti varaamaan kaupungille mahdollisuuden lausua valituksen oikeudenkäyntikuluja koskevasta vaatimuksesta sisältäen selvityksen valituksen laatimisessa käytetystä asiamiehestä, vaadittujen oikeudenkäyntikulujen määrästä sekä selvityksen siitä, mistä vaaditut oikeudenkäyntikulut muodostuvat.

Tähän lausuntoon liitetään Ylöjärven kaupunginvaltuuston päätös 11.9.2023 § 65 liitteineen.

Päätös

Keskustelun kuluessa Juha Tuominen teki seuraavan muutosesityksen annettavaksi lausunnoksi: Ylöjärven kaupunki myöntää kunnallisvalituksen esittämät virheet asian käsittelyssä ja jättää hallinto-oikeuden harkintaan jatkotoimista päättämisen. Juha Alhamo kannatti Tuomisen ehdotusta.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Koska oli tehty kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuudolla siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan ehdotusta, äänestävät jaa. Mikäli ei voittaa, Tuomisen ehdotus tulee kaupunginhallituksen päätökseksi.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Haataja, Heikkilä, Kiiskinen, Kotiranta, Lehti, Luojus, Peltola, Sarvijärvi, Stenman) ja 2 ei-ääntä (Alhamo, Tuominen), joten puheenjohtaja totesi kaupunginjohtajan ehdotuksen tulleen kaupunginhallituksen päätökseksi.

Toni Kolehmainen ja Hannu Ruuska ilmoittivat esteellisyydestään asiakohdassa (edellisen kaupunginhallituksen varajäsen ja jäsen) ja poistuivat tämän jälkeen kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Varajäsenet Juha Tuominen ja Juha Alhamo olivat kokouksessa tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan klo 17.32-17.39.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 109
261/00.00.01/2023

Liite

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden 24.10.2023 saapunut lausuntopyyntö ja valituskirjelmä
1. Äänestyslista § 109

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto päättää seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää antaa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle kunnioittavasti seuraavan lausunnon tämän pykälän liitteenä olevaan kunnallisvalitukseen:

Ylöjärven kaupunki vaatii jäljempänä valitusperustelukohdittain tarkemmin lausutun perusteella valituksen, kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanokieltä koskevan vaatimuksen sekä oikeudenkäyntikuluja koskevan vaatimuksen hylkäämistä.

Oikeudenkäyntikuluja koskevan vaatimuksen osalta Ylöjärven kaupunki pyytää toissijaisesti Hämeenlinnan hallinto-oikeutta kunnioittavasti varaamaan kaupungille mahdollisuuden lausua valituksen oikeudenkäyntikuluja koskevasta vaatimuksesta sisältäen selvityksen valituksen laatimisessa käytetystä asiamiehestä, vaadittujen oikeudenkäyntikulujen määrästä sekä selvityksen siitä, mistä vaaditut oikeudenkäyntikulut muodostuvat.

Tämän pykälän liitteenä olevassa kunnallisvalituksessa on kahdeksan perustelukohtaa. Valituksen laajuus huomioiden on esitysteknisesti perusteltua käsitellä ja antaa lausunto valituksen perusteluihin kohdittain. Kunkin

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

perustelukohdan käsittelyn alussa on sitaateissa valituskirjelmän teksti. Tämän jälkeen on kyseiseen valituksen perustelukohtaan annettava kaupungin lausunto.

"1. Tilapäisen valiokunnan lainvastainen toiminta - asianosaisten kuulemisen laiminlyönti

Hallintolain asianosaisten kuulemista koskevan 34 §:n mukaan; "Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun."

Kuten hallintolaissa todetaan, asianosaisille olisi tullut varata tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian lopullista ratkaisemista, tässä tapauksessa ennen valtuuston asiasta päättävää kokousta. Asianosaisten mielipiteet valiokunnan loppuraportista olisi tullut liittää valiokunnan loppuraporttiin, jotta mielipiteet olisivat tulleet myös asiasta päättävän valtuuston tietoon. Näin ei kuitenkaan tapahtunut. Kyseessä on menettelyvirhe.

Hallituksen esityksessä hallintolaiksi todetaan kyseiseen 34 §:ään liittyen; "Ehdotettu 1 momentti sisältäisi lisäksi hallintomenettelylain 15 §:n 1 momenttia vastaavan säännöksen siitä, ettei asiaa saa ratkaista varaamatta asianosaiselle tilaisuutta tulla kuulluksi muiden tekemistä vaatimuksista ja asian ratkaisemiseen mahdollisesti vaikuttavista selvityksistä."

Hallituksen esityksen mukaan siis edellytetään, että asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi muiden tekemistä vaatimuksista, tässä tapauksessa muiden asianosaisten, hallituksen jäsenten ja varajäsenten vaatimuksista. Hallituksen esityksen mukaan edellytetään myös, että asianosaisille on varattava tilaisuus tulla kuulluksi asian ratkaisemiseen mahdollisesti vaikuttavista selvityksistä, jollainen asiakirja tilapäisen valiokunnan loppuraportti on. Asianosaisille ei varattu mahdollisuutta tulla kuulluksi ja lausua mielipidettään tilapäisen valiokunnan loppuraportista. Kyseessä on menettelyvirhe. (Vrt. KHO 3.6.2016/2529)

Mäenpää toteaa; "Asianosaista on kuultava" ennen asian ratkaisemista" (HL 34.1 §).⁸ Myös Kulla kiinnittää asiaan huomiota; "Hallintolain 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta ja antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Viranomaisen on siten kuultava asianosaista ennen asian ratkaisemista."⁹ Kuten Mäenpää ja Kulla toteavat, asianosaista on kuultava ennen asian ratkaisemista. Kuten edellä todettiin, näin ei tapahtunut."

Lausunto:

Hallintolain (343/2001) 31.1 § nojalla viranomaisen velvollisuutena on huolehtia asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Mäenpää on todennut, että tämä velvollisuus koskee myös asianosaisten kuulemista, joka on järjestettävä ja

⁸ Mäenpää, Hallinto-oikeus 2023, s. 466.

⁹ Kulla, Hallintomenettelyn perusteet 2018, s. 268.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

toteutettava siten, että kuuleminen on riittävän tehokasta ja kattavaa. Viranomaisen on muun muassa toimitettava kuuleminen hyvissä ajoin ennen asian ratkaisua sekä siten, että asianosainen pystyy toteuttamaan oikeutensa tulla kuulluksi ja että asianosaisen esittämillä näkökohdilla on reaaliset mahdollisuudet tulla huomioon otetuiksi päätöstä tehtäessä. Edelleen Mäenpää on todennut, että asianosaisille on yleensä varattava ”viimeinen sana” asiassa ennen varsinaista päätösharkintaa ja päätöksen tekoa. Tilanteessa, jossa asianosaista on kuultu jo käsittelyn alkuvaiheessa ja sen jälkeen esitetty uutta selvitystä tai uusia vaatimuksia, asianosaisia on kuultava myös niistä ennen kuin asia voidaan ratkaista. (Mäenpää 2018, s. 465-466)

Tilapäisen valiokunnan asiassa suorittama valmistelu on ollut huolellista ja perusteellista. Kuten valtuuston päätöksestä 11.9.2023 § 65 ja sen liitteistä ilmenee, asianosaisille on valmistelussa valittaja mukaan lukien varattu valmistelun kahdessa vaiheessa mahdollisuus tulla kuulluksi. Kuulemiset on suoritettu hallintolain mukaisesti kirjallisessa menettelyssä. Ensimmäinen kuuleminen on suoritettu tilapäisen valiokunnan päätöksen mukaisesti valmistelun alkupuolella 22.6.2023–17.7.2023. Ensimmäisen kuulemisen jälkeen pyydettiin tilapäisen valiokunnan päätöksen mukaisesti Kuntaliiton asiantuntijalausunto. Tämän jälkeen asianosaisille on valittaja mukaan lukien varattu mahdollisuus toiseen kuulemiseen Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta sekä ensimmäisessä kuulemisessa annetuista selityksistä ja lausunnoista (asianosaisia informoitu asiasta etukäteen jo 27.7.2023 (kuuleminen suoritettu tilapäisen valiokunnan päätöksen mukaisesti 4.8.2023–11.8.2023). Kuulemista koskevat menettelyt ja yksityiskohdat käyvät seikkaperäisesti ilmi valituksenalaisesta kaupunginvaltuuston päätöksestä 11.9.2023 § 65 ja sen liitteistä. Valituksenalaisen kaupunginvaltuuston päätöksen liitteinä ovat olleet muun ohella asianosaisille 22.6.2023, 27.7.2023 ja 4.8.2023 lähetetyt kuulemista koskevat sähköpostiviestit. Todettakoon lisäksi, että asianosaisilta on sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) mukaiset kirjalliset suostumukset sähköiseen tiedoksiantoon ja käytössään kaupungin sähköpostiosoitteet.

Tilapäinen valiokunta on asiaa valmistelevana viranomaisena huolehtinut asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Asiassa asianosaisille kaupunginhallituksen jäsenille ja varajäsenille on varattu tasapuoliset mahdollisuudet tulla asiassa kuulluiksi. Tilapäinen valiokunta on 17.8.2023 § 18 päättänyt todeta, että asian valmistelun ja ratkaisemisen kanalta tarpeelliset kuulemiset on suoritettu ja asiantuntijalausunto on saatu. Edelleen tilapäinen valiokunta on päättänyt todeta, että tilapäisen valiokunnan päätösehdotus kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa päätetään tilapäisen valiokunnan kokouksessa 29.8.2023.

Hallintolain 45.1 § mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset. Tilapäinen valiokunta on antanut päätöksellään 29.8.2023 § 22 ehdotuksensa kaupunginvaltuustolle kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa. Tilapäisen valiokunnan päätöksessä 29.8.2023 § 22 on tarkoin noudatettu hallintolain 45.1 § säädettyjä velvoitteita. Kyse ei ole ollut valituksessa mainitusta loppuraportista, vaan viranomaisen hallintolain 45.1 §

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

sisältövaatimukset täyttävästä päätöksestä, joka on tehty asian riittävän ja asianmukaisen, asianosaisten kuulemisvelvoitteen täyttäneen, valmistelun ja tämän jälkeen suoritettun päätösharkinnan lopputuloksena. Todettakoon myös, että lainsäädäntö ei edellytä asianosaisten kuulemista viranomaisen päätösluonnoksesta. Kuulemisen piiriin eivät myöskään varsinaisesti kuulu päätöksenteossa sovellettavat säännökset, vaikka asianosainen voi niin halutessaan kuulemisen yhteydessä esittää näkemyksensä myös päätöksenteossa sovellettavasta laista (Mäenpää 2018, s. 462). Asiassa suoritettun toisen kuulemisen jälkeen ei ole enää hankittu uutta aineistoa tai selvitystä, vaan tilapäisen valiokunnan päätöksen 17.8.2023 § 18 jälkeen on siirrytty päätösharkinta- ja päätösvalmisteluvaiheeseen.

Kuten valituksenalaisen kaupunginvaltuuston päätöksen 11.9.2023 § 65 perusteluista ilmenee, viranomaisen selvittämisvelvollisuus ei ole rajaton, eikä selvityksen riittävyyden vaatimus kaikissa tilanteissa merkitse sitä, että asia tulisi selvittää täydellisellä ja lopullisella varmuudella, eikä tämä kaikissa tilanteissa ole mahdollistakaan (Mäenpää 2016, s. 231). Asian valmistelussa tehtyjen selvitysten perusteella on voitu todeta, että asiassa jätetyssä aloitteessa mainitut, luottamusta heikentäneet seikat, tuolloin salassa pidettävän kokousasian päätyminen julkisuuteen (Kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65 Liite nro 1, Länsi-Suomen syyttäjälueen päätös esitutkinnan rajoittamisesta 13.2.2023) ja toimielimen suljetun kokouksen vapaamuotoisen kokouskeskustelun sisällön kertominen ulkopuolisille (Kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65 ja sen Liite nro 2) sekä niiden seurauksena kehittynyt luottamuspula ovat tapahtuneet. Kaupunginhallituksen keskuudessa on voitu asiassa suoritettun valmistelun perusteella katsoa niiden johdosta seuranneen sellaista päätöksen perusteluissa selostettua epäluottamusta, että kaupunginhallituksen toimintakyvyn voidaan katsoa vallitsevassa tilanteessa olennaisella tavalla heikentyneen. Asiaa on sen laatu ja laajuus huomioiden riittävällä tavalla selvitetty.

Kuten edellä selostetusta sekä kaupunginvaltuuston päätöksestä 11.9.2023 § 65 ja sen liitteistä ilmenee, asian valmistelussa on ennen asian ratkaisemista suoritettu hallintolain edellyttämällä tavalla kattava ja asianmukainen asianosaisten kuuleminen. Myös kaupunginvaltuusto on katsonut, että asian valmistelu asian ratkaisemiseksi on ollut riittävää, eikä asian käsittelyssä kaupunginvaltuustossa ole tehty ehdotusta asian palauttamiseksi uudelleen valmisteluun.

Edellä selostetuin perustein valituksen edellä käsitelty perustelut on perusteettomina hylättävä.

”2. Tilapäisen valiokunnan lainvastainen toiminta - kuulemiseen varatun määräajan ylittyminen

Tilapäisen valiokunnan pöytäkirjassa (26.7.2023 § 13) todetaan; ”Asianosaisten kuuleminen sekä kaupunginvaltuuston puheenjohtajiston mahdollisuus lausunnon antamiseen on toimitettu tilapäisen valiokunnan kokouksen 21.6.2023 § 7 mukaisesti. Määräaikaan mennessä asianosaisten selityksiä saapui 17 kappaletta ja määräajan päättymisen jälkeen 1 kappale sekä lausuntoja 4 kappaletta. Asian luonne ja määräajan ylittymisen vähäisyys huomioiden

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

määräajan jälkeen saapunut selitys voidaan ottaa asian käsittelyssä huomioon. Saapuneet selitykset ja lausunnot ovat kokonaisuudessaan tämän pykälän liitteenä.” - - - ”Hyväksyttiin yksimielisesti tehden päätösehdotuksen kohtaan 1. seuraavan lisäyksen: ”sekä merkittiin tiedoksi kaupunginhallituksen varajäsen [REDACTED] 24.7.2023 saapunut selitys.” (LIITE 5)

Tilapäinen valiokunta ei pitäytynyt asianosaisille varatussa kuulemiseen liittyvässä määräajassa vaan katsoi määräajan ylittymisen vähäiseksi. Valiokunnan toteama vähäisyys ei pidä paikkaansa.

Edellä mainittu [REDACTED] valiokunnalle toimittama selitys (24.7.2023) ylitti määräajan jopa seitsemällä (7) vuorokaudella, jota ei voi pitää vähäisenä kuten valiokunta toteaa. Huomioitavaa on, että asianosaisille selityksen antamiseen varattu määräaika oli 17.7.2023 klo 14 mennessä. Sen sijaan [REDACTED] valiokunnalle toimittama myöhästynyt selitys (17.7.2023) ylitti määräajan kolmella minuutilla (14:03), jota voidaan pitää kuten valiokunta toteaa vähäisenä.

[REDACTED] antaman selityksen aikataulun (24.7.2023) osalta on huomioitava, että tilapäinen valiokunta kokoontui seuraavan kerran 26.7.2023 - kaksi (2) päivää [REDACTED] valiokunnalle toimittaman selityksen jälkeen - käsittelemään valiokunnan asianosaisilta pyytämiä selityksiä.

Kyseinen tilapäisen valiokunnan kokouskutsu/esityslista - asianosaisten antamin selityksin – on kaupungin hallintosäännön (1.1.2023) 4 §:n (Kokouksen koollekutsuminen) mukaan tullut toimittaa valiokunnan jäsenille viimeistään neljä (4) päivää ennen kokousta, kyseisessä asiassa viimeistään 22.7.2023. Näin ollen [REDACTED] tiedossa (24.7.2023) on ollut muiden asianosaisten antamat selitykset, jota ei asian luonteen vuoksi voida pitää vähäisenä. Asianosaisten oikeusturva on merkittäväällä tavalla vaarantunut. Lahden tilapäiselle valiokunnalle myöhässä toimitettu selitys on voinut vaikuttaa myös tilapäisen valiokunnan loppuraporttiin. Kyseessä on kuulemisprosessissa tapahtunut oleellinen menettelyvirhe.

Hallintolain 33 §:n mukaan ”Asiakirjan täydentämistä, selityksen antamista ja selvityksen esittämistä varten on asetettava asian laatuun nähden riittävä määräaika. Asianosaiselle on ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista. Määräaikaa voidaan asianosaisten pyynnöstä pidentää, jos se on tarpeen asian selvittämiseksi.”

Tilapäisen valiokunnan olisi tullut pysyttäytyä asianosaisille varatussa määräajassa etenkin kun kyseisessä asiassa ei ole ollut kyse pelkästään yksittäisen, myöhässä selityksen antaneen henkilön henkilökohtaisesta asiasta ja oikeusturvasta, joissa tilanteissa viranomainen voi myöntää hallintolain mukaan määräajan pidentämistä. Käsiteltävän asian luonne on kyseessä olevassa tapauksessa kuitenkin erilainen, jolloin asianosaisia on useita.

Tilapäiselle valiokunnalle myöhässä saapuneilla selityksillä on voinut olla vaikutusta muiden asianosaisten oikeusturvaan ja tilapäisen valiokunnan loppuraportin sisältöön. Kyseessä on menettelyvirhe.”

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Lausunto:

Hallintolain 33.1 § mukaan asian selvittämisessä ja asianosaisten kuulemisessa asiakirjan täydentämistä, selityksen antamista ja selvityksen esittämistä varten on asetettava asian laatuun nähden riittävä määräaika. Edelleen hallintolain 33.2 § on säädetty, että asianosaiselle on ilmoitettava, ettei määräajan noudattamatta jättäminen estä asian ratkaisemista. Määräaikaa voidaan asianosaisen pyynnöstä pidentää, jos se on tarpeen asian selvittämiseksi.

Kuten kaupunginvaltuuston päätöksestä 11.9.2023 § 65 ja sen liitteistä ilmenee, tilapäisen valiokunnan suorittamassa asian valmistelussa on tarkoin noudatettu hallintolain säännöksiä myös tältä osin. Kuten tilapäisen valiokunnan päätöksen selosteosasta 26.7.2023 § 13 ilmenee, kyseisen kokouksen esityslistan valmistumisvaiheessa ja kokouskutsun lähettämishetkellä määräajan päättymisen jälkeen saapuneita asianosaisten selityksiä on ollut yksi kappale. Kyseisen selityksen myöhästymisen vähäisyyden vuoksi se on voitu ja ehditty ottaa esityslistalla olleen asian § 13 valmistelussa huomioon. Varajäsen [REDACTED] selitys on saapunut 24.7.2023 eli kokouskutsun ja esityslistan lähettämisen jälkeen.

Toisin kuin valituksessa voidaan katsoa annettavan ymmärtää, tilapäisen valiokunnan päätöksessä 26.7.2023 § 13 ei ole varajäsen [REDACTED] myöhässä saapuneen selityksen osalta mainintaa määräajan ylittymisen vähäisyydestä. Varajäsen [REDACTED] selitys on kuitenkin saapunut ennen tilapäisen valiokunnan kokousta 26.7.2023. Tässä tilanteessa tulee katsoa olleen hyvän hallintotavan mukainen menettely merkitä myös kyseinen saapunut selitys tiedoksi ja liittää se Kuntaliitolta pyydetyn asiantuntijalausunnon asiakirjoihin sekä toisen kuulemisen asiakirjoihin. Näin menetellen Kuntaliitolla on ollut käytettävissään myös varajäsen [REDACTED] selitys mukana asiantuntijalausunnon antamisessa ja tämän jälkeen asianosaisilla valittaja mukaan lukien on ollut mahdollisuus lausua toisessa kuulemisessa myös varajäsen [REDACTED] ensimmäisessä kuulemisessa antamasta selityksestä. Menettely on siten ollut omiaan turvaamaan asianosaisten oikeusturvan toteutumisen valittaja mukaan lukien. Asianosaisilla on näin meneteltäessä ollut suoritettussa toisessa kuulemisessa mahdollisuus antaa selityksensä kaikista ensimmäisessä kuulemisessa saapuneista selityksistä ja lausunnoista, jotka olivat saapuneet ennen tilapäisen valiokunnan kokousta 26.7.2023 sekä Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta. Mäenpää on todennut, että asianosainen voi määräajan jälkeenkin esittää mielipiteensä ja selityksensä, mutta määräajan ylitys ei estä asian ratkaisua (Mäenpää 2018, s. 466). Edellä selostettu menettely on sopusoinnussa myös Mäenpään asiaa koskevan tulkinnan kanssa. Menettely ei ole vaarantanut asianosaisten oikeusturvaa. Menettely on ollut omiaan turvaamaan asian huolellisen ja riittävän selvittämisen ja valmistelun.

Kuten jo edellä on todettu, valituksenalaiseen päätökseen ei ole sisältynyt valituksessa mainittua ”loppuraportti”-asiakirjaa.

Edellä selostetuin perustein kyseessä ei ole menettelyvirhe. Valituksen edellä käsitellyt perustelut on perusteettomina hylättävä.

”3. Tilapäisen valiokunnan lainvastainen toiminta - toimivallan ylitys

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Tilapäisen valiokunnan pöytäkirjassa (21.6.2023 § 7) todetaan asianosaisten kuulemiseen liittyen; ”Voit antaa tässä kohdassa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksesi luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta.” (LIITE 6)

Edellä mainittu tilapäisen valiokunnan kysymyksenasettelu asianosaisille – myös muilta osin - ei liity tilapäisen valiokunnan kaupunginvaltuustolta saamaan toimeksiantoon. Tilapäisen valiokunnan ei olisi saanut laajentaa toimeksiantoa aloitteessa todetun ulkopuolelle vaan valiokunnan olisi tullut pitäytyä aloitteessa mainituissa asiakysymyksissä. Tilapäinen valiokunta on ylittänyt toimivaltansa.”

Lausunto:

Kuntalain 35.1 §:n mukaan kuntalain 34 §:ssä tarkoitetun luottamushenkilöiden erottamista koskevan asian tultua vireille valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmisteltava asia. Kaupunginvaltuuston päätöksellään 12.6.2023 § 59 asettaman tilapäisen valiokunnan on tullut valmistella vireille tullut luottamushenkilöiden erottamista koskeva asia. Asiaa valmistelevana viranomaisena tilapäisen valiokunnan on muun ohella tullut suorittaa asianosaisten kuulemiset osana asian valmistelua. Kuulemismenettelyssä viranomaisen on yksilöitävä, mistä seikoista asianosaisilta pyydetään selvitystä (Mäenpää 2018, s. 465). Tilapäisen valiokunnan suorittamaan kuulemiseen sisältyneet kysymykset ovat perustuneet asiassa jätettyyn kuntalain 34 ja 35 §:ssä säädettyyn aloitteeseen. Kuulemiseen sisältyneet kysymykset ovat olleet perusteltuja tilapäiselle valiokunnalle hallintolain nojalla kuuluneen selvittämiselvollisuuden täyttämiseksi ja yksilöineet asianosaisille niitä seikkoja, joista selvitystä on ollut perusteltua asiassa antaa. Menettely on ollut omiaan varmistamaan sen, että kuulemisessa asianosainen on ymmärtänyt ja tiennyt, mihin asioihin liittyen kuulemisessa lausua.

Ensimmäiseen kuulemiseen on sisältynyt myös kohta, jossa asianosaisilla on ollut mahdollisuus antaa myös muilta osin jätetyn aloitteen johdosta selityksensä luottamuksen menettämisen syistä ja aloitteessa esitetystä erottamisvaatimuksesta. Kuten kohdasta ilmenee, se on perustunut asian vireille saattaneeseen, valtuutettujen enemmistön jättämään aloitteeseen ja siinä esitettyyn erottamisvaatimukseen. Tällainen kohta on kuulemiseen sisältyneiden täsmentävien kohtien lisäksi ollut perusteltu ja osaltaan varmistanut sen, että asianosaisilla on ollut mahdollisuus lausua myös muista asian valmistelun ja selvittämisen kannalta merkityksellisiksi katsomistaan seikoista muiden kuulemiseen sisältyneiden yksilöivien ja täsmentävien kysymysten lisäksi. Kyseinen kohta on ollut osaltaan omiaan turvaamaan asianosaisten asianmukaisen ja riittävän kuulemisen sekä näin palvellut asianosaisten, valittaja mukaan lukien, oikeusturvaa.

Kyseinen kohta on ollut asian valmistelun ja selvittämisen kannalta perusteltu, eikä tilapäinen valiokunta ole ylittänyt toimivaltaansa. Valituksen edellä käsitellyt perustelut on näin ollen hylättävä.

”4. Tilapäisen valiokunnan lainvastainen toiminta - selvittämiselvollisuuden laiminlyönti

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Hallintolain 31.1 §:n mukaan; ”Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.”

Tilapäisen valiokunnan ns. loppuraportissa (tilapäinen valiokunta 29.8.2023, § 22) todetaan; ”Kaupunginhallituksen 28.11.2022 kokouksen tuolloin julkisuuslain nojalla salaisen kokousasian 418 julkisuuteen saattanut henkilö on jäänyt tilapäiselle valiokunnalle toimitettujen selitysten ja lausuntojen perusteella avoimeksi. Tilapäisen valiokunnan toimivaltuudet huomioiden asiaa on todettu haasteelliseksi tältä osin enemmän selvittää.”

Olen tilapäiselle valiokunnalle antamassani selityksessä (17.8.2023 § 18) tuonut esiin kyseiseen kaupunginhallituksen kokoukseen liittyviä seikkoja, joita tilapäinen valiokunta ei loppuraportissaan ole kuitenkaan ottanut huomioon. Tilapäinen valiokunta on kiinnittänyt huomiota asianosaisten enemmistön näkemyksiin, mutta ei - syystä tai toisesta – ole ollut kiinnostunut allekirjoittaneen näkemyksistä asiaan. (LIITE 7)¹⁰

Lausunto:

Kuten lausunnossa on jo edellä todettu, kaupunginvaltuuston päätökseen 11.9.2023 § 65 ei sisälly valituksessa toistuvasti mainittua ”loppuraportti”-nimistä asiakirjaa.

Valitusperusteluiden osion neljä lainaus on sen sijaan sisältynyt niin tilapäisen valiokunnan päätöksen selostetekstiin 17.8.2023 § 18 kuin tilapäisen valiokunnan kaupunginvaltuustolle valmisteleman päätöksen (kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65) hallintolain 45 §:n edellytykset täyttäviin päätöksen perusteluihin.

Valitukseen otettuun lainaukseen valituksenalaisen päätöksen perusteluista osalta todetaan, että asian vireille saattaneessa aloitteessa on mainittu yhtenä epäluottamusta aiheuttaneena seikkana vuoden 2022 loppupuolella salaiseksi määritellyn viranomaisselvitykseen liittyneen kaupunginhallituksen pykälän sisällön vuotaminen julkisuuteen. Tilapäisen valiokunnan osalta asian valmistelun ja selvitysten lopputulema on kaupunginvaltuuston päätöksen 11.9.2023 § 65 perustelujen kohdassa kyseisen epäluottamusta aiheuttaneen seikan osalta todettu. Tilapäinen valiokunta on suorittanut asian valmistelun ja selvittämisen sille lain nojalla kuuluvien toimivaltuuksien puitteissa. Valituksenalaisen päätöksen perusteluissa on muun ohella todettu, että asian selvittämisessä avoimeksi jääneet seikat eivät Kuntaliiton asiantuntijalausunnon mukaan ole välttämättä tarpeen erottamisasian valmistelemiseksi. Avoimeksi jääneiden seikkojen osalta on kuitenkin voitu todeta, että valituksenalaisen päätöksen ja sen liitteiden perusteella tuolloin salassa pidettävä kokousasia on saatettu ulkopuolisten tietoon, vaikkei tekijä olekaan tiedossa. Tilapäisen valiokunnan valmisteleman päätöksen perustelukohdat eivät ole ristiriidassa valittajan 17.7.2023 tai 17.8.2023 jättämissä selityksissä esitettyyn nähden. Asian valmistelussa suoritetuissa kuulemisissa valittajan selitykset on huomioitu

¹⁰ Ks. Mäenpää 2023, s. 446. ”Hallintoasioissa on usein monia asianosaisia. Kaikkien intressit eivät välttämättä ole yhteneviä tai edes samansuuntaisia. Viranomaisen on muun muassa huolehdittava siitä, että ratkaisun perusteena oleva selvitys on tasapuolista ja että sitä on jokaisen asianosaisen osalta riittävästi.”

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

tasapuolisesti suhteessa muihin kahteenkymmeneen yhteen (21) asianosaiseen ja ne ovat olleet päätösten liitemateriaaleina tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti kuten muiden asianosaisten jättämät selitykset.

Kuten kaupunginvaltuuston päätöksestä 11.9.2023 § 65 ja sen liitteistä ilmenee, asian valmistellut viranomaiset, tilapäinen valiokunta, on huolehtinut asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä sille kuuluvien toimivaltuuksien puitteissa siten, että kaupunginvaltuusto on voinut tehdä poliittisen harkintansa lopputuloksena päätöksen kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa. Valituksen edellä käsitellyt perustelut on siten hylättävä.

”5. Kaupunginhallituksen toiminnan riippumattomuuden vaarantuminen

Ylöjärven Uutisten toimittaja Matti Pulkkinen on lähestynyt kaupunginhallitusta käsiteltävänä olevassa asiassa. Kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Mika Kotiranta on lukenut toimittajan lähettämän sähköpostiviestin kaupunginhallitukselle (KH 15.5.2023). Toimittaja väitti viestissä [REDACTED] olleen ”syksyn vuotaja”. Kyse on ollut ulkopuolisesta vaikuttamisesta, joka on merkittävästi vaikuttanut asian myöhempään käsittelyyn ja asemaani negatiivisella tavalla.

Kaupunginhallituksen olisi tullut toimia riippumattomasti ja itsenäisesti ilman ulkopuolista vaikuttamista (Ylöjärven Uutisten toimittaja). Kaupunginhallituksen toiminta ja riippumattomuus ulkopuolisessa vaikuttamisessa on merkittäväällä tavalla vaarantunut. Kaupunginhallituksen olisi tullut pidättäytyä ulkopuoliselta vaikuttamiselta.¹¹”

Lausunto:

Kaupunginhallituksen erottamista koskeva asia on tullut vireille kuntalain 34-35 §:ssä säädetyllä tavalla, kun yli neljäsosa valtuutetuista on jättänyt asiaa koskevan aloitteen kaupungin kirjaamoon 24.5.2023. Kaupunginhallituksen ollessa asiassa toimielimenä esteellinen, kaupunginhallitus ei ole ottanut toimielimenä asiaan sen valmistelun eri vaiheissa kantaa (kts. esim. kaupunginhallitus 29.5.2023 § 194).

Kaupunginvaltuusto on päättänyt asettaa kuntalain 35 § mukaisesti tilapäisen valiokunnan valmistelemaan asian kaupunginvaltuustolle päätettäväksi. Tilapäinen valiokunta on valmistellut asian kaupunginvaltuustolle päätettäväksi lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 11.9.2023 § 65 päättänyt todeta kaupunginhallituksen menettäneen kaupunginvaltuuston luottamuksen päätöksessä esitetyin perusteluin ja erottanut kaupunginhallituksen.

¹¹ Mäenpää 2021, Hallintolaki ja hyvän hallinnon takeet s. 102. ”Puolueettomuusperiaate edellyttää viranomaisen toimivan objektiivisesti ja riippumattomasti. Objektiivisuuden vaatimus merkitsee, että viranomaisen toiminta ja päätöksenteko eivät saa perustua epäasiallisiin tai hallintotoiminnalle muuten vieraisiin perusteisiin. Riippumattomuuden vaatimus puolestaan merkitsee, että viranomainen toimii itsenäisesti etenkin suhteessa epäasialliseen ulkopuoliseen vaikuttamiseen.”

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Valittaja katsoo kaupunginhallituksen joutuneen ulkopuolisen vaikuttamisen kohteeksi ja että kaupunginhallituksen olisi tullut toimia riippumattomasti ja itsenäisesti ilman ulkopuolista vaikuttamista. Kuten edellä on todettu, kaupunginhallitus ei ole valituksenalaista kaupunginvaltuuston päätöstä valmistellut eikä toimielimenä päättänyt erottamisestaan. Tilapäisen valiokunnan asian valmistelussa suorittamissa kuulemisissa (2 kuulemistä) kaikilla asiassa 22 asianosaisella valittaja mukaan lukien on ollut tasapuoliset mahdollisuudet tulla kuulluiksi. Suoritettujen kuulemisten aineistot ovat olleet valituksenalaisen päätöksen valmistelussa ja päätöksentekohetkellä tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti osana päätöksentekoaaineistoa. Päätöksen asiassa on poliittisen harkinnan lopputuloksena tehnyt kaupunginvaltuusto, ei kaupunginhallitus.

Edellä käsitellyt valitusperusteet eivät anna kuntalaissa säädettyä perustetta kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamiseen ja ne tulee tästä syystä hylätä.

”6. Luottamushenkilön sananvapaus

Kyseiseen asiaan liittyy olennaisena osana myös sananvapauteni, joka liittyy siihen, että kerroin Ylöjärven Uutisille – lähdesuojaan vedoten – että kaupunginhallituksessa on keskusteltu paikallismedian kaupunkiin liittyvästä negatiivisesta uutisoinnista ja tulisiko kaupungin puuttua asiaan. Olen kokenut, että kaupungin ei tule puuttua viranomaisena ja julkisen vallan käyttäjänä medioiden riippumattomaan toimintaan. Kysymys on myös siitä, voiko kunnan toimielin rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta.

Oikeuskäytäntöä

Seuraava Turun hallinto-oikeuden ratkaisu kiinnittää huomiota perustuslain 12 §:n mukaiseen sananvapauteen.

Turun hallinto-oikeus on ratkaisussaan (26.11.2019, 19/0299/1) käsitellyt asiaa, jossa oli muun ohella kysymys siitä, oliko valtuusto toiminut harkintavaltansa rajoissa erottaessaan kaikki tarkastuslautakuntaan valitut luottamushenkilöt.

Valtuusto oli päättänyt tilapäisen valiokunnan esityksestä erottaa tarkastuslautakunnan kaikki jäsenet ja varajäsenet kesken toimikauden, koska kaikki luottamushenkilöt eivät nauttineet valtuuston luottamusta. Valtuuston valituksenalaisen päätöksen valmistelutekstissä oli muun ohella todettu, että tilapäisen valiokunnan perustamiseen oli johtanut se, että A oli muiden tarkastuslautakunnan jäsenten tietämättä selvittänyt ja julkisesti mediassa kyseenalaistanut kunnan järjestämän valtuustoseminaarin järjestämismuodon ja -kustannukset. Kyseinen menettelytapa ei ollut hyvien tapojen eikä tarkastuslautakunnan sisäisesti sopimien toimintatapojen mukaista, ja siitä aiheutui huomattavaa kielteistä julkisuutta kunnalle. Valtuuston luottamus tarkastuslautakuntaa kohtaan oli horjunut tapahtuneen johdosta, sillä tarkastuslautakunta toimii valtuuston alaisuudessa ja lautakunnan tehtäviin ei kuulu valtuuston toiminnan arviointi. Lisäksi tarkastuslautakunnan sisäinen luottamus oli tapahtuneen johdosta horjunut, koska varapuheenjohtaja A ei ollut noudattanut asiassa yleistä käytäntöä eikä lautakunnan sisäisesti sopimia pelisääntöjä.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Hallinto-oikeus katsoi saadun selvityksen perusteella, että valtuuston luottamuksen menetys oli kohdistunut nimenomaan tarkastuslautakunnan varapuheenjohtaja A:han ja että luottamuksen menettämisen tosiasiallisena syynä oli pidettävä A:n blogikirjoitusta ja siihen liittyneitä seikkoja. Blogikirjoituksessaan A oli yksilöinyt kunnan valtuustoseminaarin kustannuksia ja kyseenalaistanut erityisesti siellä tarjottujen alkoholijuomien määrää. Kirjoituksessa oli esitetty kysymys siitä, tulisiko kunnilla olla ohjeistus alkoholitarjoilun suhteen. Hallinto-oikeus katsoi, että kirjoitus oli luonteeltaan asiallinen, joskin kriittinen. Blogikirjoitus ei saadun selvityksen perusteella ollut liittynyt A:n tehtävään tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajana tai tarkastuslautakunnan toimintaan muutoinkaan. A:n katsottiin perustuslain suojaamaa sananvapauttaan käyttäen nostaneen yhteiskunnallisesti merkityksellisen kunnan varojen käyttöä koskevan asian julkiseen keskusteluun ennen kaikkea poliittisen toimijan, valtuutetun roolissaan.

Hallinto-oikeus totesi, että poliittiset mielipiteet lähtökohtaisesti kuuluvat perustuslaissa turvatun sananvapauden ydinalueelle. Sananvapauteen sisältyy muun ohella oikeus ilmaista ja julkistaa tietoja ja mielipiteitä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkastuslautakunnan jäsenyys sinänsä ei ole peruste kaventaa sananvapautta. Tarkastuslautakunta tai muukaan kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta. Toimielimeen kuuluvien luottamushenkilöiden erottaminen ei myöskään voi toimia jälkikäteenä rankaisullisena seuraamuksena siitä, että luottamushenkilö on käyttänyt hänelle kuuluvaa sananvapauttaan lainsäädännön mahdollistamalla tavalla.

Valtuuston päätöksen erottaa kaikki tarkastuslautakuntaan valitut luottamushenkilöt katsottiin olevan seurausta siitä, että A oli käyttänyt hyväksyttävänä pidettävällä tavalla perustuslain suojaamaa sananvapauttaan nostamalla kriittisellä kirjoituksellaan yleiseen keskusteluun edellä mainitun yhteiskunnallisen kysymyksen. Valtuusto oli käyttänyt väärin harkintavaltaansa ja siten ylittänyt toimivaltansa erottaessaan tarkastuslautakunnan luottamushenkilöt A:n sananvapauden käyttämiseen liittyvän syyn vuoksi. Valtuuston päätös oli näin ollen lainvastainen. (Suomen perustuslaki 12 § 1 mom, Kuntalaki 34 § 1 mom ja 135 § 2 mom, Hallintolaki 6 §)

Hallinto-oikeus totesi, että poliittiset mielipiteet lähtökohtaisesti kuuluvat perustuslaissa turvatun sananvapauden ydinalueelle. Sananvapauteen sisältyy muun ohella oikeus ilmaista ja julkistaa tietoja ja mielipiteitä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkastuslautakunnan jäsenyys (kuten tässä tapauksessa kaupunginhallituksen jäsenyys) sinänsä ei ole peruste kaventaa sananvapautta. Tarkastuslautakunta tai muukaan kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta.

Kunnan viranomaistoiminnassa lähtökohdan tulee olla kunnan ja kuntalaisten etu, eikä kunnan toimielimien tai toimielimien jäsenten etu. Tähän epäkohtaan ■

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

██████ on kiinnittänyt toiminnallaan huomiota. Kyse on ollut kunnan ja kuntalaisten yleisestä edusta siitäkin huolimatta, että epäkohdan julkituominen voi johtaa kaupungin saamaan negatiiviseen julkisuuteen. Negatiivinen julkisuus ei ole viranomaistoiminnassa peruste sille, että se oikeuttaa kunnan toimimaan hyvän hallintotavan vastaisesti. Kunnan ei viranomaisroolissa tule puuttua medioiden riippumattomaan toimintaan siitäkään huolimatta, että media julkaisee kunnalle ”epämieluisia” asioita.

Hallinto-oikeuden ratkaisussa keskeistä on, että toimieliimeen kuuluvien luottamushenkilöiden erottaminen ei myöskään voi toimia jälkikäteisenä rankaisullisena seuraamuksena siitä, että luottamushenkilö on käyttänyt hänelle kuuluvaa sananvapauttaan lainsäädännön mahdollistamalla tavalla.

Kuten edellä olevasta hallinto-oikeuden ratkaisusta nähdään kunnan toimielin tai taho ei voi sisäisillä ohjeilla tai ennakkovalvonnalla rajoittaa luottamushenkilön sananvapautta sillä perusteella, että sen käyttämisestä mahdollisesti aiheutuu kunnalle huomattavaakin kielteistä julkisuutta. Hallinto-oikeus totesi, että A:n katsottiin perustuslain suojaamaa sananvapauttaan käyttäen nostaneen yhteiskunnallisesti merkityksellisen kunnan varojen käyttöä koskevan asian julkiseen keskusteluun ennen kaikkea poliittisen toimijan, valtuutetun roolissaan.

Kun otetaan huomioon, että Ylöjärven kaupunginhallituksessa on keskusteltu kaupungin suhteesta paikalliseen mediaan ja mahdollisiin toimenpiteisiin yhteistyösuhteissa kyseessä on Turun hallinto-oikeuden edellä mainitsema yhteiskunnallisesti merkityksellinen asia. Näin ollen kyse on perustavaa laatua olevasta asiasta, valtuutetun perustuslain 12 §:n mukaisesta sananvapaudesta, yhteiskunnallisesti merkittävästä asiasta ja medioiden riippumattomuudesta.

Seuraavat eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisut kuvaavat sitä miten vakavasti luottamushenkilön sananvapauteen tulee suhtautua.

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt asiaa (EOAK 2859/2020), joka koski luottamushenkilöiden sananvapautta. Oikeusasiamies hylkäsi luottamushenkilöiden kantelun, koska asiassa oli kyse liikesalaisuuden rikkomisesta. Ratkaisussaan oikeusasiamies toi kuitenkin esiin seikkoja, jotka luottamushenkilön sananvapauteen liittyen tulee huomioida.

Asia liittyi kaupungin energia- ja vesihuolto-yhtiö Alvan osaomistuksen myyntivalmisteluun, jonka konsulttisopimuksen palkkiorakenne katsottiin kaupunginhallituksen iltakoulussa salassa pidettäväksi materiaaliksi. Kaupunginhallitus oli syyttänyt kahta kaupunginvaltuutettua luottamuksellisen ja salassa pidettävän tiedon julkaisemisesta mielipidekirjoituksessaan (KSML 24.1.2020), kun valtuutetut julkistivat Alvan osaomistuksen myyntiin liittyvän konsulttisopimuksen palkkiorakenteen. Oikeusasiamies hylkäsi kantelun sillä perusteella, että julkisuuslain mukaista liikesalaisuutta oli rikottu. Oikeusasiamies totesi, että sananvapautta käytettäessä on kuitenkin aina otettava huomioon myös muiden osapuolten oikeudet. Tässä asiassa tällaisena seikkana nousi esiin liikesalaisuudet.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Oikeusasiamies toteaa luottamushenkilön sananvapaudesta kyseisessä ratkaisussaan muun muassa seuraavaa:

Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklan 1 kappaleen mukaan jokaisella on sananvapaus. Tämä oikeus sisältää vapauden pitää mielipiteitä sekä vastaanottaa ja levittää tietoja ja ajatuksia alueellisista rajoista riippumatta ja viranomaisten siihen puuttumatta.

Ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännön mukaan yleisesti tärkeää kysymystä koskevat keskustelut saavat korotettua sananvapauden suojaa, jolloin viranomaisten harkintamarginaali seuraamusten välttämättömyyden suhteen on erityisen ahdas (esim. Renaud vs. Ranska, 25.2.2010). Tällaisena yleisesti tärkeänä keskusteluna ei ole pidetty vain poliittisia ilmaisuja ahtaassa merkityksessä vaan myös taloudellisista, kulttuurisista ja sosiaalisista yhteiskuntaolosuhteista käyty keskustelu saa vahvaa suojaa. ”Yleisesti kiinnostava keskustelu” ei kuitenkaan tarkoita kaikkia asioita, jotka yleensä kiinnostavat ihmisiä, vaan edellytyksenä on, että keskustelunaiheella on jotakin yleisempää merkitystä (HE 19/2013 vp, s. 16–17 ja siinä selostettu oikeuskäytäntö).

Sananvapaus saa erityisen korostuneen merkityksen poliittisessa toiminnassa. Poliittiset mielipiteet kuuluvat sananvapauden sellaiselle ydinalueelle, johon ei juurikaan ole mahdollista hyväksyttävästi puuttua. Poliittisen sananvapauden rajoittamiseen on siten sovellettava tiukkoja vaatimuksia, jotta se voisi olla sallittua. Mielipidekirjoituksen laatijat ovat olleet kaupunginvaltuuston jäseniä eli ylintä päätösvaltaa kaupungissa käyttäviä luottamushenkilöitä. Kirjoittajat olivat luottamushenkilön ominaisuudessa tuoneet epäkohtana pitämänsä asian julkisesti esille. Sananvapaus on erityisen merkityksellinen tällaisille henkilöille, jotka kuntalaiset ovat vaaleissa valinneet edustajikseen. Siksi luottamushenkilöiden sananvapauteen puuttumiseen on suhtauduttava varsin tiukasti. Poliittiset mielipiteet kuuluvat sananvapauden sellaiselle ydinalueelle, johon ei juurikaan ole mahdollista hyväksyttävästi puuttua.

Oikeusasiamies toteaa, että luottamushenkilön sananvapauden rajoittamiseen tulee suhtautua tiukasti. Oikeusasiamiehen mukaan sananvapaus on erityisen merkityksellinen henkilöille, jotka kuntalaiset ovat vaaleissa valinneet edustajikseen. Ylöjärveä koskevassa asiassa (kaupungin ja paikallismedian välinen suhde) on kyse yhteiskunnallisesti merkittävästä asiasta. Oikeusasiamies toteaa, että yleisesti tärkeää kysymystä koskevat keskustelut saavat korotettua sananvapauden suojaa, jolloin viranomaisten harkintamarginaali seuraamusten välttämättömyyden suhteen on erityisen ahdas.

Kuten edellä mainitusta oikeusasiamiehen ratkaisusta nähdään - luottamushenkilön sananvapauden rajoittaminen, yhteiskunnallisesti merkittävä asia, tärkeää kysymystä koskeva korotettu sananvapauden suoja, viranomaisen ahdas harkintamarginaali - sekä tilapäisen valiokunnan, että kaupunginvaltuuston olisi tullut ottaa eduskunnan oikeusasiamiehen luottamushenkilön sananvapauteen liittyvät argumentit vakavasti huomioon.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt asiaa (EAOK 1307/2018), joka koski opettajan, mutta myöskin kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsenen sananvapautta.

Matemaattisten aineiden lehtorin virassa työskentelevä kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsen pyysi oikeusasiamiestä tutkimaan blogikirjoituksestaan saamansa suullisen huomautuksen asianmukaisuuden. Kantelija katsoi huomautuksella loukatun sananvapauttaan ja arvosteli muutenkin huomautuksen antamismenettelyä. Yhtenäiskoulun vt. apulaisrehtori oli antanut kantelijalle suullisen huomautuksen 20.2.2018 lojaliteettivelvoitteen rikkomisesta.

Huomautuksen perusteena oli ollut kantelijan yhden blogikirjoituksen yksi yksittäinen lause. Kirjoitus oli julkaistu internetissä kantelijan poliittisessa blogissa 11.2.2018. Kantelijan mukaan kirjoitus ei rikkonut lojaliteettivelvoitetta vaan kuului sananvapauden piiriin ja oli normaalia poliittista vaikuttamista. Kantelija oli keskustellut blogikirjoituksessa mainituista laskelmista, joista esittämästään kritiikistä kantelija oli saanut huomautuksen, ja muista perusopetukseen liittyvistä epäkohdista suoraan viranhaltijoiden kanssa pyrkien aktiivisesti vaikuttamaan asioihin organisaation sisältä. Kun se ei ollut tuottanut minkäänlaista tulosta, kantelija oli pyrkinyt vaikuttamaan asioihin myös politiikan keinoin, muun muassa tuomalla epäkohtia julkisesti esille.

Eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisu:

Edellä todetun perusteella katson, että apulaisrehtori ei huomautusta antaessaan ollut riittävällä tavalla arvioinut asiaa virkamiehen sananvapauden näkökulmasta. Näin ei ole tehty myöskään apulaisrehtorin antamassa selvityksessä eikä kunnanhallituksen lausunnossa, vaikka kunnanhallitukselle osoittamassani selvitys- ja lausuntopyynnössä nimenomaisesti pyysin kiinnittämään huomiota aiempiin kannanottoihini virkamiesten ja julkisyhteisön työntekijöiden sananvapaudesta. Edelleen katson, ettei apulaisrehtori ollut huomautusta antaessaan ottanut riittävästi huomioon myöskään niitä erityispiirteitä, jotka liittyvät kantelijan kaksoisrooliin opettajana ja poliitikkona sekä poliittisessa toiminnassa esitettyihin mielipiteisiin. Kun kantelijan sananvapauteen oli puututtu suullisella huomautuksella blogikirjoituksen johdosta eikä tälle ole ilmennyt hyväksyttävää perustetta, kantelijan perustuslain 12 §:ssä ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 10 artiklassa turvattua sananvapautta on loukattu.

Saatan käsitykseni kantelijan sananvapauden loukkaamisesta huomautuksen antaneen yhtenäiskoulun apulaisrehtorina toimineen virkamiehen tietoon. Koska kunnanhallitus on vähintäänkin hiljaisesti hyväksynyt apulaisrehtorin menettelyn eli kantelijan sananvapauden loukkauksen, kun se ei ollut mitenkään puuttunut asiaan minulle antamassaan lausunnossa, saatan käsitykseni apulaisrehtorin menettelystä myös kunnanhallituksen tietoon.

Kuten edellä mainitusta oikeusasiamiehen ratkaisusta nähdään, oikeusasiamies kiinnitti asiassa huomiota myös siihen, että lehtori toimi myös kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen jäsenenä, joka omalta osaltaan nosti sananvapauden rajoittamisen kynnystä.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt asiaa (EOAK 6545/2019), joka koski kirjallisen varoituksen asianmukaisuutta. Oikeusasiamies kiinnitti erityistä huomiota sananvapauteen poliittisen toiminnan yhteydessä.

Kantelija pyysi tutkimaan työnantajaltaan (ammattiopistoa ylläpitävä osakeyhtiö) saamansa kirjallisen varoituksen asianmukaisuuden. Kantelija kertoi olleensa eduskuntavaaliehdokkaana vuoden 2019 eduskuntavaaleissa ja tehneensä vaalityötä kirjoittamalla sosiaalisessa mediassa muun muassa maahanmuutosta. Työnantaja oli antanut opettajana toimineelle kantelijalle kirjallisen varoituksen, minkä kantelija katsoi loukkaavan sananvapauttaan. Varoituksen mukaan kantelija oli toistuvasti käyttänyt mediassa ilmaisia, jotka oli tulkittu yhdenvertaisuuslain vastaisiksi. Kantelijan mukaan hän oli toiminut vapaa-ajallaan eivätkä hänen kirjoituksensa olleet epäasiallisia eivätkä rikkoneet lakia.

Oikeusasiamiehen ratkaisu:

Asian kokonaisarvioinnissa katson, että minulla ei nyt ole riittäviä oikeudellisia perusteita katsoa työnantajan ylittäneen harkintavaltaansa antaessaan kantelijalle varoituksen. Saatan kuitenkin työnantajan ja sen toimitusjohtajan tietoon tässä päätöksessä esittämäni näkökohdat ja kiinnitän heidän huomiotaan erityisesti päätöksen perustelemiseen tilanteessa, jossa on kysymys sananvapauden rajoista poliittisen toiminnan yhteydessä.

Kuten oikeusasiamiehen ratkaisusta nähdään, oikeusasiamies toi esiin sananvapauden rajoittamisen poliittisen toiminnan yhteydessä.

Yhteenvedonomaaisesti eduskunnan oikeusasiamiehen ratkaisusta on nähtävissä, että luottamushenkilön sananvapauden rajoittamisen kynnys on erittäin korkea, ellei jopa rajoittamaton. Näin ollen sekä tilapäisen valiokunnan, että kaupunginvaltuuston olisi ollut tarkoituksenmukaista kiinnittää eduskunnan oikeusasiamiehen, luottamushenkilön sananvapauteen liittyviin seikkoihin huomiota. Kun otetaan huomioon oikeusasiamiehen edellä mainitsevat seikat; luottamushenkilön sananvapauden rajoittaminen, yhteiskunnallisesti merkittävä asia, tärkeää kysymystä koskeva korotettu sananvapauden suoja, viranomaisen ahdas harkintamarginaali, Ylöjärvellä nyt kyseessä olevassa asiassa tilapäisen valiokunnan ja kaupunginvaltuuston olisi tullut päätyä siihen, että kaupunginhallituksen jäsenen ja kaupunginvaltuutetun, sananvapauttani ei voi rajoittaa etenkin kun kyse on luottamushenkilön korostetusta sananvapaudesta ja yleisesti merkittävästä (kaupungin ja paikallislehden välinen suhde) asiasta, sekä medioiden toiminnan riippumattomuudesta.

Kyseiseen epäkohtaan puuttuessani olen puolustanut sekä medioiden sananvapautta, mutta myös kaupungin toiminnan lainmukaisuutta ja kuntalaisten oikeutta saada tietää mitä epäkohtia Ylöjärven kaupungin päätöksentekoon liittyy.”

Lausunto:

Valittajan valituksessaan esittämä oikeuskäytäntö ja laillisuusvalvojien ratkaisut ovat käytännössä vastaavat, jotka ovat sisältyneet valittajan asian valmistelussa suoritettua toisessa kuulemisessa antamaan selitykseen (selityksen osio ”Asian

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

oikeudellinen arviointi”). Kyseinen selitys on sisältynyt kaupunginvaltuuston valituksenalaisen päätöksen 11.9.2023 § 65 liitemateriaaliin (Liite nro 3) ja huomioitu päätöksen valmistelussa tasapuolisesti suhteessa muiden asianosaisten jättämiin selityksiin. Valituksenalaisen kaupunginvaltuuston päätöksen perusteluissa on todettu muun ohella seuraavaa:

”Kaupunginhallituksen suljetun kokouksen vapaamuotoisen keskustelun lehdistölle referoinnin osalta on todettu, että toteuttaja näyttää käyvän annetuista vastauksista ilmi. Kaupunginhallituksen jäsen [REDACTED] on selityksessään kertonut soittaneensa ja kertoneensa kaupunginhallituksen 19.12.2022 kokouksen kokouskeskusteluista paikallismedian toimittajalle. Menettelyään [REDACTED] on perustellut tarkemmin pykälän liitteenä olevassa selityksessään. (Liite nro 2)

Asiassa saadun selvityksen perusteella luottamuspuola on aiheutunut salassa pidetyn kokousasian päätyemisestä julkisuuteen sekä toimielimen suljetun kokouksen vapaamuotoisen kokouskeskustelun sanataarkasta referoinnista lehdistölle. Kuntalain 101.3 §:ssä on säädetty, että muun toimielimen kuin valtuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää eikä kokouksessa käsitellä asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi. Kaupunginhallitus ei ole loppuvuonna 2022 tehnyt kokouksensa osalta päätöksiä siitä, että ne olisivat julkisia ja näin ollen ne ovat olleet kuntalain mukaisesti suljettuja kokouksia. Kuntalain esitöissä (HE 268/2014 vp) on todettu, että toimielimen suljetussa kokouksessa käydyt keskustelut ovat luottamuksellisia. Niistä ei ilman toimielimen lupaa saa antaa tietoja ulkopuolisille. (HE 268/2014 vp, s. 212) Tiedossa ei ole, että kaupunginhallituksen loppuvuoden 2022 kokousten vapaamuotoisten kokouskeskustelujen osalta kaupunginhallitus olisi antanut kokouksessa läsnäolleille lupaa tietojen antamiseen ulkopuolisille. Edelleen oikeuskirjallisuudessa on todettu, että toimielimen suljetun kokouksen keskustelut on tarkoitettu luottamuksellisiksi. Keskustelujen paljastamista ei kuitenkaan pidetä salassapitorikoksena (rikoslain 40:5 §) vaan lähinnä hyvän hallintotavan vastaisena. Omien mielipiteiden esittelylle ei ole estettä, mutta muiden puheenvuoroista kertominen voi vaikeuttaa sitä luottamuksellisuutta, jota hyvä kokoustyöskentely edellyttää. Toimielinten suljettujen kokousten keskustelujen osalta on edelleen todettu, että toimielimen luottamushenkilöjäsen ei ole toimielimen alainen, eikä toimielin voi nimenomaisesti kieltää luottamushenkilöä kertomasta suljetun kokouksen keskustelusta ulkopuolisille. Tässä voidaan luottamushenkilön ja viranhaltijan välillä tehdä ero, koska viranhaltija toimii toimielimen alaisena. Jos viranhaltija nimenomaisesti kiellosta huolimatta kertoo keskusteluista, hän saattaa syyllistyä virkavelvollisuuden rikkomiseen (rikoslain 40:10 §). (Harjula & Prättälä 2023, s. 738)

Edellä todettua kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuvaa kaupunginhallituksen suljettujen kokousten kokouskeskustelujen luottamuksellisuutta on käsitelty kaupunginhallituksen perehdytyksessä sen toimikauden alkaessa, kuten asian valmistelussa suoritettussa 1. kuulemisen mukana toimitetusta aineistosta ilmenee. (Liite nro 1) Kyse ei siten ole lähtökohdiltaan Ylöjärven kaupunginhallituksen sisäisistä ohjeista tai ennakkovalvonnasta, vaan kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuvasta toimielimen suljetun kokouksen kokouskeskustelujen

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

luottamuksellisuudesta. Voitaneen myös todeta, että kyse on luottamushenkilöiden keskuudessa yleisesti tiedossa olevasta asiasta. Kuten edellä on todettu, keskustelujen paljastamista ei luottamushenkilöiden osalta pidetä rikoslaissa säädettyinä salassapitorikoksena, mutta sitä voidaan pitää hyvän hallintotavan vastaisena ja toimielimen hyvän kokoustyöskentelyn edellyttämää luottamuksellisuutta heikentävänä toimintana. Kuntalain esitöiden ja asiaa koskevan oikeuskirjallisuuden perusteella toimielimen suljetun kokouksen luottamuksellisten kokouskeskustelujen osalta ei ole erotettu aihepiirejä, joista kertomista ulkopuolisille ei katsottaisi hyvän hallintotavan vastaiseksi ja hyvän kokoustyöskentelyn edellyttämää luottamuksellisuutta heikentäväksi toiminnaksi. Suomen perustuslain (731/1999) 12.1 §:n mukaisesti jokaisella on sananvapaus, johon sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämisestä annetaan lailla. Tilapäisen valiokunnan tiedossa ei ole, että kenenkään perustuslailla suojattua oikeutta omien poliittisten mielipiteiden esittämiseen olisi asiassa estetty. Asiassa tai sen valmistelussa perustuslailla suojattua sananvapautta ei tule katsoa rikutun. Toimielimen suljetun kokouksen kokouskeskustelujen tietoon saattaminen ulkopuolisille yhtenä seikkana valtuuston luottamuksen menettämisen perusteena ja kaupunginhallituksen sisäisen luottamuksen heikentymisen aiheuttaneena tekijänä on edellä todetun mukaisesti kuntalakiin, sen esitöihin ja oikeuskirjallisuuteen perustuva ja asianmukainen. Myös Kuntaliitto on päätenyt asiantuntijalausunnossaan vastaavaan arvioon. Edelleen on huomioitava, että kuntalain 34–35 §:iin perustuvassa toimielimen erottamisessa epäluottamuksen perusteella ei ole kyse rankaisullisesta seuraamuksesta, vaan siitä, että ns. sovelletun parlamentarismin mallin mukaisesti kaupunginhallituksen tulee nauttia valtuuston luottamusta.”

Kuten edellä olevasta otteesta kaupunginvaltuuston valituksenalaisesta päätöksestä ilmenee, asiakokonaisuuteen liittyvät sananvapausnäkökulmat on asian valmistelussa ja päätöksen perusteluissa huomioitu. Kaupungin toimielimissä ei ole tehnyt päätöksiä, jotka olisivat loukanneet kenenkään lailla suojattua sananvapautta. Kaupunginvaltuuston päätöksen 11.9.2023 § 65 ei tule katsoa loukanneen valittajan tai muiden asianosaisten sananvapauden kuuluvaa oikeutta mielipiteidensä ilmaisuun. Kaupungin toimielimen suljetun kokouksen luottamuksellisten kokouskeskustelujen paljastaminen ulkopuolisille on ollut asianmukainen, yksi syntyneen luottamuspuolan peruste, eikä perusteena riko sananvapautta.

Edellä käsitellyt valituksen valitusperusteet eivät anna aihetta valituksenalaisen päätöksen kumoamiseen. Tästä syystä kyseiset valitusperusteet on hylättävä.

”7. Tilapäisen valiokunnan lausuntopyyntö Kuntaliitolle

”Tilapäinen valiokunta pyysi asiantuntijalausunnon Kuntaliitolta seuraavalla tavalla.

”Tilapäinen valiokunta pyytää Kuntaliiton asiantuntijalausunnon siitä, onko Kuntaliiton arvion mukaan asiassa jätetty aloite, koottu aineisto sekä saapuneet selitykset ja lausunnot huomioiden olemassa asianmukaiset perusteet sille, että

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista, kun huomioidaan muun ohella asiaan liittyä poliittinen harkinta ja yhtäältä harkintaa rajaavat oikeudelliset seikat ja periaatteet.” Merkillä pantavaa tilapäisen valiokunnan Kuntaliitolta pyytämässä lausunnossa on kysymyksenasettelu, jossa todetaan, onko olemassa perusteet sille, että tilapäinen valiokunta päätyisi esittämään asiassa kaupunginhallituksen erottamista?

Tilapäisen valiokunnan olisi tullut esittää Kuntaliitolle kysymys, miten saatujen selvitysten valossa on mahdollista jatkossa edetä? Tällöin vaihtoehtoina on kaupunginhallituksen erottaminen tai että kaupunginhallitusta ei eroteta. Tilapäisen valiokunnan Kuntaliitolle esittämä kysymyksenasettelu on ollut jo lähtökohtaisesti ennakoasenteellinen tavoitteena, että kaupunginhallitus pyritään erottamaan. Huomionarvoista on, että Kuntaliitto ei yksiselitteisesti vastannut tilapäisen valiokunnan esittämään kysymykseen. Kuntaliitto ei lausunnossaan antanut tilapäiselle valiokunnalle yksiselitteistä ohjetta siitä miten asiassa tulisi edetä, eli tuleeko kaupunginhallitus erottaa vaiko ei.

Kuntaliitto toteaa tilapäiselle valiokunnalle antamassaan lausunnossa (4.8.2023); ”Poliittinen luottamus tai epäluottamus on arvioitavissa vain poliittisessa prosessissa viime kädessä valtuuston äänestyksessä.” Kuntaliitto on lausunnossaan oikeassa, jota tukee kuntalain 34.1 §, jonka mukaan; ”Valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta.” Huolimatta siitä, että valtuustolla on oikeus erottaa toimielin, tämän ei tule tarkoittaa, että valtuusto voi toimia mielivaltaisesti. (Ks. KHO 3.6.2016/2529)

Tilapäinen valiokunta jätti loppuraportissaan tiedostaen tai tiedostamatta viittaamatta Kuntaliiton lausunnon kohtaan, jossa Kuntaliitto saattoi tilapäisen valiokunnan tietoon esimerkinomaisesti ja teoreettisesta näkökulmasta, että luottamushenkilöt voivat syyllistyä myös virka-aseman väärinkäyttämiseen. Kuntaliitto viittasi lausunnossaan korkeimman oikeuden (KKO 2023:17) päätökseen.

Tilapäisen valiokunnan esityslistat/pöytäkirjat ovat olleet nähtävillä kaupungin verkkosivuilla, jolta osin valiokuntaa on kiittäminen avoimuudesta. Valiokunta näyttää kuitenkin hyödyntäneen Kuntaliiton lausuntoa loppuraportissaan valikoiden ja itselle edulliseen ja hyödylliseen suuntaan. Tilapäinen valiokunta on korostetusti nojannut kyseiseen Kuntaliiton lausuntoon. Jostakin syystä kaupunginvaltuuston (11.9.2023 § 65) esityslistan liitteistä Kuntaliiton lausunto kuitenkin olennaisena asiakirjana puuttuu, jossa mm. viitattiin em. KKO:n päätökseen, joka olisi ollut valtuutetuille olennainen tieto ennen päätöksentekoa.¹²”

Lausunto:

¹² Mäenpää 2023, s. 442. ”Hallintoasian käsittelyn ensisijaisena tavoitteena on lainmukainen ja sisällöllisesti oikea ratkaisu. Oikean ratkaisun muodolliset vähimmäisedellytykset ovat riittävä informaatio ratkaisun perusteena ja lainmukainen päätöksenteko.”

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Asian valmistelun eri vaiheissa kaupunginvaltuuston päätöksestä 12.6.2023 § 59 (kts. kyseisen päätöksen selosteosa) lukien on tuotu selkeästi esiin se, että kuntalain 34 ja 35 §:iin perustuvassa menettelyssä korostuu poliittinen harkinta ja kaupunginhallituksen mahdollinen erottaminen voi perustua poliittiseen harkintaan. Yhtäältä on tuotu esiin myös se, että mahdollinen erottamispäätös on perusteltava ja siinä on mainittava, mihin luottamuspuola perustuu. Edelleen on todettu, että mahdollisen erottamisen perusteiden tulee olla asiallisia eivätkä ne voi perustua mielivaltaan. Kuten valtuuston päätöksen 11.9.2023 § 65 liitteistä ilmenee, tilapäinen valiokunta on ensimmäisessä kokouksessaan 21.6.2023 § 6 tutustunut kaupunginvaltuuston päätökseen 12.6.2023 § 59 sekä Kuntaliiton julkaisuun ”Luottamushenkilöiden erottaminen epäluottamuksen perusteella” sekä merkinnyt ne tiedoksi. Näin ollen asian valmistelussa on tuotu selkeästi esiin se, että kyseisessä asiassa korostuu poliittinen harkinta ja että asiasta päättää poliittisen harkinnan lopputuloksena viime kädessä kaupunginvaltuusto äänestämällä. Näin on asiassa tapahtunutkin ja Ylöjärven kaupunginvaltuusto on äänestyksen jälkeen päättänyt erottaa kaupunginhallituksen (Ylöjärven kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65).

Kunnan luottamustoimen yksi tunnusmerkki muiden ohella on erottamattomuus: luottamushenkilö ei yleensä ole erotettavissa kesken toimikautensa. Kuntalain 79.1 § nojalla luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu, ja sen jälkeenkin siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Kuntalain 34 §:ssä säädetty kaikkien toimielimeen kuuluvien luottamushenkilöiden erottaminen epäluottamuksen perusteella (ns. sovellettu parlamentarismi) muodostaa tähän nähden poikkeuksen. (Harjula & Prättälä 2023 s. 486) Kuten todettua, valituksenalaisessa kaupunginvaltuuston päätöksessä 11.9.2023 § 65 on ollut kyse kuntalain 34 ja 35 § mukaisesta prosessista. Mahdollisen kaupunginhallituksen erottamisen kuntalain 34 ja 35 §:iin perustuvan tilapäisen valiokunnan suorittaman valmistelun lopputuloksena muodostaessa poikkeuksen luottamushenkilön erottamattomuuteen, on ollut perusteltua ja huolellisen valmistelun tunnusmerkki, että tilapäinen valiokunta on asian valmistelussa tarkoin huomionnut mahdollista kaupunginhallituksen erottamista rajoittavat oikeudelliset näkökulmat. Edellä kuvatulla tavalla asian valmistelun eri vaiheissa on selkeästi tuotu esiin se, että lopullisen päätöksen asiassa tekee poliittisen harkinnan lopputuloksena kaupunginvaltuusto. Koska mahdollisen erottamisen poliittisen harkinnan lopputuloksena on asian valmistelussa tunnistettu muodostavan edellä todetun poikkeaman kaupunginhallitukseen kuuluneiden luottamushenkilöiden erottamattomuuteen, on katsottu perustelluksi pyytää osana valmistelua asian osalta Suomen Kuntaliitolta ulkopuolinen asiantuntijalausunto asiaan liittyvien oikeudellisten näkökulmien osalta.

Valtuuston asiassa suorittama poliittinen harkinta, joka olisi päätyntä siihen lopputulokseen, että kaupunginhallitusta ei olisi erotettu, ei olisi muodostanut poikkeamaa kaupunginhallituksen luottamushenkilöiden erottamattomuuteen nähden. Tästä näkökulmasta ei ole ollut asian valmistelussa tarpeen pyytää ulkopuolista asiantuntijalausuntoa, koska luottamushenkilön lähtökohtainen erottamattomuus on kuntalakiin perustuva lähtökohta.

Kuntaliitto ei ole lausunnossaan luonnollisesti ottanut kantaa poliittisen harkinnan alaan kuuluvaan kysymykseen eli kysymykseen siitä, onko

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

kaupunginhallitusta tullut erottaa vai ei. Tällaista kysymystä ei ole Kuntaliitolle esitetty, koska kyse on poliittisen harkinnan alaan kuuluvasta kysymyksestä. Sen sijaan Kuntaliitto on antanut asiantuntijalausuntonsa tilapäisen valiokunnan asian huolellisen valmistelun kannalta perusteltuun ja asianmukaiseen lausuntopyyntöön, jossa on pyydetty asiantuntijalausuntoa siitä, onko asiassa luottamushenkilön erottamattomuuteen poikkeuksen muodostavalle mahdolliselle erottamiselle ollut Kuntaliiton arvion mukaan oikeudellista estettä. Kuntaliitto on lausuntonsa lopussa päättänyt toteamaan seuraavaa: ”Poliittinen luottamus tai epäluottamus on arvioitavissa vain poliittisessa prosessissa viime kädessä valtuuston äänestyksessä. Käsityksemme mukaan on kuitenkin oikeudellisesti mahdollista, että mahdollinen epäluottamus perustuu kaupunginhallituksen toimintaedellytysten heikkenemiseen joko salassa pidettävien tietojen paljastamisen vuoksi tai luottamuksellisten keskustelujen ilmaisemiseen niin, että se olennaisesti heikentää hallituksen työskentelyedellytyksiä.”

Kuntaliitolta pyydetty ulkopuolinen asiantuntijalausunto on osaltaan tukenut asian huolellista ja asianmukaista valmistelua sekä osaltaan palvellut niin valittajan kuin muidenkin 21 asianosaisen oikeusturvaa. Kuten todettua, asianosaisilla valittaja mukaan lukien on ollut asian valmistelussa suoritettua toisessa kuulemisessa mahdollisuus lausua muun ohella kyseisestä Kuntaliiton asiantuntijalausunnosta. Valmistelun eri vaiheissa ei ole väitetty Kuntaliiton asiassa antaman asiantuntijalausunnan tarkoittavan sitä, ettei kaupunginvaltuustolla olisi poliittisen harkintansa lopputulemana ollut mahdollisuutta myös päättää olla erottamatta kaupunginhallitusta. Kaupunginvaltuusto on asiassa suoritettua valmistelun lopputulemana poliittisessa prosessissa suorittamansa harkinnan jälkeen päättänyt äänestyksen jälkeen erottaa kaupunginhallituksen (kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65).

Kuntaliiton asiantuntijalausunto on ollut kokonaisuudessaan kaupunginvaltuuston 11.9.2023 kokouksen esityslistan liitteinä (65 § Liite nro 3). Esityslista liitteineen, Kuntaliiton asiantuntijalausunto mukaan lukien, on ennen kaupunginvaltuuston kokousta julkaistu kuntalain ja Ylöjärven kaupungin hallintosäännön mukaisesti kaupungin verkkosivuilla. Esityslista liitteineen, Kuntaliiton asiantuntijalausunto mukaan lukien, on kokouksen esityslistan julkaisun yhteydessä ennen kaupunginvaltuuston kokousta tallennettu myös kaupunginvaltuuston Teams-työtilaan sekä kaupunginvaltuuston CloudMeeting-kokousjärjestelmään kyseisen kokouksen kokousaineistoihin. Valittajalla on ollut pääsy näihin kolmeen ympäristöön, joista asiantuntijalausunto on löytynyt ja häntä on asiasta muun valtuuston ohella kokouksen esityslistan julkaisun yhteydessä 31.8.2023 informoitu.

Valituksessa esitetty väite siitä, että Kuntaliiton asiantuntijalausunto olisi valituksenalaisen päätöksen liitteistä puuttunut, on siten virheellinen.

Kuten jo edellä on todettu, valituksenalaiseen päätökseen ei ole sisältynyt valituksessa mainittua ”loppuraportti”-asiakirjaa.

Edellä käsitellyt valituksen valitusperusteet eivät anna aihetta valituksenalaisen päätöksen kumoamiseen. Tästä syystä kyseiset valitusperusteet on hylättävä.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

”8. Mielivallan kielto ja harkintavallan väärinkäyttö

Kunnan toimielimen päätös ei saa perustua mielivaltaan siitäkään huolimatta, valtuustolla on varsin laaja poliittisen harkinnan mahdollisuus. Kunnan toimielimien toimintaa rajoittavat yleiset oikeusperiaatteet.

Hallintolain 6 §:n mukaan ”Viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.”¹³

Mäenpää toteaa; ”Tarkoitussidonnaisuuden periaatteen keskeistä soveltamisalaa on viranomaisen harkintavallan käyttäminen. Myös lakiin perustuvaa harkintavaltaa käytettäessä on otettava huomioon lainsäädännön tavoitteet, jotka voivat käydä ilmi lain säännösten lisäksi myös lain esitöistä. Selvästi niiden vastainen päätöksenteko voi merkitä harkintavallan väärinkäyttöä.”¹⁴

Kaupunginvaltuustolla ei ole ollut riittäviä perusteita erottaa kaupunginhallitusta. Koska kyseisessä asiassa on ilmennyt selkeitä menettelyvirheitä, pyydän hallinto-oikeutta harkitsemaan kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanokieltoa.”

Lausunto:

Kuten kaupunginvaltuuston valituksenalaisesta päätöksestä 11.9.2023 § 65 ilmenee, päätösharkinnan lopputuloksena esitetty päätösehdotus on hallintolain 45 § edellyttämällä tavalla kattavasti ja asianmukaisesti perusteltu. Päätöksen perusteluista ilmenevällä tavalla päätösharkinnassa ja päätöksen perusteluissa on otettu huomioon niin hallintolain 6 §:ssä säädetty hallinnon oikeusperiaatteet kuin asiaan liittyvä lainsäädäntö muutoinkin. Kyseessä on ollut kuntalain 34 ja 35 §:iin perustuva asia, jonka tilapäinen valiokunta on huolellisesti valmistellut. Suoritetun valmistelun lopputuloksena valtuusto on voinut tehdä poliittisen harkintansa lopputuloksena päätöksen kaupunginhallituksen erottamista koskevassa asiassa (kaupunginvaltuusto 11.9.2023 § 65). Valtuuston suorittamassa poliittisessa harkinnassa päätymiselle siihen, että kaupunginvaltuusto on enemmistöpäätöksellä äänestyksen jälkeen päättänyt todeta kaupunginhallituksen menettäneen kaupunginvaltuuston luottamuksen ja erottaa kuntalain 34 §:n nojalla kaupunginhallituksen päätöksestä ilmenevin perustein, on ollut riittävät perusteet, kuten valituksenalaisesta päätöksestä ilmenee. Asian valmistelussa on noudatettu lakia ja päätöksenteossa on muutoinkin noudatettu hyvää hallintotapaa.

Edellä käsitelty valituksen valitusperusteet eivät anna aihetta valituksenalaisen päätöksen kumoamiseen. Tästä syystä kyseiset valitusperusteet on hylättävä.

¹³ Mäenpää 2021, s. 92. ”Hallintolain 6 §:ssä määritelty yhdenvertaisuusperiaate täsmentää näitä perustuslain vaatimuksia nimenomaan hallintotoiminnan kannalta. Viranomaisen on tämän säännöksen mukaan kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti.”

¹⁴ Mäenpää 2021, s. 101.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

Kuntalain 16 luvussa olevan 133 §:n mukaan kyseisen luvun säännöksiä sovelletaan oikaisuvaatimuksen tekemiseen ja kunnallisvalitukseen kunnan viranomaisen päätöksestä, jollei erikseen lailla toisin säädetä. Samassa luvussa olevan 143 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon. Kaupunginvaltuuston päätöksen 11.9.2023 § 65 täytäntöönpanon kieltämiseen ei ole ilmennyt aihetta. Myös päätöksen täytäntöönpanokieltä koskeva vaatimus tulee näin ollen hylätä.

Valituksessa esitetty oikeudenkäyntikuluja koskeva vaatimus

”Vaadin Ylöjärven kaupunkia korvaamaan minulle asiaan liittyvät oikeudenkäyntikulut.”

Lausunto:

Valituksessa ei ole esitetty selvitystä siitä, onko sen laatimisessa käytetty asiamiestä. Valittaja ei ole esittänyt selvitystä siitä, mistä vaaditut oikeudenkäyntikulut muodostuvat, eikä vaadittujen oikeudenkäyntikulujen määrää. Valittajan oma ajankäyttö ei ole lain mukaan korvattavaa oikeudenkäyntikulua.

Koska valitus tulee hylätä, kaupunki vaati ensisijaisesti oikeudenkäyntikuluvaatimuksen hylkäämistä.

Toissijaisesti Ylöjärven kaupunki pyytää Hämeenlinnan hallinto-oikeutta kunnioittavasti varaamaan kaupungille mahdollisuuden lausua valituksen oikeudenkäyntikuluja koskevasta vaatimuksesta sisältäen selvityksen valituksen laatimisessa käytetystä asiamiehestä, vaadittujen oikeudenkäyntikulujen määrästä sekä selvityksen siitä, mistä vaaditut oikeudenkäyntikulut muodostuvat.

Tähän lausuntoon liitetään Ylöjärven kaupunginvaltuuston päätös 11.9.2023 § 65 liitteineen.

Päätös

Keskustelun kuluessa Juha Alhamo teki seuraavan muutosesityksen annettavaksi lausunnoksi: Ylöjärven kaupunki myöntää kunnallisvalituksen esittämät virheet asian käsittelyssä ja jättää hallinto-oikeuden harkintaan jatkotoimista päättämisen. Hannu Ruuska kannatti Alhamon ehdotusta.

Koska oli tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen sähköisessä kokousjärjestelmässä siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta, äänestävät jaa. Jos ei voittaa, tulee Alhamon ehdotus kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 43 jaa-ääntä ja 8 ei-ääntä (§ 109 liite 1),

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 375
§ 109

27.11.2023
11.12.2023

joten puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen ehdotuksen tulleen kaupunginvaltuuston päätökseksi. Varavaltuutettujen Janne Selinin ja Pekka Kuisman sähköinen äänestys ei kirjautunut, joten he äänestivät nimenhuudolla.

Erja Pelkonen poistui kokouksesta esteellisenä tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Varavaltuutettu Linda Kyllöisen estyneisyyden vuoksi varavaltuutettu Janne Selin oli kutsuttuna paikalla ja osallistui kokoukseen tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan klo 17.10-17.17.

Kaupunginhallitus § 372
Kaupunginvaltuusto § 110

27.11.2023
11.12.2023

Muutostalousarvio II vuodelle 2023

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 372

Valmistelija talousjohtaja Juha Liinavuori

Loppuvuoden 2023 aikana esiin nousseet määrärahojen muutostarpeet on koottu muutostalousarvioksi. Nettomenomäärärahaa voidaan pienentää hallinto- ja talousosastolta sekä hyvinvointilautakunnalta. Lisämäärärahatarpeita on teknisellä lautakunnalla.

Investointeihin esitetään tehtäväksi eräitä tarkennuksia, jotka pienentävät investointimäärärahojen kokonaistarvetta.

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy muutostalousarvio II vuodelle 2023.

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 110
448/02.02.00/2022

Liite Muutostalousarvio II vuodelle 2023

Kaupunginhallitus ehdottaa Kaupunginvaltuusto hyväksyy muutostalousarvio II vuodelle 2023.

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus § 374
Kaupunginvaltuusto § 111

27.11.2023
11.12.2023

Avaavan taseen 1.1.2023 vahvistaminen

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 374

Valmistelija

talousjohtaja Juha Liinavuori

Hyvinvointialuesiirtymä aiheutti useita normaalista poikkeavia kirjanpidon kirjauksia, joilla oli vaikutusta avaavaan taseeseen 1.1.2023. Tilintarkastajien suositus oli, että avaava tase 1.1.2023 hyväksytään kaupunginvaltuustossa mielellään vielä vuoden 2023 aikana. Tilintarkastajat ei havainneet avaavan taseen tarkastuksessa huomautettavaa.

Kunnista hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuus- ja pääomaerät kirjataan alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023. Tilinavaukseen kirjaamisen tarkoituksena on, että peruspääomaa vastaan kirjattavia omaisuus- ja pääomaerien siirtoja ei esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa eikä rahoituslaskelmassa.

Kirjanpitolain mukaan (3:3.1 § kohta 5) tilinavauksen tulee perustua edellisen tilikauden päättäneeseen taseeseen. Kirjanpitovelvollisen tulee huolehtia alkusaldoihin kirjattavien muutosten riittävästä dokumentoinnista, jotta voidaan varmistaa aukoton kirjausketju edellisen vuoden päättävästä taseesta lopullisiin alkusaldoihin.

Pysyvät vastaavat - alkusaldon muutos

Hyvinvointialueelle siirtyvät kuntayhtymien jäsenosuudet ja irtain omaisuus vähennetään kunnan taseen omaisuuseristä. Siirto kirjataan kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan, jollei kunta tosin päätä. Kirjaus toteutetaan tase-erien välisenä siirtona.

- **Ylöjärven** kaupungilla taseen omaisuuseristä vähennettiin kuntayhtymien jäsenosuuksia 8 913 994,94 euroa ja irtainta omaisuutta 134 768,82 euroa, yhteensä 9 048 763,76 euroa.

Vaihtuvat vastaavat - alkusaldon muutos

Hyvinvointialueelle siirtyvä irtain omaisuus vähennetään kunnan taseen omistuseristä. Siirto kirjataan kuten pysyvien vastaavien omaisuuserien siirrot.

- **Ylöjärven** kaupungilla ei ollut vaihtuvien vastaavien irtainta omaisuutta.
- Perusturvan varastotili 1502 saldo oli nolla 31.12.

Vieras pääoma - alkusaldon muutos lomapalkkavelka

Voimaanpanolain 42.1 § mukaan kunnasta hyvinvointialueella siirtyvä lomapalkkavelka kirjataan kunnan peruspääomaa vastaan. Kirjaus toteutetaan tase-erien välisenä siirtona.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 374
§ 111

27.11.2023
11.12.2023

- **Ylöjärven** kaupungilla hyvinvointialueelle siirtyvää lomapalkkavelkaa kirjattiin 4 920 145,30 euroa.

Sairaanhoitopiirin tai erityishuoltopiirin kuntayhtymän velkoihin sisällytetään sellainen ylijäämän palautus, josta jäsenkunnat ovat päättäneet perussopimuksen mukaisesti. Vastaavalla tavalla sairaanhoitopiirin tai erityishuoltopiirin velaksi kirjataan mahdollinen kuntayhtymän lopullista alijäämää suurempana toteutunut alijäämän kattaminen vuoden 2022 aikana. Jäsenkunnat kirjaavat osuudet saamiseksi vuodelle 2022. Kirjaus tehdään kuntayhtymässä ja jäsenkunnissa tulosvaikutteisesti vuodelle 2022.

- **Ylöjärven** kaupungilla Pirkanmaan Sairaanhoitopiirin kuntayhtymän alijäämän kattaminen kirjattiin tulosvaikutteisesti vuodelle 2022 tilille 4740 Muut avustukset yhteisöille 483 279,44 euroa.

Lahjoitusrahastojen varat ja pääomat

Voimaannpanolaki ei sisällä testamentteja, perintöä ja lahjoituksia koskevaa sääntelyä. Testamentintekijän tai lahjoittajan tahtoa tai perinnön hakemisessa ilmoitettua käyttötarkoitusta tulee lähtökohtaisesti noudattaa. Jos kunta toteaa, että varojen käyttötarkoitus on mahdollista toteuttaa paremmin hyvinvointialueella, varat ja niitä vastaavat pääomat voidaan siirtää hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa erillisenä liiketapahtumana.

- **Ylöjärven** kaupungin lahjoitusrahastojen pääomia ei siirretty hyvinvointialueelle.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy avaavan taseen 1.1.2023.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 111
63/02.06.01/2023

Liite

Avaava tase

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyy avaavan taseen 1.1.2023.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus	§ 238	21.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 363	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 112	11.12.2023

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+ ehdotuksen hyväksyminen

Kaupunginhallitus 21.08.2023 § 238

Tampereen kaupunkiseudun seutuhallitus hyväksyi 31.5.2023 Rakennesuunnitelman 2040+ luonnoksen lähetettäväksi lausunnoille kaupunkiseudun kuntiin ja sidosryhmille. Sähköiset lausunnot pyydetään toimittamaan 28.8.2023 mennessä. Lausunnoissa pyydetään kiinnitettävän huomiota erityisesti kokonaisuuteen, päivityksen painopisteisiin ja toimeenpanoon sekä mahdollisiin muihin huomioihin. Käsiteltäviksi kysymyksiksi on ehdotettu seuraavia: Miten kokonaisuus tukee kaupunkiseudun kilpailukykyä ja elinvoimaa, miten kokonaisuus tukee kolmea kestävyyttä, taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen kestävyys, miten päivityksen painopisteet - vehreys, asuinalueiden eriytymisen ehkäisy, kestävä liikkuminen ja elinkeinon kehittyminen – vaikuttavat seudun tulevaisuuteen, miten Rakennesuunnitelman 2040+ toimeenpanoa tulisi priorisoida ja miten Rakennesuunnitelma 2040+ huomioidaan kuntanne/organisaationne toiminnassa/suunnittelussa.

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+ tarkastelee kaupunkiseutua toiminnallisena kokonaisuutena. Kuntien yhteiset rakennesuunnitelmat ovat vuodesta 2010 vahvistaneet seudun elinvoimaa osoittamalla seudullisesti merkittävät ratkaisut ja yhteistyön tarpeet. Rakennesuunnitelmat ovat pohjautuneet seutustrategioihin ja linjanneet yhdyskuntarakennetta eheyttämisen, keskustojen kehittämisen, joukkoliikenteen, asuntotuotannon ja väestönkasvun osalta.

Rakennesuunnitelman 2040+ päivityksen käynnistyessä kaupunkiseudulla on vahva kaavatilanne, mikä on työn keskeinen lähtökohta. Kuntien yleiskaavat on uudistettu tukemaan rakennesuunnitelmaa ja seudulliset ratkaisut viety maakuntakaavaan. Toinen lähtökohta on seudullisten erillisuunnitelmien ja selvitysten hyvä ajantasaisuus. Edelliset rakennesuunnitelmat ovat toteutuneet hyvin väestön kasvun, asuntotuotannon määrän ja vahvan joukkoliikenteen käynnistymisen osalta. Jatkossa elinkeinoelämän maankäyttö sekä asumisen ja asuinympäristöjen laatu kaipaavat vahvempaa yhteistyötä. Myös kestävä liikkuminen eteen tulee tehdä vielä paljon työtä. Rakennesuunnitelman päivityksessä on huomioitu myös ilmiöinä viherympäristö metsäekologisine lähtökohtineen, asuinalueiden eriytymisen ehkäisy ja uusi teollisuus. Seutustrategia Vehreä metropolimme 2040 on myös vaikuttanut päivityksen sisältöön.

Kaupunkiseudun rakennesuunnitelmalla on useita tehtäviä. Se on kuntien yhteinen viesti asukkaille, yrityksille, sijoittajille ja valtiolle siitä, millaista kaupunkiseutua haluamme rakentaa. Asiantuntijavalmistelun ja poliittisen ohjauksen lisäksi seudun asukkaat ovat osallistuneet päivitykseen. Myös elinkeinoelämän asiantuntijuutta on hyödynnetty valmistelussa. Kuntien valtuustojen hyväksyttyä rakennesuunnitelman 2040+ käynnistyy valtion ja kaupunkiseudun MAL-sopimuksen 2024–2027 valmistelu.

Kaupunginhallitus	§ 238	21.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 363	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 112	11.12.2023

Liite Ylöjärven kaupungin lausunto 21.8.2023

Oheismateriaali Lausuntopyyntö
Rakennesuunnitelma 2040+, luonnos
Rakennesuunnitelma 2040+, esittelyaineisto

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää antaa asiassa liitteen mukaisen lausunnon.

Päätös Kaupunginjohtaja muutti päätösehdotustaan siten, että poistetaan lausunnon kappaleen ”5 Lopuksi” ensimmäisen kappaleen viimeinen lause: ”,seikka johon pääkaupunkiseudulla ei enää voida päästä.”

Keskustelun kuluessa Hannu Ruuska ehdotti, että lausunnon seudullisten kehittämiskohteiden toinen kohta ”Ylöjärven kauko- ja lähijunaliikenteen kehittäminen” muutetaan kuulumaan ”Ylöjärven lähijunaliikenteen kehittäminen”. Erja Pelkonen kannatti Ruuskan ehdotusta.

Koska oli tehty kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuudolla siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan ehdotusta, äänestävät jaa. Mikäli ei voittaa, Ruuskan ehdotus tulee kaupunginhallituksen päätökseksi.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Ahonen, Haataja, Heikkilä, Jäppinen, Kiiskinen, Kotiranta, Sarvijärvi, Stenman) ja 3 ei-ääntä (Kolehmainen, Pelkonen, Ruuska), joten puheenjohtaja totesi kaupunginjohtajan ehdotuksen tulleen kaupunginhallituksen päätökseksi.

Keskustelun kuluessa Hannu Ruuska ehdotti, että lausunnon seudullisten kehittämiskohteiden kolmas kohta ”Ylöjärven raitiotieliikenteen kehittäminen (valtuusto hyväksyi raitiotien tarkentavan yleissuunnitelman 13.2.2023)” muutetaan kuulumaan ”Ylöjärven raitiotieliikenteen kaava-suunnittelu ja kustannuslaskenta (valtuusto hyväksyi raitiotien tarkentavan yleissuunnitelman 13.2.2023)”. Erja Pelkonen kannatti Ruuskan ehdotusta.

Koska oli tehty kaupunginjohtajan päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu ehdotus, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuudolla siten, että ne, jotka kannattavat kaupunginjohtajan ehdotusta, äänestävät jaa. Mikäli ei voittaa, Ruuskan ehdotus tulee kaupunginhallituksen päätökseksi.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä (Ahonen, Haataja, Heikkilä, Jäppinen, Kiiskinen, Kotiranta, Stenman) ja 4 ei-ääntä (Kolehmainen,

Kaupunginhallitus	§ 238	21.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 363	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 112	11.12.2023

Pelkonen, Ruuska, Sarvijärvi), joten puheenjohtaja totesi kaupunginjohtajan ehdotuksen tulleen kaupunginhallituksen päätökseksi.

Kaupunginhallitus hyväksyi em. äänestysten jälkeen kaupunginjohtajan muutetun ehdotuksen.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 363

Tausta

Tampereen kaupunkiseudun valtuustot hyväksyivät kaupunkiseudulle ensimmäisen rakennesuunnitelman vuonna 2010, joka tähtäsi vuoteen 2030. Suunnitelma tarkistettiin vuonna 2015, jolloin tähtäin oli vuosi 2040. Seutuhallitus käynnisti rakennesuunnitelman päivitystyön 27.4.2022 ja hyväksyi ehdotuksen Rakennesuunnitelma 2040 + lähetettäväksi kuntiin käsittelyyn kokouksessaan 25.10.2023.

Rakennesuunnitelma 2040+ raportti muodostuu selostuksesta ja kolmesta teemakartasta (Arki, Rakenne sekä Elinkeinot ja yhteydet) sekä koontikartasta. Rakennesuunnitelma nojaa seutustrategiaan Vähreä metropolimme 2040.

Tarkoitus

Rakennesuunnitelmalla linjataan kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen ratkaisuja yli kuntarajojen seudullista elinvoimaa korostaen. Suunnitelman runkona on seudullisesti merkittävä maankäyttö ja siihen kytkeytyvä liikennejärjestelmä. Poliittisena tahdonilmauksena suunnitelman tarkoitus on vahvistaa kuntien sitoutumista omalla kaavoituksellaan seudullisiin linjauksiin. Rakennesuunnitelma on myös kaupunkiseudun viesti maakunnalliseen suunnitteluun. Rakennesuunnitelmalla tuetaan lisäksi seudun ja valtion välistä MAL-sopimusmenettelyä. Rakennesuunnitelma ei ole oikeusvaikutteinen.

Lähtökohdat

Lähtökohta-analyysin mukaan aiempien rakennesuunnitelmien ratkaisut ovat jalkautuneet hyvin kuntien kaavoitukseen ja liikenteen suunnitteluun kaupunkiseudulla. Näin ollen rakennesuunnitelman päivitys laaditaan edellisissä rakennesuunnitelmissa tehtyjen yhdyskuntarakenteeseen liittyvien valintojen päälle, niitä kunnioittaen ja tarkentaen sekä toimintaympäristön muutokset huomioiden. Työ pohjaa seudullisiin erillissuunnitelmiin mm. asumisesta, kestävästä liikkumisesta ja liikkumattomuudesta, sopeutumisesta ilmastonmuutokseen sekä viherverkosta ja elinkeinojen suurinvestoinneista. Selvitykset on esitetty suunnitelman tausta-aineistona.

Valmistelu

Kaupunginhallitus	§ 238	21.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 363	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 112	11.12.2023

Työtä ovat ohjanneet kunnanhallitusten yhteiskokouksessa 10.1.2023 hyväksytyt tavoitteet:

1. Eheyttämme yhdyskuntarakennetta
2. Kehitämme keskustoja ja keskuksia
3. Parannamme asuinympäristöjen kauneutta, laatua ja monipuolisuutta
4. Vahvistamme elinkeinoelämää ja kansainvälisyyttä
5. Lisäämme kestävästä liikkumisesta
6. Suunnittelemme palveluja ja palveluverkkoa seudullisesti
7. Vahvistamme vetovoimaista vehreyttä
8. Huomioimme energiamurroksen

Rakennesuunnitelma koottiin kolmessa vaiheessa seutustrategian painopisteiden pohjalta. Lumoava arki teemassa käsiteltiin seudullisesti merkittävä keskusverkko, kestävä liikkuminen, palveluiden sijoittumisen periaatteet ja sinivihervestoston kehittäminen. Fiksun kasvun teemassa käsiteltiin joukkoliikennejärjestelmä, väestönkasvu ja sen kohdentaminen sekä asuinalueiden eriytymisen ehkäisy. Maailmalle auki teemassa käsiteltiin seudullisesti merkittävät yritysalueet, työpaikkakesittymisen painopisteet sekä kansallinen ja kansainvälinen saavutettavuus.

Lausunnot

Rakennesuunnitelma 2040 + luonnoksesta pyydettiin lausuntoja kaupunkiseudun kunnilta, viranomaisilta ja kehittäjäorganisaatioilta 2.6-22.8.2023. Lausunnoissa rakennesuunnitelman tavoitteita pidettiin perusteltuina, ja niiden toimeenpanoon saatettiin yleisesti sitoutua. Rakennesuunnitelman kokonaisvaltaisuutta pidettiin myös yleisellä tasolla onnistuneena. Kannanotoissa nousi esille viherrakenne ja rakennesuunnitelman rooli sen kehittämisessä. Lisäksi tunnistettiin ristiriitoja rakennesuunnitelman osoittaman kasvun ja kestävyys samoin kuin elinkeinoelämän ja vihervestoston välillä.

Lausunnoissa tuotiin myös esille, että rakennesuunnitelma ei ole kaikilta osiltaan maakuntakaavan mukainen. Kantaa otettiin voimassa olevan maakuntakaavan puolesta, kuin myös näkemyksiä huomioitavaksi uudella maakuntakaavakierroksella.

Lausunnoissa esitettiin vain vähän konkreettisia muutosehdotuksia tai vaatimuksia liittyen rakennesuunnitelman sisältöihin. Muutokset liittyivät karttamerkintöjen selitteisiin sekä joidenkin alue- tai yhteysmerkintöjen muuttamiseen. Myös lähijunalikenteen verkko nousi kommentteissa esille.

Lausunnoissa otettiin lisäksi kantaa seudullisen kehittämisen priorisointiin ja toimeenpanovaiheen ohjelmointiin. Rakennesuunnitelman vaikutusten arvioinnin todettiin olevan yleispiirteinen ja kiinnittävän vain vähän huomiota taloudellisiin vaikutuksiin.

Kaupunginhallitus	§ 238	21.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 363	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 112	11.12.2023

Seutuhallitus käsitteli lausunnot, hyväksyi lausuntovastineet ja tehdyt korjaukset raportin selostustekstiin ja kartoille kokouksessaan 25.10.2023

Päätöksenteko

Seutuhallitus esittää, että kaupunkiseudun kunnat hyväksyvät Rakennesuunnitelman 2040+ -raportin sisältäen kartat valtuustoissa.

Rakennesuunnitelma 2040+ tiivistelmä

Tampereen kaupunkiseudun 3. rakennesuunnitelma ”Vehreä metropolimme” on kaupunkiseudun kuntien yhteinen tahtotila seudun tulevaisuuden ratkaisusta. Edellinen rakennesuunnitelma on vuodelta 2015.

Tampereen kaupunkiseutu kasvaa ja kehittyy toiminnallisena kokonaisuutena. Kuntien yhteiset rakennesuunnitelmat ovat vuodesta 2010 vahvistaneet seudun elinvoimaa osoittamalla seudullisesti merkittävät ratkaisut ja yhteistyön tarpeet. Rakennesuunnitelmat ovat pohjautuneet seutustrategioihin ja linjanneet yhdyskuntarakennetta eheyttämisen, keskustojen kehittämisen, joukkoliikenteen, asuntotuotannon ja väestönkasvun osalta.

Rakennesuunnitelman 2040 päivityksen käynnistyessä kaupunkiseudulla on vahva kaavatilanne, mikä on työn keskeinen lähtökohta. Kuntien yleiskaavat on uudistettu tukemaan rakennesuunnitelmaa ja seudulliset ratkaisut viety maakuntakaavaan. Toinen lähtökohta on seudullisten erillissuunnitelmien ja selvitysten hyvä ajantasaisuus.

Edelliset rakennesuunnitelmat ovat toteutuneet hyvin väestön kasvun, asuntotuotannon määrän ja vahvan joukkoliikenteen käynnistymisen osalta. Jatkossa elinkeinoelämän maankäyttö sekä asumisen ja asuinympäristöjen laatu kaipaavat vahvempaa yhteistyötä. Myös kestävän liikkumisen eteen tulee tehdä vielä paljon työtä. Rakennesuunnitelman päivityksessä on huomioitu myös nousevina teemoina luontoekosysteemi, asuinalueiden eriytyminen ja uusi teollisuus. Seutustrategia Vehreä metropolimme 2040 on myös vaikuttanut päivityksen sisältöön.

Rakennesuunnitelman 2040+ tavoitteet kytkeytyvät kolmeen kestävyys – ekologiseen, sosiaaliseen ja taloudelliseen kestävyys. Kaupungit ja kunnat ovat avaintoimijoita kestävän siirtymän toteuttamisessa paikallisin ratkaisuin. Kahdeksan tarkempaa tavoitetta nojaavat edellisen rakennesuunnitelman tavoitteisiin.

Ratkaisuja kuvataan kolmella teemakartalla: Arki, Rakenne sekä Elinkeinot ja yhteydet. Arjen kartta esittää seudullisesti merkittävät keskukset, kestävän liikkumisen, palvelujen sijoittumisen ja seudun sinivihreän verkoston. Rakenteen kartta kuvaa kasvun kohdentumisen, asuinalueiden eriytyksen ehkäisyn sekä vahvan joukkoliikenteen vyöhykkeen. Elinkeinot ja yhteydet -kartalla tarkastellaan seudullisesti merkittävät yritysalueet, työpaikkakeskittymien painopisteet sekä kansallinen ja kansainvälinen saavutettavuus ja

Kaupunginhallitus	§ 238	21.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 363	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 112	11.12.2023

liikenneyhteydet. Lopuksi esitetään koostekartta keskeisimmistä painotuksista. Kartat ovat yleispiirteisiä ja nojaavat aiemmin hyväksyttyihin rakennesuunnitelmiin. Niiden tarkoitus on korostaa ajankohtaisia teemoja, jotka kaipaavat erityistä huomiota.

Kaupunkiseudun rakennesuunnitelmalla on useita tehtäviä. Se on kuntien yhteinen viesti asukkaille, yrityksille, sijoittajille ja valtiolle siitä, millaista kaupunkiseutua haluamme rakentaa.

Yhdessä tekeminen on yhtä tärkeää kuin sen tuotoksena syntynyt lopputulos. Asiantuntijavalmistelun ja poliittisen ohjauksen lisäksi seudun asukkaat ovat osallistuneet päivitykseen. Myös elinkeinoelämän asiantuntijuutta on hyödynnetty valmistelussa. Valmistelun loppuvaiheessa rakennesuunnitelmaluonnos on ollut lausuttavana kaupunkiseudun kunnissa ja sidosryhmillä.

Kuntien valtuustojen hyväksyttyä rakennesuunnitelman 2040+ käynnistyy valtion ja kaupunkiseudun MAL-sopimuksen 2024-2027 valmistelu. Rakennesuunnitelma on oikeusvaikutukseton.

Liitteet Rakennesuunnitelma 2040+ -ehdotus
Saadut lausunnot
Lausuntovastineet

Oheismateriaali Rakennesuunnitelma 2040+ esittelydiat

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+ ehdotuksen.

Päätös Hyväksyttiin.

Timo Toivonen liittyi kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 15.46. Katja Luojus poistui kokouksesta ja varajäsen Karita Jäppinen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 15.56.

Tontti-insinööri ja kaavoituspäällikkö poistuivat kokouksesta tämän asian jälkeen klo 16.20. Henkilöstöjohtaja saapui kokoukseen tämän asian jälkeen klo 16.20.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 112
288/00.04.01/2023

Liitteet Rakennesuunnitelma 2040+ -ehdotus
Saadut lausunnot

Kaupunginhallitus	§ 238	21.08.2023
Kaupunginhallitus	§ 363	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 112	11.12.2023

Lausuntovastineet

Oheismateriaali Rakennesuunnitelma 2040+ esittelydiat

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040+ ehdotuksen.

Päätös Hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta
Kaupunginvaltuusto

§ 85
§ 113

28.11.2023
11.12.2023

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta 28.11.2023 § 85

Kuntalaki 84 § Sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Tämän pykälän 2 momentissa tarkoitetun kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa, pormestaria ja apulaispormestaria sekä kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtäväänsä valittu. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi. Tarkastuslautakunta voi tarvittaessa kehottaa ilmoitusvelvollista tekemään uuden ilmoituksen tai täydentämään jo tehtyä ilmoitusta.

Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan luottamustoimen tai tehtävän päättyessä henkilöä koskevat tiedot on poistettava rekisteristä ja tietoverkosta.

Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 30.8.2017 § 7 päättänyt sidonnaisuusilmoitusten rekisterin ylläpidosta.

Liite

Ylöjärven kaupungin kuntalain (410/2015) 84 §:ssä tarkoitetut sidonnaisuusilmoitukset

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Tarkastuslautakunta päättää

1. merkitä liitteenä olevan yhteenvedon sidonnaisuusilmoituksista tiedoksi ja toimittaa sen edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi ja

2. tarkastaa pykälän kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta

§ 85

28.11.2023

Kaupunginvaltuusto

§ 113

11.12.2023

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 113
532/00.03.01/2021

Liite

Ylöjärven kaupungin kuntalain (410/2015) 84 §:ssä tarkoitetut
sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta ehdottaa

Kaupunginvaltuusto merkitsee liitteenä olevan yhteenvedon
sidonnaisuusilmoituksista tiedoksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus § 353
Kaupunginvaltuusto § 114

20.11.2023
11.12.2023

Osallistuminen Seutufoorumiin 19.12.2023

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 353

Seutufoorumi on Tampereen kaupunkiseudun seututoimiston järjestämä päättäjätapahtuma, joka järjestetään kuntien valtuutetuille ja virkajohdolle vuosittain. Seutufoorumissa tiedotetaan päättäjiä yhteistyön ajankohtaisista asioista ja mahdollistetaan verkostoituminen.

Tänä vuonna Seutufoorumi pidetään 19.12. klo 12.30-18.00 Tampere-talossa.

Esityksenä on, että seutufoorumiin järjestetään valtuutetuille yhteiskuljetus kaupungintalolta. Kokouspalkkioita osallistumisesta ei maksettaisi, mutta mahdolliset ansionmenetykskorvaukset korvattaisiin hallintosäännön määräysten mukaisesti.

Oheismateriaali Seutufoorumin ohjelma

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se päättää oikeuttaa kaupunginvaltuutetut osallistumaan Seutufoorumiin 19.12.2023 selosteosan mukaisin ehdoin.

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 114
611/00.01.02/2022

Oheismateriaali Seutufoorumin ohjelma

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto päättää oikeuttaa kaupunginvaltuutetut osallistumaan Seutufoorumiin 19.12.2023 selosteosan mukaisin ehdoin.

Päätös Hyväksyttiin.

Ympäristölautakunta	§ 94	15.06.2022
Ympäristölautakunta	§ 110	25.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 340	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 115	11.12.2023

Valtuustoaloite kantatilaperiaatteen poikkileikkausvuoden kohtuullistamisesta

Ympäristölautakunta 15.06.2022 § 94

406/10.01.00/2018

KAUPVALT 03.09.2018 § 98

"Ylöjärven kaavoituksessa maanomistajien tasapuolisen kohtelun periaatetta on käytännössä toteutettu noudattamalla ns. kantatilaperiaatetta. Kantatilaperiaatteen avulla selvitetään millainen kiinteistöjaotus alueella on vallinnut vuoden 1959 rakennuslain voimaan tullessa. Tämän lähes 60 vuoden takaisen tilajaotuksen puitteissa tarkastellaan, paljonko sovituilla perusteilla laskettavia rakennuspaikkoja kullekin tilalle tulisi. Näin selvitetään onko kantatilalle kuuluvat rakennuspaikat jo käytetty vai onko niitä vielä jäljellä. – Jos "kantatilan" kaikkien rakennuspaikkojen katsotaan tulleen rakennetuiksi, on hakijalta evätty poikkeus- tai rakennuslupa sillä perusteella, että luvan myöntäminen loukkaisi maanomistajien tasapuolista kohtelua.

Kantatilatarkastelua kaavoituksessa tai kantatilaperiaatteessa käytettyä vuotta 1959 ei määritellä maankäyttö- ja rakennuslaissa. Kyseessä on siis vanha maan tapa, jonka taustalla on eri oikeusasteiden oikeuskäytännöt. Vuoden 1959 jälkeen maanomistajuus on siirtynyt useissa tapauksissa jopa neljanteen polveen ja kantatiloja on lohkottu, jolloin ei ole kansalaisten yhdenvertaisuuden näkökulmasta kovin oikeudenmukaista tarkastella esimerkiksi 50 vuotta sitten toisten maanomistajien tekemiä tonttikauppoja.

Ympäristöministeriön vuoden 2012 oppaassa kyläyleiskaavoituksesta kunnille sanotaan: "Kyläyleiskaavan laadinnan yhteydessä on aina syytä tarkastella kylän kiinteistöjaotusta ja sen kehitystä kaavan laadinnan yhtenä lähtökohtana. Mahdollista emätilaperiaatteen käyttöä rakennuspaikkojen laskennassa tulee kuitenkin harkita paikallisista lähtökohdista käsin."

Esimerkiksi Keravalla kantatilaperiaatteen poikkileikkausajankohdaksi on asetettu kaavoitettavan alueen ensimmäisen oikeusvaikutteisen yleiskaavan voimaantulopäivämäärä. Monet muutkin kunnat Suomessa ovat kohtuullistaneet tarkasteluvuotta ja alkaneet käyttää vertailuvuotena esimerkiksi Maankäyttö- ja rakennuslain voimaantulovuotta 2000.

Kylissä rakentamisen sijoittuminen järkevästi kylärakenteeseen luontaisesti sopiville ja rakentamiseen hyvin soveltuville paikoille tulisi olla merkittävästi vaikuttavampi tekijä rakennuslupien myöntämisessä.

Esitämme, että Ylöjärven kaavoituksessa käytettävän rakennuslupia määrittävän kantatilaperiaatteen vertailuvuotta kohtuullistetaan lähemmäs nykyaikaa, esimerkiksi vuoteen 2000.

Ympäristölautakunta	§ 94	15.06.2022
Ympäristölautakunta	§ 110	25.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 340	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 115	11.12.2023

Keskustan valtuustoryhmä
Riitta Koskinen ym."

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 10.09.2018 § 276

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen ympäristölautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin.

Ympäristölautakunta 15.06.2022 § 94

Valmistelija Kaavoituspäällikkö Esko Hyytinen

Emäkiinteistötarkastelua ja tarkastelun leikkausajankohtaa on vakiintuneemmin aloitettu käyttämään ranta-alueen kaavoituksessa ja poikkeamismenettelyssä. Lähtökohtana on ollut, että tulee olla myös mitoituksellinen mekanismi, jolla maanomistajien tasapuolinen kohtelu varmistetaan. Tavallisimmin emäkiinteistötarkastelussa palataan rakennuslain voimaantulon ajankohtaan 1.7.1959 tai lakiin kirjattujen rantakaavasäännösten voimaan tulon ajankohtaan 15.10.1969. Ylöjärvellä ja Kurun rantaosayleiskaavassa on käytetty vuotta 1959. Pitkää aikatarkastelua perustellaan tasapuolisen toteutumisen näkökulmasta.

Emätilaperiaatetta on lähdetty soveltamaan myös ns. kyläkaavoituksessa ja myös niin sanotussa kuivan maan suunnittelutarveharkinnassa etenkin alueilla, joilla rakentamisen paine on merkittävä. Usein joku tai jotkut alueen emätiloista ovat saattaneet jo käyttää rakennusoikeutta huomattavasti toisia enemmän. Mitoitusperiaatteiden mukaan kertyvä rakennusoikeus osoitetaan eri kiinteistöille yhdenmukaisin periaattein. Emätilaperiaatteen käytöllä varmistetaan maanomistajien tasapuolisuutta myös kuivan maan mitoituksessa. Maa- ja metsätalousalueilla, joilla rakentaminen on satunnaista, voidaan mahdolliset luvat harkita tapauskohtaisesti.

Emätilaperiaate ja mitoitus on perusteltua erityisesti ranta-alueilla aina sekä kuivanmaan alueilla, joilla on rakentamispainetta, vaikka sitä ei ole laissa määrätty. Perustuslakiin sisältyy vahvasti vaatimus maanomistajien tasapuolisesta kohtelusta. Käytäntö ja oikeuden tekemät päätökset ovat linjanneet, että yleisesti käytössä olevilla ja vakiintuneilla mitoitusperiaatteilla voidaan turvata lain edellyttämät vaatimukset. Silti pitää huomioida, että ranta-alueen tai kuivan maan emätilamitoitus on vain osa prosessia. Erilaiset olosuhteet, kuten rakentamiskelpoisuus, maiseman- ja ympäristön arvot

Ympäristölautakunta	§ 94	15.06.2022
Ympäristölautakunta	§ 110	25.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 340	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 115	11.12.2023

vaikuttavat loppuratkaisuun. Kaavatyö perustuu laajoihin selvityksiin, joiden perusteella alueiden arvoja voidaan huomioida. Emätilamitoituksen lisäksi käytetään erilaisia vyöhykkeitä ja muuntokertoimia, joilla paikalliset olosuhteet tulee huomioiduksi. Mitoituksella ei voida sivuuttaa maankäyttö- ja rakennuslakiin ja -asetukseen kirjattuja sisältövaatimuksia.

Käytettävänä poikkileikkausvuotena voidaan käyttää vuotta 1959 tai myöhempää ajankohtaa. Uudempia ajankohtia on käytetty lähinnä kyläalueiden mitoituksessa. Leikkautumisajankohdan valintaa tulee arvioida suhteessa jo olemassaoleviin kaavoihin sekä siten että kiinteistönjaotusta ja rakentamishistoriaa saadaan riittävällä tavalla selvitettyä. Kaikien jo laadittujen kaavojen muutokseen ei ole tällä hetkellä mahdollisuuksia. Arvioitavaksi tulee, että tuoko mahdolliset erilaiset leikkautumisajankohdat ristiriitaa maanomistajien kesken tai saavutetaanko jollakin muulla ratkaisulla jotakin oleellista uutta.

Esittelijä Kaavoituspäällikkö

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää antaa lausuntonaan kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä olevan lausunnon vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös Uusitalo ehdotti asian palauttamista valmisteluun. Ruuska ehdotti asian selvittämistä ulkopuolisen toimijan avulla.

Peltola kannatti asian palauttamista valmisteluun ja ulkopuolista selvitystä asiassa.

Kyttälä-Koskinen kannatti asian palauttamista valmisteluun ja ulkopuolisen asiantuntijan käyttämistä.

Ruuska kannatti asian palauttamista valmisteluun.

Keskustelun edetessä puheenjohtaja kysyi hyväksyykö lautakunta yksimielisesti asian palauttamisen valmisteluun ja selvityksen ulkopuolisen toimijan avulla. Lautakunta hyväksyi yksimielisesti päätöksen.

Ympäristölautakunta 25.10.2023 § 110

Valmistelija kaavoituspäällikkö Esko Hyytinen

Ympäristölautakunta muutti esittelijän ehdotusta ja palautti asian uudelleen valmisteluun ja asian selvittämistä ulkopuolisen toimijan avulla. Uutena ehdotuksena esitetään, että laaditaan vuoden 2024 aikana ulkopuolinen selvitys, jossa tutkitaan emätilatarkastelun leikkautumisajankohdan muutoksen

Ympäristölautakunta	§ 94	15.06.2022
Ympäristölautakunta	§ 110	25.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 340	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 115	11.12.2023

vaikutuksia osana kokonaismitoitusta. Ensi vuoden budjettiin on varattu 15 000 euroa sevityksen laatimista varten.

Selvityksessä tulee huomioida Ylöjärven jo laaditut osayleiskaavat ja vaikutukset niihin. Selvityksen ulkopuolelle tulee jättää alueet, joissa ei ole rakentamispainetta, eikä siten erityistä tarvetta mitoitustarkastelulle. Tarkasteltavaksi tulee myös tulossa olevan maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen vaikutukset poikkeamis- ja suunnittelutarvelupakäytäntöihin sekä lakimuutoksen vaikutukset yleiskaavan sisältövaatimuksiin ja erityisesti mitoituksen tarpeeseen osana maanomistajien tasapuolisen kohtelun arviointia.

Esittelijä Kaavoituspäällikkö

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää antaa lausuntonaan kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä olevan lausunnon vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 340

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy ympäristölautakunnan lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunkirakennejohtaja ja kaavoituspäällikkö poistuivat kokouksesta tämän asian jälkeen klo 16.28.

Kaupunginhallitus piti kokoustauon tämän asian jälkeen klo 16.28-16.40.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 115
482/10.01.00/2022

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyy ympäristölautakunnan lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 356
§ 116

20.11.2023
11.12.2023

Valtuustoaloite ilmastovaikutusten arvioinnista

Kaupunginvaltuusto 09.05.2022 § 50

”Kerta toisensa jälkeen kansainvälisen ilmastopaneelin IPCC:n ilmastoreportit sisältävät yhä vakavamman viestin: nopeiden ja vaikuttavien päästövähennysten aika on nyt tai joudumme varautumaan erittäin vakaviin muutoksiin ja kantamaan vastuuta ilmastomuutoksen mukanaan tuomista katastrofeista. Ilmastotavoitteita on kiristettävä ja päästövähennystoimia nopeutettava kaikilla yhteiskunnan aloilla.

Ilmaston kannalta kestäviä päätöksiä syntyy todennäköisemmin, jos päätösten ilmastovaikutukset ovat tiedossa päätöstä tehtäessä.

Ylöjärvi on HINKU-kuntana tavoittelemassa 80% päästövähennyksiä vuoteen 2030 mennessä, ja tämä vaatii suuren mittakaavan sekä järjestelmätason tekoja ja vaikuttavuutta.

Tavoitteiden näkyvä sisällyttäminen osaksi kaupungin talousarviovalmistelua vahvistaisi ja tekisi näkyväksi toimien vaikuttavuuden mittakaavan sekä kannustaisi kuntalaisia, yrityksiä ja yhteisöjä vielä vahvemmin mukaan ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.

Talousarvio on strategian ohella tärkein kaupungin toimintaa ohjaava poliittinen päätös ja siksi on olennaista ymmärtää ja tunnistaa talousarvion ja HINKU-tavoitteiden yhteys. Myös tilinpäätökseen tulisi sisällyttää arviointi ilmastovaikutuksista ja tavoitteiden toteutumisesta.

Talousarvio ei kuitenkaan ole kaupungin ainoa ilmastovaikutuksiltaan merkittävä päätös. Siksi ilmastovaikutusten arviointi tulisi asteittain tuoda osaksi kaikkea kaupungin päätöksentekoa. Tavoitteena olisi saada kokonaiskuva kaupungin HINKU-tavoitteita tukevista ja niitä haittaavista resursseista sekä lisätä kustannustehokkuutta ja läpinäkyvyyttä.

Ilmastovaikutusten sisällyttäminen osaksi taloussuunnittelua ja ilmastovaikutusten arvioinnin sisällyttäminen kaikkeen päätöksentekoon haastaa päätöksentekoa ja valmistelua, mutta asteittainen muutos kannattaa aloittaa ripeästi. Työ varmasti edellyttää myös osaamisen päivittämistä ja uusia työkaluja. Ylöjärvi voisi hyödyntää ja kirittää myös seudullista yhteistyöverkostoa.

Lisäksi valmisteluprosessin kehittäminen entistä osallistavammaksi lisäisi myös laajemmin kaupungin henkilöstön tietoisuutta kaupungin toiminnan ilmastovaikutuksista sekä oman hallinnonalan kytköksistä niihin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Ylöjärvi

- sisällyttää ilmastovaikutusten arvioinnin ja päästövähennystavoitteet poikkileikkaavasti osaksi kaupungin taloussuunnitelmia ja

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 356
§ 116

20.11.2023
11.12.2023

- tekee kaupungin päätösten ilmastovaikutukset näkyväksi esimerkiksi toteuttamalla ilmastovaikutusten arvioinnin osana kaikkea päätöksentekoa sekä
- kartoittaa mahdollisuuksia rakentaa malleja ilmastovaikutusten arviointiin yhteistyössä esimerkiksi muiden Pirkanmaan seutukuntien kanssa.

Vihreä valtuustoryhmä”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 30.05.2022 § 203
407/11.00.00/2022

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen kehityspalveluille lausuntoa varten.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 356

Valmistelijat

Kehityspalvelut ja Ylöjärven ilmastotyöryhmä

Ylöjärven kaupunki on sitoutunut kaupunginvaltuuston 4.2.2019 § 6 päätöksellä hiilineutraalien kuntien Hinku-verkostoon ja kriteereihin sekä tavoittelemaan 80 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2007 tasoon. Päästövähennystavoite kattaa Ylöjärven kaupunkialueella syntyvät kasvihuonekaasupäästöt riippumatta siitä, minkä tahon toiminnasta ne syntyvät. Tavoitteen saavuttamiseksi on laadittu tiekartta, jota ollaan parhaillaan päivittämässä.

Valtaosa Ylöjärven kasvihuonekaasupäästöistä syntyy liikenteestä, rakennusten lämmityksestä ja sähkönkulutuksesta. Ylöjärven kaupunkiorganisaation osuus kaupungin kokonaispäästöistä on pieni, mutta kaupunki voi omilla toimillaan luoda edellytyksiä merkittävälle päästövähennyksille.

Hiilineutraali Ylöjärvi on yksi Ylöjärven kaupunkistrategian 2022-2032 strategiakärjistä. Osastot ja yksiköt asettavat tähän kärkeen liittyvät tavoitteet

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 356
§ 116

20.11.2023
11.12.2023

vuosittain osana talousarvioprosessia ja raportoivat niiden toteutumisesta osana tilinpäätöstä ja toiminnan seurantaan. Kaupungin ilmastotiekartta on meneillään olevan päivityksen yhteydessä tarkoitus sitoa kiinteämmin talousarvioprosessiin ja sen aikatauluihin. Tämä parantaa talousarvion ja ilmastotavoitteiden yhteyttä. Tiekarttaluonnos sisältää toimenpiteenä ilmastotilinpäätöksen ja -budjetoinnin käyttöönoton. Työ tätä kohti on jo aloitettu.

Ylöjärvellä on käynnissä Ilmastovahti-palvelun kehitystyö. Palvelu tehostaa ilmastoitoimenpiteiden toteuttamista ja sisäistä raportointia sekä tekee ilmastotyön näkyväksi asukkaille ja sidosryhmille. Palvelu on tarkoitus julkaista alkuvuodesta 2024 tiekartan päivityksen aikatauluun linkittyen.

Ilmastovaikutusten objektiivinen arviointi osana kaikkea päätöksentekoa on moniulotteinen kokonaisuus ja vaatii erityistä osaamista päätösten valmisteluvaiheessa. Vaikutusten arviointia tulee lisäksi tehdä useasta eri näkökulmasta, jotta voidaan esimerkiksi tunnistaa päätöksiin liittyviä ristikkäisvaikutuksia. Ylöjärven päivityksessä olevaan ilmastotiekarttaluonnokseen sisältyy toimenpide ristikkäisvaikutusten huomioimisesta.

Vaatimuksia ilmastovaikutusten arvioinnista tulee jo lainsäädännön kautta (esimerkiksi YVA, ajoneuvojen ja liikennepalvelujen hankinta). Lainsäädännön vaatimukset ovat laajenemassa ja kiristymässä tulevaisuudessa, kun esimerkiksi vuonna 2025 ilmastomuutoksen hillintä tulee osaksi rakentamisen lainsäädäntöä. Rakentamislaki ohjaa rakentamaan vähähiilisesti, eli huomioimaan rakennuksen koko elinkaaren aikana syntyvät ilmastohaitat ja -hyödyt.

Ylöjärven kaupungilla on jo käytössä menetelmiä ilmastovaikutusten arviointiin ja näkökulma on mukana hankevalmisteluissa. Merkittävässä hankkeissa vaikutusten arvioinnit, sisältäen ilmastovaikutukset, tehdään osana suunnittelua. Maankäytön suunnittelu käyttää Kilva-työkalua (kaavan ilmastovaikutusten arviointi), joka soveltuu kaikille kaavatasoille. Toimitilahankkeissa suositetaan ilmastomyönteisiä lämmitystaparatkaisuja ja huomioidaan energiatehokkuus. Viime vuosina toteutetuissa talonrakentamishankkeissa pääasialliset lämmitystavat ovat energialähteiltään uusiutuvia. Suuremmissa kohteissa hyödynnetään aurinkolämpöä tukena. Infrahankkeissa kierrätys- ja uusimateriaalien käyttö on osa keinovalikoimaa. Niiden käyttö tuottaa usein myös taloudellista hyötyä ja teknistä etua. Yhdyskuntarakentamisessa ja kunnossapidossa käytetään päästökriteerejä koneiden ja kuljetuskaluston kilpailutuksissa.

Kuntien Hankintapalveluilla (KuHa Oy) energiatehokkuuden ja ilmastovaikutusten huomioiminen ovat osa normaalia toimintaa hankintoja suunnitellessa. KuHa kilpailuttaa hankinnat siten, että ilmastovaikutukset, energiatehokkuus ja ympäristötekijät huomioidaan kaikissa niissä hankinnoissa, joissa ne ovat hankinnan sisällön kannalta oleellisia ja huomioitavia tekijöitä. Yhtä ainuttakaan tapaa ei huomioimiseen ole, vaan se vaihtelee tapauskohtaisesti hankinnan luonteen mukaan. Sopimuskaudella tilaajaosaamista kehitetään ja korostetaan energiatehokkaita vaihtoehtoja, jolloin mahdollistetaan säästöjä esim. energiamäärissä tai pyritään vaikuttamaan päästöjen määrään. Sopimuskauden aikana sopimustuoteuudistuksissa huomioidaan aina korvaavien/uusien sopimustuotteiden energiatehokkuudet mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi KuHa

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 356
§ 116

20.11.2023
11.12.2023

järjestää vuosittain koulutuksia, joissa aiheina on yleisen hankintakoulutuksen lisäksi mm. energiatehokkaat hankinnat, eettiset hankinnat ja vastuullisuus hankinnoissa.

Yhteistyötä ilmastoasioissa tehdään erilaisissa verkostoissa ja se on myös tuloksekkaan ilmastotyön yksi edellytys. Ylöjärvi on mukana mm. Hinku-verkostossa, Pirkanmaan ilmastofoorumissa ja -akatemiassa, Pirkanmaan ilmastotoimintakeskuksen suunnittelussa sekä Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän ilmasto- ja nykyisin kestävän siirtymän työryhmissä.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy kehityspalveluiden ja ilmastotyöryhmän lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 116
407/11.00.00/2022

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyy kehityspalveluiden ja ilmastotyöryhmän lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto	§ 26	07.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 113	28.03.2022
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 130	24.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 357	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 117	11.12.2023

Valtuustoaloite: Ylöjärvi vetyteknologian kärkikunnaksi

Kaupunginvaltuusto 07.03.2022 § 26

”Ylöjärven Perussuomalaisten valtuustoryhmä esittää Ylöjärven kaupungin autonkannan asteittaista vaihtoa vetyä käyttäviin polttokennoautoihin. Samalla laajennetaan Tredun kanssa koulutuskeskus Valon autoalan ammatillista koulutusta vetyajoneuvojen huoltoon ja korjaamiseen. Tarjotaan myös soveltuvalla toimijalle polttoaineen jakelupisteelle paikka Valon läheltä vihreän vedyn myymiseen. Jakelupisteestä olisi myös silloin mahdollista kaupungin lisäksi muiden tienkäyttäjien ostaa polttoainetta samoin kuin käyttää ammattikoulun huoltopalveluja.

Tämä tukisi vahvasti yhdessä linjaamaamme HINKU -strategiaa ja nostaisi Ylöjärven vetyteknologian edelläkävijäksi Suomen kunnista. Tähän on myös tarjolla erilaisia hanketukia, koska energiatalous on yksi kärkiteemoista ja varsin tärkeässä asemassa tulevaisuudessa koko Euroopan laajuisesti. Meillä on nyt mahdollista toteuttaa teknologinen harppaus yritysten kanssa yhteistyössä. Siihen sisältyisi ajoneuvojen hankinta ja siihen liittyvän ammatillisen koulutuksen muodostaminen. Tulevaisuudessa Ylöjärvi ja sitä ympäröivä Pirkanmaa olisi yrityksille vetykäyttöisen ajoneuvotekniikan ja siihen koulutetun henkilöstön vetovoimainen kunta, joka houkuttelisi eri alojen toimijoita. Meillä täällä kehittyisi vihreän vedyn teknologiasta, varastointiratkaisuista ja ajoneuvotekniikasta alan yritysten terävin kärki ja kehitys.

Pirkanmaalla on mm. Pirkanmaan Liitto linjauksessaan huomionut vetyenergian käytön liikennetarkoituksiin osana vihreää siirtymää. Pirkanmaa sekä muu Suomi on muuhun EU-alueeseen verrattaessa nyt takamatkalla, joka meidän täytyy kuroa umpeen. Muualla Euroopassa on ollut jo vuosia toimiva vedyn jakeluverkosto, vetyautojen toimivat markkinat ja huoltoverkosto. Meillä on tällä hetkellä akkuteknologialla varustetut sähköautot, joka on luonnonvarojen käytön, sähköverkkojen ja maantieteellisten etäisyyksien osalta huono ratkaisu katsottaessa tulevaisuuteen. Akkuteknologia ei myöskään tue raskaan liikenteen tarpeita, jotka täytyy tulevaisuudessa vahvasti huomioida. Ollaan Ylöjärvellä edelläkävijöitä ja toteutetaan se mistä muualla haaveillaan.

Ylöjärven Perussuomalaisten valtuustoryhmä ym.”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 28.03.2022 § 113

Kaupunginvaltuusto	§ 26	07.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 113	28.03.2022
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 130	24.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 357	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 117	11.12.2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen kehityspalveluille ja sivistyspalveluille lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 24.10.2023 § 130

Valmistelija Sivistysjohtaja Matti Hursti

Valtuustoaloitteessa esitetään:

1. Ylöjärven kaupungin autokannan asteittaista vaihtoa vetyä käyttäviin polttokennoautoihin;
2. Vetyajoneuvojen huoltoon ja korjaamiseen liittyvän ammatillisen koulutuksen järjestämistä koulutuskampus Valossa;
3. Vihreä vety -polttoaineen jakelupisteen rakentamista koulutuskampus Valon läheisyyteen.

Autokannan asteittainen vaihto vetyä käyttäviin polttokennoautoihin

Monien eri tietolähteiden kautta on todettavissa, että vety on lupaava vaihtoehto ajoneuvojen polttoaineeksi, koska ainoa vedystä aiheutuva päästö on vesihöyry. Lisäksi vedyllä on suuri energiasisältö massayksikköä kohti.

Matkalla vetytalouteen on kuitenkin vielä useita teknisiä ja taloudellisia esteitä. Vetyä ei esiinny luonnossa sellaisenaan, vaan se on useimmiten sitoutunut vedeksi. Vedyn erottaminen vedestä vaatii enemmän energiaa kuin vedyn käytöstä polttoaineena voidaan liike-energiana saada. Näin ollen vedyn energiataloudellinen tuottaminen edellyttäisi, että saatavilla olisi rajattomasti uusiutuvaa energiaa. Tässä yhteydessä viitataan etenkin tuulienergiaan.

Polttokennoautot ovat sähköautoja, joiden käyttämä energia tuotetaan vetykaasusta sähkökemiallisessa reaktiossa. Polttokennoon syötetty vetypolttopaine tuottaa sähköä ja lämpöä. Polttoaineena on vety, jota voidaan valmistaa eri raaka-aineista, mutta haasteena on edellä todettu tuotantoon tarvittava suuri energian määrä. Jotta polttokennoautot voisivat yleistyä, tarvittaisiin myös uuden teknologian mukainen ajoneuvokalusto ja uudenlainen polttoaineen jakeluverkosto.

Ensimmäiset vetykäyttöiset polttokennoautot ovat testattavina tai jo myynnissä pieninä sarjoina Euroopassa, Japanissa ja Yhdysvalloissa, mutta pitkäaikaiset testit polttokennoteknologian kestävydestä puuttuvat. Polttokennoautoja testataan myös kylmissä olosuhteissa.

Kaupunginvaltuusto	§ 26	07.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 113	28.03.2022
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 130	24.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 357	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 117	11.12.2023

Polttokennon energiaketjun päästöt riippuvat siitä, kuinka vety on tuotettu. Jos vetyä tuotetaan fossiililla polttoaineilla, syntyy CO₂-päästöjä.

Suomen kansalliseen energia- ja ilmastostrategiaan kirjattuna tavoitteena on, että Suomessa olisi vuonna 2030 yhteensä vähintään 250 000 sähkökäyttöistä autoa (täyssähköautot, vetyautot ja ladattavat hybridit) ja vähintään 50 000 kaasukäyttöistä autoa. Toistaiseksi polttokennoauto on jäänyt taka-alalle täyssähköautoon ja ladattavaan hybridiautoon verrattuna.

Eräiden arvioiden mukaan vetyauto olisi jo varsin lähellä sarjatuotantoa, mutta vedyn jakeluun ja vetypolttoaineen ei-fossiiliseen valmistamiseen liittyvät ongelmat ovat vielä vetyauton suurena heikkoutena verrattuna ladattaviin autoihin. Jakeluverkoston kehitystä hidastavat sen rakentamisen kalleus ja epävarmuus siitä, mikä lopulta on vedyn merkitys tulevaisuuden liikennepolttoaineena.

Vaikka akkuteknologia kehittyy ja latausinfra laajenee jatkuvasti, on polttokennoteknologia toistaiseksi nousemassa etenkin raskaankaluston varteenotettavimmaksi sähköistysratkaisuksi. Todennäköistä onkin, että Ylöjärven kaupungin ensimmäiset vetyajoneuvot ovat kaupungin varikon suurimpia työkoneita/raskaita ajoneuvoja.

Tietolähteet:

- Autoalan Tiedotuskeskus
- Motiva (valtion kestävän kehityksen yhtiö)
- Valtioneuvoston selonteko kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta vuoteen 2030

Vetyajoneuvojen huoltoon ja korjaamiseen liittyvän ammatillisen koulutuksen järjestäminen

Vetyautojen huolto-ohjelmia tarjoavat toistaiseksi lähinnä merkkihuoltoliikkeet. Olettavaa on, että vetyautokannan yleistyessä ammatillinen koulutus reagoi tutkintokoulutuksissa vetyautojen asentajatarpeisiin.

Koulutuskeskus Valossa voi tällä hetkellä opiskella muun muassa ajoneuvoalan, kone- ja tuotantotekniikan sekä metsäkoneasennuksen perustutkintoja. Tulevaisuudessa vetyteknologia sisältynee eri tavoin edellä mainittujen perustutkintojen opetussuunnitelmiin.

Ylöjärven kaupunki voi vaikuttaa Tredun koulutusohjelmiin säännöllisesti käytävien yhteistyöneuvottelujen kautta. Lisäksi kaupungilla on poliittinen edustus Tampereen kaupungin järjestämän ammatillisen koulutuksen vastaavassa toimielimessä.

Ylöjärven kaupungin ja ammattiopisto Tredun yhteistyössä liikkeelle saatettu LisäValo -hanke luo Ylöjärvelle uusia olosuhteita toisen asteen koulutuksen kehittämiseen. LisäValon myötä perustettava lukion uusi teknologialinja vahvistaa Ylöjärven mahdollisuuksia päästä mukaan eri kehityshankkeisiin. Ylöjärvi seuraa

Kaupunginvaltuusto	§ 26	07.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 113	28.03.2022
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 130	24.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 357	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 117	11.12.2023

teknologiojen hankemahdollisuuksia aktiivisesti.

Vihreä vety -polttoaineen jakelupisteen rakentamista koulutuskeskus Valon läheisyyteen.

Toistaiseksi vetyasemia suunnitellaan raskaan liikenteen ehdoilla. Suomen ensimmäisiä vetytankkausasemia ollaan toteuttamassa Lietoon (Vireon) ja Järvenpäähän (P2X Solutions) vuoden 2024 aikana.

P2X Solutionsilla on rakenteilla yksi Suomen ensimmäisiä vedyn tankkausasemia myös yhtiön Harjavallan vihreän vedyn tuotantolaitoksen yhteyteen.

Norjalaistaustaisen Vireon Suomi Oy:n (ent. HydRe Oy) suunnitelmissa on varustaa Suomi 40–50 vetytankkausasemalla vuosiin 2030–2035 mennessä. Toistaiseksi Liedon asema on Vireonin ainoa julkistettu kohde. Yhtiöllä on lisäksi tonttivaraukset Vantaalla, Jyväskylässä ja Lempäälässä.

Varmasti Ylöjärvenkin kannattaa tutkia mahdollisuudet ao. tontin osoittamiseen.

Tietolähteitä mm:

- Toyota, Järvenpään Uutiset, Tekniikka ja Talous

Valmistelija

Kehitysjohtaja Sari Soini

Pirkanmaan liiton koordinoimassa Pirkanmaan vetytalouden aktivaattori -hankkeessa ollaan kartoittamassa vetyteknologiaan liittyviä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotarpeita, rakennetaan alueellinen vetyekosysteemi sekä tuetaan vetyinfrastruktuurin kehittymistä alueella. Tässä vaiheessa saatujen tulosten perusteella Pirkanmaa ei ole potentiaalinen kärkialue vihreän vedyn tuotannossa Suomessa. Vahvuudet ovat arvoketjun muissa osissa, kuten koulutuksessa ja innovaatio-osaamisessa. Erityisesti ammatillisen koulutuksen mahdollisuudet näyttävät vahvoilta. Myös valmistavaan teollisuuteen kytkeytyvässä yrittäjyydessä nähdään hyvää potentiaalia.

Ajoneuvokannan osalta vedyllä on potentiaalia tällä hetkellä raskaassa liikenteessä. Kevyiden ajoneuvojen osalta sähköistäminen on edullisempaa ja tehokkaampaa kuin sähköpolttoaineiden hyödyntäminen. Ylöjärven kaupungin autokannassa on vain muutama raskas ajoneuvo tällä hetkellä.

Latausinfrastruktuuria ei vielä ole ja tähän liittyen monia teknisiä seikkoja on vielä ratkaistavana. Mahdollisuuksia on useita, kuten jakeluverkoston luominen, konttipohjaiset jakeluratkaisut tai pienimuotoiset tuotantoasemat.

Pirkanmaan vetytalouden aktivaattori -hanke päättyy maaliskuussa 2024. Ennen vuoden vaihdetta valmistuu Pirkanmaan vetytalouden tilannekuva sekä case tarkasteluja erilaisista soveltamismahdollisuuksista.

Lisätiedot:

Matti Hursti, matti.hursti@ylojarvi.fi, p. 050 680 67

Kaupunginvaltuusto	§ 26	07.03.2022
Kaupunginhallitus	§ 113	28.03.2022
Kasvatus- ja opetuslautakunta	§ 130	24.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 357	20.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 117	11.12.2023

Sari Soini, sari.soini@ylojarvi.fi p. 041 731 3214

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää antaa lausuntonsa aloitteeseen edellä olevan selosteosan mukaisena.
Päätös	Hyväksyttiin keskustelun jälkeen.

Kaupunginhallitus 20.11.2023 § 357

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä siihen sisältyvän kehityspalveluiden lausunnon vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin. -----

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 117
242/08.00.00/2022

Kaupunginhallitus ehdottaa	Kaupunginvaltuusto hyväksyy kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä siihen sisältyvän kehityspalveluiden lausunnon vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus	§ 440	19.12.2022
Kaupunginhallitus	§ 366	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 118	11.12.2023

Valtuustoaloite anonyymiin rekrytointiin siirtymisestä

Kaupunginhallitus 19.12.2022 § 440

302/01.01.00/2021

KAUPVALT 07.06.2021 § 68

"Nimetön eli anonyymi rekrytointi tarkoittaa työntekijän työhönottoa, jossa työhakemuksista poistetaan näkyvistä hakijan tunnistetiedot, kuten nimi, ikä, sukupuoli, äidinkieli ja kuva. Menetelmän tarkoituksena on perustaa haastattelukutsupäätökset puhtaasti hakijan osaamiseen ja kyvykkyyteen ilman, että ennakkokäsitykset demografisista tiedoista vaikuttavat rekrytoijan mielikuvaan hakijasta.

Anonyymi rekrytointi yleistyy Suomessa niin julkisella kuin yksityisellä sektorilla. Anonyymien rekrytoinnin kokeiluja on ollut ainakin Espoon, Helsingin, Vaasan ja Vantaan kaupungeissa. Näiden nimettömästä rekrytoinnista saatujen kokemusten mukaan identifioivia tekijöitä kuten hakijan nimeä, ikää, sukupuolta ja muuta sellaista ei tarvitse tietää, kun valitaan ihmisiä työhaastatteluun.

Anonyymillä rekrytointiprosessilla on useita selkeitä ja painavia etuja:

1. Tasa-arvon sekä rekrytoinnin läpinäkyvyyden lisääminen ja syrjinnän vähentäminen.

Työmarkkinoilla on edelleen merkittävän paljon erilaisiin tekijöihin liittyvää syrjintää. Lisäksi nimettömällä rekrytoinnilla voidaan välttää tilanteita, joissa saattaa herätä epäilyksiä tiettyjen hakijoiden suosimisesta viran- tai tehtävähakuprosessissa etenkin sellaisten työpaikkojen täyttämässä, joiden päätökset tehdään viranomaispäätöksinä.

2. Vastuullisuuden konkretisointi.

Anonyymi rekrytointi on tehokas tapa lisätä tasa-arvoa, kuntalaisten luottamusta kunnan toimintaan ja vähentää kokemuksia syrjinnästä.

3. Passiivisten työnhakijoiden aktivointi.

Monet jo työsuhteessa olevat eivät halua nykyisen työnantajansa tietävän työpaikan vaihtoaikastaan. Anonyymien rekrytoinnin avulla saadaan houkutelua myös näitä passiivisia työnhakijoita.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Ylöjärven kaupunki siirtyy käyttämään anonyymia rekrytointiprosessia kunnan virka- ja työsuhteita täytettäessä.

Jenni Kiiskinen ym."

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus	§ 440	19.12.2022
Kaupunginhallitus	§ 366	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 118	11.12.2023

KAUPHALL 21.06.2021 § 231

Vt. kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen henkilöstöhallintoon lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus 19.12.2022 § 440

Valmistelija Henkilöstöjohtaja Minna Kekarainen

Anonyymin rekrytoinnin avulla halutaan edistää hakijoiden tasa-arvoista ja yhdenvertaista kohtelua sekä henkilöstön monimuotoisuutta. Tavoitteena on antaa kaikille hakijoille tasa-arvoinen ja yhdenvertainen mahdollisuus päästä työhaastatteluun ilman, että siihen vaikuttaa mikään työn kannalta epäoleellinen asia. Anonyymissa rekrytoinnissa työhakemuksista piilotetaan näkyvistä kaikki henkilöön viittaava tieto kuten hakijan nimi, syntymäaika, sukupuoli, osoite ja äidinkieli. Valinnat työhaastatteluun kutsuttavista tehdään hakijan hakemuksessaan ilmoittaman osaamisen, koulutuksen ja työkokemuksen perusteella.

Anonyymissä rekrytoinnissa työnhakija täyttää hakemuksen normaalisti ja prosessi etenee senkin jälkeen normaalin rekrytoinnin tapaan.

Anonyymi rekrytointi päättyy kuitenkin haastattelukutsuun. Hakuajan päätyttyä valitaan haastatteluun kutsuttavat ja lähetetään heille haastattelukutsut. Haastattelukutsujen lähettämisen jälkeen esihenkilö saa haastateltavien kaikki tiedot näkyviin eli anonymiteetti päättyy.

Anonyymissa rekrytoinnissa nähdään parhaaksi se, että haastatteluun eivät pääse vain ns. hyvät tyypit. Kuntakentällä rekrytoinnissa määritellään kelpoisuusehdot (yleensä tehtävässä vaadittava koulutus), mahdolliset edellytettävät tekijät ja ns. eduksi nähdään -tekijät. Kelpoisuusehdot ovat niitä, joista kunnalla ei voida tinkiä. Valituksi ei koskaan voi tulla sellainen henkilö, joka ei täytä kelpoisuusvaatimuksia, jos valittavana on myös kelpoinen hakija. Tässä tekijässä ei siis anonyymista rekrytoinnista ole hyötyä.

Kun haastatteluun kutsuttavia valitaan, täytyy noudattaa tarkkaan kriteereitä. Kuntakentällä on aina tehtävä huolellista vertailua hakijoiden suhteen. Nimen, iän, etnisen taustan tai sukupuolen perusteella ei saa jättää työnhakijaa pois haastattelusta. Nousee siis esille se, miten haastattelussa erotellaan hakijat. Tähän ei anonyymi rekrytointi tuo vastausta, sillä silloin nähdään haastateltavat. Anonyymilla rekrytoinnilla ei siis päästä siihen, että tehtävään valittu olisi täysin anonyymi.

On keskeistä lisätä esihenkilöiden rekrytointiosaamista tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Tähän vastauksena on koulutus ja

Kaupunginhallitus	§ 440	19.12.2022
Kaupunginhallitus	§ 366	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 118	11.12.2023

ennakkoasenteisiin vaikuttaminen. Nykyisessä työvoimapulatilanteessa ei kenelläkään ole varaa olla kutsumatta päteviä hakijoita haastatteluun. Aiemmillä perusteluilla en siis ole puoltamassa anonyymia rekrytointia. Tämä anonyymi rekrytointi vaatisi myös ohjelmistomuutoksia järjestelmiin.

Ensi vuoden puolella henkilöstöhallinnon painopistealueina ovat rekrytointi ja perehdyttäminen, joten kaikinpuolinen tarkastelu haastatteluprosessin osalta tullaan myös käsittelemään siinä yhteydessä. ESKO-esihenkilökoulutuksen kolmannessa toteutuskerrassa vuonna 2023 on yhtenä osa-alueena rekrytointiosio, jossa perehdytään omien ennakoluulojen poistamiseen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy henkilöstöhallinnon lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös Keskustelun kuluessa Jenni Kiiskinen ehdotti, että aloite palautetaan valmisteluun. Karita Jäppinen kannatti Kiiskisen ehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu ehdotus asian palauttamisesta valmisteluun, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuudolla siten, että ne, jotka kannattavat Kiiskisen ehdotusta asian palauttamisesta valmisteluun, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät ei.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 8 jaa-ääntä (Haataja, Heikkilä, Jäppinen, Kiiskinen, Kotiranta, Peltola, Sarvijärvi, Stenman) ja 3 ei-ääntä (Heiska, Pelkonen, Ruuska), joten puheenjohtaja totesi Kiiskisen ehdotuksen asian palauttamisesta valmisteluun tulleen kaupunginhallituksen päätökseksi.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 366

Valmistelija Henkilöstöjohtaja Mira Hirvonen-Ylinen

Kaupunginhallitus on käsitellyt valtuustoaloitetta anonyymiin rekrytointiin siirtymisestä joulukuussa 2022 ja palauttanut asian takaisin valmisteluun.

Kuten aikaisemmassa käsittelyssä on todettu, anonyymien rekrytoinnin avulla voidaan edistää hakijoiden tasapuolista ja yhdenvertaista kohtelua sekä mahdollisesti lisätä henkilöstön monimuotoisuutta. Anonyymissa rekrytoinnissa työhakemuksista piilotetaan näkyvistä kaikki henkilöön viittaava tieto kuten hakijan nimi, syntymäaika, sukupuoli, osoite ja äidinkieli. Valinnat työhaastatteluun kutsuttavista tehdään hakijan hakemuksessaan ilmoittaman osaamisen, koulutuksen ja työkokemuksen perusteella. Rekrytoiva henkilö päättää milloin hän ottaa käyttöön anonyymissa rekrytoinnissa piilotetut tiedot, käytännössä tämä tapahtuu haastatteluvaiheessa.

Kaupunginhallitus	§ 440	19.12.2022
Kaupunginhallitus	§ 366	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 118	11.12.2023

Kaupungin rekrytoinnit toteutetaan ja hakemukset käsitellään palveluntuottajan järjestelmässä, Kuntarekry-palvelussa. Työnantajan näkökulmasta anonyymi rekrytointi voidaan ottaa käyttöön nykyisessä järjestelmässä joko koko organisaation laajuisesti tai rajatumminkin esimerkiksi jonkin ammattiryhmän osalta. Kuukausikustannus hakijatietojen rajausominaisuuden käytöstä on 340 euroa kuukaudessa.

Anonyymien rekrytoinnin käyttö edellyttää henkilöstöhallinnolta asianmukaisten ohjeiden luomista. Anonyymien rekrytoinnin käytöstä täytyy viestiä myös työnhakijoille hakuilmoituksissa. Anonyymien rekrytoinnin käyttö ei muutoin vaikuta kaupungin rekrytointiohjeistoon tai hakijoiden arviointiin, sillä kuten tähänkin saakka, haastatteluvalinnat tehdään hakijoiden työkokemuksen ja osaamisen perusteella eli ns. ansiovertailun perusteella.

Anonyymi rekrytointi ei vaikuta hakijatietojen julkisuuteen, jotka ovat lähtökohtaisesti julkisia siitä lähtien kun hakemus ne ovat saapuneet järjestelmään. Mikäli hakemuksessa on maininta, että hakija ei halua nimeään julkisuuteen, tätä pyritään kunnioittamaan, mutta erikseen pyydettyä hakijan nimitieto on esimerkiksi tiedotusvälineille annettava.

Henkilöstöhallinnossa on arvioitu yhdessä osastopäälliköiden kanssa anonyymien rekrytoinnin käyttöönottoa ja päädytty siihen, että anonyymien rekrytoinnin hyödyistä ja haitoista saadaan parhaiten käsitys käynnistämällä pilottijakso ajalle 1.1.-30.9.2024. Tänä aikana anonyymiä rekrytointia käytetään täytettäessä sivistisosastolla seuraavia ammattiryhmiä tai ammattinimikkeitä: lukion opetushenkilöstö, koulunkäynnin ohjaajat, iltapäivätoiminnan ohjaajat, liikunnanohjaajat, nuorisotyöntekijät ja nuoriso-ohjaajat. Pilotointijakson jälkeen saadut kokemukset koostetaan ja arvioidaan anonyymien rekrytoinnin hyödyntämistarpeita ja -mahdollisuuksia tämän jälkeen.

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy henkilöstöhallinnon lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin.

Henkilöstöjohtaja poistui kokouksesta tämän asian jälkeen klo 16.39.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 118
154/01.01.01/2022

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyy henkilöstöhallinnon lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Kaupunginhallitus	§ 440
Kaupunginhallitus	§ 366
Kaupunginvaltuusto	§ 118

19.12.2022
27.11.2023
11.12.2023

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto	§ 81	11.09.2023
Kaupunginhallitus	§ 298	25.09.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 116	10.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 376	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 119	11.12.2023

Valtuustoaloite: Ylöjärven kaupungin tulee tukea voimakkaammin junioriurheilua ja eri urheilulajeja

Kaupunginvaltuusto 11.09.2023 § 81

” Kunnan yksi kuntalain mukaisista perustehtävistä on edistää asukkaidensa hyvinvointia. Monesti ensimmäinen mielikuva hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä vie ajatukset sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Ne ovatkin tärkeä ja välttämätön osa hyvinvointia, mutta usein siellä tehtävät toimenpiteet ovat jälkikäteisiä tai korjaavia. Kuntien laaja hyvinvointitehtävä pitää sisällään kaikki ne asiat, joita kunta tekee joko itse tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ongelmien ennaltaehkäisemiseksi ja hyvän arjen turvaamiseksi. Päätösten vaikutuksia on tärkeä miettiä eri näkökulmista. Joskus vaikkapa nopeat taloudelliset säästöt tulevat maksettavaksi myöhemmässä vaiheessa muina kustannusten nousuna. (<https://www.kuntaliitto.fi/blogi/2021/kunta-lasten-ja-nuorten-kasvun-ja-hyvinvoinnin-tukena>)

Viime vuosina harrastamisen mahdollisuudet ovat parantuneet Ylöjärvellä. Kaupunki on panostanut voimakkaasti eri harrastamisen tukemiseen. Tästä hyvänä esimerkkinä skeittipuisto ja useat tekonurmet jalkapallolle ja pesäpallolle. Myös jääurheilun tuki on saanut selvästi päättäjien huomion, ja sitä tarvitaankin tulevana vuosina.

Hyvinvointiin voidaan kuitenkin panostaa vielä enemmän ja suunnitelmallisemmin. Ennaltaehkäisevä toiminta liikunnan edistämiseksi näkyy positiivisina tuloksina vuosien päästä. Tampereen seutukunnalla on loistavia esimerkkiä kaupungeista, jotka tukevat paikallista urheilutoimintaa junioritasolta aina edustuksen toimintaan. Tämä urheilun tuki näkyy myönteisenä kuntamarkkinoinnin näkökulmasta unohtamatta nuorten ja lasten parempaa hyvinvointia, joka kantaa aina aikuisikään saakka. Hyvänä esimerkkinä Nokia ja Sastamala, joissa urheillaan useissa lajeissa miesten ja naisten pääsarjatasolla.

Ylöjärven sosialidemokraattinen valtuustoryhmä ehdottaa, että Ylöjärven kaupunki tukisi voimakkaammin alueellaan olevia junioriseuroja ja eri urheilulajeja. Tuki sisältäisi suuremman rahallisen seuratuksen kuin myös urheiluseurojen kanssa käytävän kartoituksen tarvittavista liikuntapaikoista. Vuoropuhelun lisääminen on oleellisessa asemassa, esimerkiksi liikuntatilojen tilamaksujen korotuspaineessa kaupungin tulee aidosti kuulla käyttäjiä ja ottaa päätöksenteossa huomioon hinnankorotusten vaikutukset junioriurheiluun. Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä ehdottaa myös, että Ylöjärven kaupunki tukisi kaupungin huippu-urheilijoita ja -joukkueita sponsoroinnin avulla.

Ylöjärven Sos.dem. valtuustoryhmä ym.”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginvaltuusto	§ 81	11.09.2023
Kaupunginhallitus	§ 298	25.09.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 116	10.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 376	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 119	11.12.2023

Kaupunginhallitus 25.09.2023 § 298

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen hyvinvointilautakunnalle lausuntoa varten.
Päätös	Hyväksyttiin. ----- Erja Pelkonen liittyi kokoukseen ja Inga-Mari Lehti poistui kokouksesta tämän asian aikana klo 16.08.

Hyvinvointilautakunta 10.10.2023 § 116

Valmistelija	Liikuntapäällikkö Sini Aalto
	Valtuustoaloitteessa ehdotetaan nykyistä vahvempaa tukea Ylöjärven kaupungin urheiluseuratoiminnalle. Tämä tuki olisi suurempia avustussummia sekä vuoropuhelun lisäämistä seurojen kanssa liikuntapaikkatarpeista. Lisäksi valtuustoaloitteessa esitetään urheilijoiden ja joukkueiden sponsorointia. Hyvinvointilautakunta on talousarviokokouksessaan 19.9.2023 (§99) esittänyt seuraavia liikuntaseuratoimintaa edistäviä toimia vuoden 2024 talousarvioon: - Liikuntaseurojen avustukset + 10.000 euroa (nykytaso 90.000 euroa) - kilpaurheilun sponsorisopimukset + 5.000 euroa (nykytaso 0 euroa). Kilpaurheilun sponsorisopimuksille ei ole aiemmin ollut lainkaan omia määrärahoja, vaan aikaisemmat pienimuotoiset sponsoroinnit on katettu muista määrärahoista. Näiden esitysten myötä kaupunki olisi nostamassa liikunnalle ja urheilulle kohdennettavia tukia. Ylöjärven kaupungin sponsoroinnin edistämiseksi on tehty toimia jo aiemminkin. Hallintosäännön päivityksessä 12.12.2022 (Kval §143) hyvinvointilautakunnalle lisättiin toimivalta päättää sopimusten ja muiden sitoumuksien solmimisesta mukaan lukien liikunnan ja urheilun yhteistyö ja sponsorointisopimukset, ellei muualla hallintosäännössä toisin määrätä (Hallintosääntö 1.1.2023 alkaen, § 100, kohta 16). Hyvinvointilautakunta tekikin ensimmäisen virallisen sponsorointipäätöksen heti tammikuussa 2022 (Hyla 17.1.23 §9), jolloin valittiin Ylöjärven ensimmäinen kummiurheilija ja vahvistettiin kummiurheilijan yhteistyösopimus. Tämän ensimmäisen kummiurheilijasopimuksen arvo oli 3.000

Kaupunginvaltuusto	§ 81	11.09.2023
Kaupunginhallitus	§ 298	25.09.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 116	10.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 376	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 119	11.12.2023

euroa ja summa katettiin liikuntatoimen avustuksista. Kummiurheilijatoimintaa on tarkoitus jatkaa uuden sponsorointimäärärahan turvin.

Hyvinvointilautakunta on lisäksi tehnyt päätöksen sponsoroida Ylöjärven Ilveksen naisten futsal-joukkuetta kaudella 2023-2024 (Hyla 22.8.23 §90). Tämä katetaan uusista sponsoroinnin määrärahoista. Sponsoroinnista saatavien kokemusten perusteella sponsorointia voidaan mahdollisesti jatkossa laajentaa määrärahojen puitteissa.

Sponsoroinnin ohella kaupunki tukee vuosittain yksittäisiä urheilijoita stipendein. Stipendien jaosta päättää hyvinvointilautakunta samassa yhteydessä kun valitaan vuoden parhaita urheilutoimijoita. Urheilijoiden palkitsemissääntö on parhaillaan päivityksen alla. Tähän on ollut vuonna 2023 varattuna 10.500 euroa.

Liikuntaseuroja tuetaan vuosittaisten toiminta-avustusten kautta. Avustusta voivat hakea kaikki Ylöjärvelle rekisteröityneet yhdistykset, joilla on ollut liikuntatoimintaa vähintään yhden vuoden ajan. Hakijamäärä on viime vuosina ollut reilu 20 liikuntaseuraa. Avustustenjakokriteerit ja avustussummat päättää hyvinvointilautakunta. Voimassaolevien sääntöjen mukaan suurin painoarvo on lasten ja nuorten liikuttamisessa (Hyla 14.2.2023 §23). Vuonna 2023 toiminta-avustuksiin varattu määräraha oli 90.000 euroa. Tähän hyvinvointilautakunta on esittänyt vuodelle 2024 lisäystä 10.000 euroa, jolloin avustussumma olisi kokonaisuudessaan 100.000 euroa.

Ylöjärven kaupungissa toimii aktiivinen seuraparlamentti, joka on perustettu vuonna 2015. Seuraparlamentissa on tällä hetkellä edustajat kymmenestä paikallisesta urheiluseurasta. Kokoonpanoon kuuluu myös edustajat hyvinvointi- ja teknisestä lautakunnista sekä kaupungilta.

Seuraparlamentin yksi tärkeimmistä tehtävistä on toimia kaupungin ja seurakentän vuoropuhelun mahdollistajana sekä parantaa keskinäistä luottamusta ja yhteistyötä. Seuraparlamentti kokoontuu vuosittain 4-6 kertaa ja se on antanut useita lausuntoja koskien kaupungin talousarviota, MAPSTOA tai muuta pyydettyä asiakirjaa. Liikuntaolosuhteet sekä liikuntatilojen hinnoittelu ovat yksi keskustelluimmista aihepiireistä. Seuraparlamenttitoiminnan kautta hinnastojen valmistelijat sekä lautakuntien edustajat ovat hyvin tietoisia seurojen näkemyksistä.

Viimeksi sisäliikuntatilojen hintauudistuksessa korotettiin ainoastaan aikuisten, yli 18-vuotiaiden seurahintoja sekä yksityishenkilöiden tuntihintoja. Tällä tuettiin paikallista junioritoimintaa. Talousarviossa tuloennustetta on nostettu ottaen huomioon tämä 1.9.2023 voimaan astunut uusi hinnasto sekä alkuvuodesta 2024 valmistuvan Siltatien liikuntahallin tuomat lisätulot. Talousarviokäsittelyssä ei ole ollut tarkoitus nostaa liikuntasalien hintaa vuonna 2024.

Kaupunginvaltuusto	§ 81	11.09.2023
Kaupunginhallitus	§ 298	25.09.2023
Hyvinvointilautakunta	§ 116	10.10.2023
Kaupunginhallitus	§ 376	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 119	11.12.2023

Valtuustoaloitteen toive vuoropuhelusta seurojen kanssa sekä määrärahojen lisäämisestä liikuntaseurojen ja urheilijoiden tukemiseen voidaan katsoa toteutuvan nykyisten käytänteiden ja talousarvioesityksen 2024 perusteella.

Esittelijä Vapaa-aikajohtaja

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta antaa asiasta lausuntonsa liikuntapäällikön yllä olevan esityksen mukaisesti.

Päätös Hyväksyttiin keskustelun jälkeen.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 376

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy hyvinvointilautakunnan lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 119
398/12.04.00/2023

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyy hyvinvointilautakunnan lausunnon vastauksena aloitteeseen.

Päätös Hyväksyttiin.

Ympäristölautakunta	§ 99	20.09.2023
Tekninen lautakunta	§ 161	22.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 378	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 120	11.12.2023

Valtuustoaloite polkupyöräbaanasta

Ympäristölautakunta 20.09.2023 § 99

Valtuustoaloite polkupyöräbaanasta

KAUPVALT 07.12.2020 § 119

"Ylöjärven kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman tavoitteena on nostaa pyöräilyn kulkutapaosuus 15 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Pyöräilyn kulkutapaosuuden kasvattamista ja pyöräilyn sujuvuuden edistämistä tukee myös kaupungin strategia, hyvinvointisuunnitelma ja HINKU-tavoitteet. Pyöräilyn kulkutapaosuuden kasvattaminen vähentää päästöjä, lisää viihtyvyyttä ja terveyshyötyjä, tuoden tätä kautta myös rahallisia säästöjä. Pyöräilyn lisääminen vaatii kuitenkin myös konkreettisia tekoja ja toimivia pyöräilyolosuhteita.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää että Ylöjärvellä aloitetaan suoran polkupyöräbaanan suunnittelu ja rakentaminen Ylöjärven ja Tampereen välille.

Nykyinen pyörätie Soppeenmäestä Itään kulkee Mikkolantien varressa, sisältäen lukuisia risteyksiä autoliikenteen kanssa. Lisäksi saman kevyenliikenteenväylän jakaa pyöräilijöiden kanssa jalankulkijat. Risteyksien ja kahden erilaisen kulkutavan sisältämä väylä ei tue sujuvaa ja turvallista liikennettä tällä tieosuudella, joka toimii merkittävänä pyöräväylänä Tampereen ja Ylöjärven välillä.

Sujuva ja turvallinen polkupyöräbaana on kokonaan erotettu muusta liikenteestä, myös jalankulusta. Baanalla ei myöskään ole risteyksiä autoliikenteen kanssa. Ollaan rohkeita edelläkävijöitä, ja polkijoita. Tehdään sujuva fillariväylä kaupunkien välille.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä"

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 14.12.2020 § 365

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen tekniselle lautakunnalle ja ympäristölautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin.

Ympäristölautakunta 20.09.2023 § 99

Ympäristölautakunta	§ 99	20.09.2023
Tekninen lautakunta	§ 161	22.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 378	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 120	11.12.2023

Valmistelija Kaavoituspäällikkö Esko Hyytinen

Laadukkaita ja nopeita pyöräilyväyliä, baanoja, on rakennettu ja suunniteltu 2000-luvulla mm. Helsinkiin, Ouluun ja Jyväskylään. Tampereella on rakennettu viime vuosien aikana Hervannan Baanaa, joka on seudullinen pyöräilyn pääreitti Tampereen keskustan ja Hervannan välillä. Väylän ensimmäinen osa rakennettiin vuosina 2018-2019 raitiotien rakentamisen yhteydessä. Baana jatkuu useassa Viinikan ja Hallilan välisellä alueella. Baanalla yleisesti tarkoitetaan korkeatasoisia pyöräteitä, jonka toteutuksessa käytetään tiettyjä laatuvaatimuksia. Pyöräreitit ovat vähimmillään erotettu jalankulusta. Baanassa varataan omat pyöräkaistat molempiin suuntiin. Leveyttä osoitetaan riittävästi.

Nykytilanteessa Tampereen kuntarajan (Teivo) ja Ylöjärven Soppeenmäen välinen pyöräilyväylä on osa seudullista pyöräilyn pääreittiä Tampere-Ylöjärvi. Reitti kulkee Tampereen Lielahden ja Nauhatehtaan alueiden kohdalla kantatie 65:n varressa ja nousee kuntarajan kohdalla Mikkolantien varteen. Reitti kulkee Mikkolantien varressa Soppeenmäkeen saakka.

Ylöjärven kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 13.2.2023 §3 raitiotien Lielähti - Ylöjärven tarkentavan yleissuunnitelman. Raportissa todettiin mm. raitiotieratkaisuilla edistetään laadukkaita jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita. Nykytilassa on alueilla lähinnä yhdistettyjä jalankulku ja pyöräilyä. Pyöräilyn ja jalankulun olosuhteet paranevat, kun väyliä erotellaan raitiotien rakentamisen yhteydessä. Myös viihtyisyys paranee, kun raitiotien myötä kadut saavat uusia puuistutuksia. Lisäksi raitiotien liittymien liikenne valot lisäävät osaltaan myös kävelijöiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta. Kaduilla raitiotien varressa pyöräily erotellaan jalankulusta.

Tarkentavassa raitiotiesuunnittelussa ennen Teivoa on pyöräilyn seudullinen pääreitti säilytetty Mikkolantien varressa. Etelästä tultaessa Teivon pysäkillä ja sitä ympäröivälle maankäytölle johtaa aluereitiksi luokiteltu yhdistetty jalankulku ja pyöräilyväylä. Teivon tasoliittymän kautta ja pysäkillä ei haluttu ohjata nopeaa pitkämatkaista pyöräilyä. Lisäksi Vaasantien varressa kulkeva raitiotien varsi ei olisi ollut viihtyisä reitti seudulliselle pyöräilylle. Ratikkalinja on ohjattu Vaasantien varressa Keijärventien sillan ali, johon ei enää pyöräilyä olisi saatu mahtumaan.

Teivo-Mäkkylän alueen osayleiskaavatyö on vireillä ja ehdotusta tavoitellaan nähtäville vuoden 2023 aikana. Hyväksymisvaihe ajoittuu vuodelle 2024. Osayleiskaavan luonnosvaihtoehdoissa on osoitettu seudulliselle polkupyöräilyväylälle yhteystarve radan pohjoispuolelle. Reitti yhdistyy Ydinkeskustan yleiskaavassa osoitettuun reittiin. Mahdollisen kokonaan uuden reitin toteutus on avoin.

Raitiotien edellyttämät asemakaavahankkeet sisältyvät MAPSTO ohjelmaan vuosille 2024-2028. Asemakaavoitus etenee useassa osassa. Saman aikaisesti on Tampereen kaupunki laatinut Lielahden maankäytön yleissuunnitelman, joka toimii osana raitiotien huomioivaa vaiheosayleiskaavan suunnittelua. Suunnittelu sisältää myös

Ympäristölautakunta	§ 99	20.09.2023
Tekninen lautakunta	§ 161	22.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 378	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 120	11.12.2023

kävelyn ja pyöräilyn kehittämistarpeita Lielahdesta Ylöjärven kuntarajalle ulottuvalla alueella.

Kevyen liikenteen tiimoilta tehdään tärkeätä seudullista yhteistyötä. Tällä hetkellä on Tampereen seudulla käynnissä seudullinen pyöräverkkoselvitys. Aikaisemmin on laadittu Tampereen kaupunkiseudun kävelyn ja pyöräliikenteen kehittämisohjelma 2.0 (2021). Kävelyn ja pyöräilyn seurantaraportti on Tampereen kaupunkiseudulla tehty 2015.

Edellä kuvatun maankäytön ja liikenteen suunnittelun tilanne huomioden voidaan todeta, että valtuustoaloitteessa esiin nostettu Mikkolantien varren pyöräilyreittiä ympäröivä alue tulee muuttumaan ja kehittymään tulevaisuudessa voimakkaasti. Kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien kehittäminen on keskeinen osa Teivo-Mäkkylän ja Ylöjärven keskustan alueen suunnittelua, ja se nivoutuu teemana luontevasti mm. tarkentuvaan raitiotiesuunnitteluun sekä pyrkimykseen merkittävän uuden asuinalueen luomisesta kuntarajan tuntumaan. Nykyisellään Mikkolantien yhdistetty kävelyn ja pyöräilyn väylä, ei sellaisenaan täyttänyt baanan vaatimuksia. Tutkittavana ja kaavassakin huomioitavana yhtenä toteutuksen mahdollisuutena voisi olla Mikkolantien viereen peltojen puoleiselle osuudelle sijoittuva pyöräilijöille varattu oma kaksisuuntainen pyöräreitti. Tällöin saataisiin pyöräilijöille mahdollisimman suora reitti ilman muuta liikennettä. Ravitien jälkeen tarvittaisiin nykyisen reitin ”baanalaajennusta”.

Esittelijä Kaavoituspäällikkö

Päätösehdotus Ympäristölautakunta päättää antaa edellä olevan lausunnon vastauksena valtuustoaloitteeseen ja välittää aloitteen edelleen tekniselle lautakunnalle lausuttavaksi.

Päätös Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tekninen lautakunta 22.11.2023 § 161

Valmistelija Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara

Tampereen ja Ylöjärven väliset seudulliset pyöräilyn pääreitit ovat Vaasantien ja Mikkolantien varressa kulkeva kevyen liikenteen väylä sekä tulevaisuudessa myös Tampereen Ikurista Mastontien kautta Soppeenmäkeen ulottuvat reitit. Molemmat reitit ovat tiiviin maankäytön rajaamia, minkä vuoksi näillä reiteillä on vain lyhyitä osuuksia, joilla ei ole risteävää liikennettä. Väylät ovat joka tapauksessa sekä pyöräilijöiden että jalankulkijoiden käytössä ilman kulkutapojen tai kulkusuunnan erottelua. Baanan toteuttaminen edellyttää kuitenkin myös muiden kulkutapojenkin huomioon ottamista ja järjestämistä.

Ympäristölautakunta	§ 99	20.09.2023
Tekninen lautakunta	§ 161	22.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 378	27.11.2023
Kaupunginvaltuusto	§ 120	11.12.2023

Luonteva reitti polkupyöräbaanalle olisi Teivon kautta kulkeva yhteys Ylöjärven ja Tampereen rajan välillä. Välillä on valmisteilla tai tarkasteltuna kuitenkin paljon maankäyttöön liittyviä toimintoja, joiden tarkastelutasoissa on suuria eroja yksityiskohtaisuuden osalta. Nykyisten rajoitteiden, erilaisten valmiusasteiden ja olosuhteiden vuoksi keskeiseen asemaan polkupyöräbaanan järjestämisen suhteen nousee erityisesti Teivo-Mäkkylän osayleiskaavan alue ja sen pohjalta tulevaisuudessa muodostuvat asemakaavat, joissa polkupyöräbaanan mahdollisuus voidaan ottaa huomioon suunnitelmallisesti Ylöjärven keskustaajaman ja Tampereen rajan välillä.

Lisätiedot	Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara, p. 050 384 8383, ari.jokihaara@ylojarvi.fi
Esittelijä	Yhdyskuntatekniikan päällikkö Ari Jokihaara
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää antaa selosteosan mukaisen lausunnon vastauksena valtuustoaloitteeseen polkupyöräbaanasta.
Päätös	Keskustelun kuluessa esittelijä teki lisäyksen, että pykälä tarkastetaan kokouksessa käsittelyaikataulujen vuoksi. Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti. ----- Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 378

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy ympäristölautakunnan ja teknisen lausunnot vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 120 615/08.00.00/2021

Kaupunginhallitus ehdottaa	Kaupunginvaltuusto hyväksyy ympäristölautakunnan ja teknisen lausunnot vastauksena aloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin.

Valtuustoaloite henkilöstöedustuksesta Ylöjärven kaupungin omistamiin yhtiöihin

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 121

505/01.04.00/2023

” Ylöjärven sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää, että Ylöjärven kaupungin omistamien yhtiöiden hallituksissa on aina henkilöstöedustus riippumatta työntekijämäärästä.

Yhteistoimintalain (1333/2021) tarkoitus on edistää työpaikoilla toimintakulttuuria, jossa työnantaja ja henkilöstö toimivat yhteistoiminnan hengessä toistensa oikeuksia ja velvollisuuksia kunnioittaen ja ottaen samalla huomioon toistensa edut. Lisäksi lain tarkoituksena on, että yrityksen toimintaa ja työyhteisöä kehitetään jatkuvaluonteisesti sekä toiminnan tuloksellisuutta ja työhyvinvointia parannetaan.

Lain tarkoituksena on myös turvata riittävä ja oikea-aikainen tiedonkulku työnantajan ja henkilöstön välillä, sekä turvata henkilöstölle vaikutusmahdollisuuksia yrityksen päätöksenteossa silloin kun se koskee heidän työtään, työolojaan tai asemaansa yrityksessä. Tarkoituksena on myös tiivistää työnantajan, henkilöstön ja työvoimaviranomaisten yhteistoimintaa työntekijöiden aseman parantamiseksi ja heidän työllistymisensä tukemiseksi toimintamuutosten yhteydessä.

On perusteltua lisätä työntekijöiden ja työnantajan välistä vuoropuhelua Ylöjärven kaupungin omistamissa yhtiöissä. Yhteistoimintalain henkeä voidaan toteuttaa laajemmin ja monipuolisemmin. Se olisi henkilöstöä ajatellen iso houkuttelevuustekijä. Ylöjärvi toimisi asiassa hyvänä esimerkkinä. Tampereen kaupungilla yli 25 hengen yrityksissä on henkilöstöedustaja.

Monesti hallituksessa käsitellään henkilöstöön vaikuttavia asioita, ja siksi niiden avoin ja vuorovaikutuksellinen keskustelu olisi organisaation etu. Tiedonkulun ja vaikutusmahdollisuuksien kasvaminen lisää tunnetusti työhyvinvointia ja sitoo henkilöstöä yritykseen. Tämä lisää yrityksen kilpailukykyä ja tuloksenteikomahdollisuutta. Hyvinvoiva henkilöstö on myös kuntakentän yritysten tärkein voimavara.

Henkilöstöedustajan kausi olisi hallituksessa sama kuin hallituksen kausi. Henkilöstön edustajana toimisi valittu luottamushenkilö, mutta sen puuttuessa, henkilöstö voisi sen keskuudestaan valita.

Jussi-Pekka Ahonen ym.”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Valtuustoaloite luontoselvityksen tekemiseksi Ylöjärven kaupungin alueella

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 122

506/11.00.01/2023

”Ylöjärven Vasemmiston valtuustoryhmä esittää, että Ylöjärven kaupunki laatii luontoselvityksen. Selvityksen avulla saadaan tietoa paikkakunnan luontotyypeistä ja lajeista sekä niiden esiintymisen tilasta.

Hankittua tietoa hyödynnetään alueiden käytön suunnitteluun ja luonnonvarojen kestäväen käytön tueksi. Luonnonarvot voidaan turvata vain, jos ne tunnetaan ja niihin kohdistuvat vaikutukset arvioidaan ennen hankkeiden ja suunnitelmien toteuttamista. Luontotietoa tarvittaisiin myös suojelualueverkoston kehittämistä, luontotyyppien ja lajien suojelua tai ekologista kompensatiota suunniteltaessa.

Huolellisesti laaditun luontoselvityksen avulla voidaan kehittää kunnan suunnitelmia tukemaan alueellisia luonnon erityispiirteitä, jolloin kaavoituksessa voidaan ennakoida suojelun tarpeet, virkistyskäyttö ja eri rakentamisen toiminnoille varattavat alueet.

Luontokadon estämiseksi on tarpeellista ohjata maankäyttö perustumaan kaupungin luontoarvoja säilyttävään malliin johon luontoselvitys antaa kehukset.

Vasemmiston valtuustoryhmä ym.”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Valtuustoaloite WWF:n Green Office mallin käyttöönotosta Ylöjärvellä

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 123

507/11.00.00/2023

”Esitämme, että Ylöjärven kaikissa toimistoissa siirryttäisiin WWF:n Green Office malliin. Mallin tavoitteena on pienentää hiilijalanjälkeä ja kuluttaa luonnonvaroja järkevästi.

Green Officessa arvioidaan toiminnasta syntyviä ympäristövaikutuksia laaja-alaisesti. Esimerkiksi työasiamatkat, työn ja kodin välinen liikkuminen, paperin- ja sähkönkulutus, erilaiset hankinnat, kahvitukset, tapahtumat ja ruokailut sekä jätehuolto ovat asioita, joihin voidaan vaikuttaa myös asiantuntija-alojen työpaikoilla.

Ohjelmaan saa selkeät ohjeet ja se on räätälöitävissä monimuotoisiin kohteisiin kaupungille. Taustaorganisaationa palvelukonseptia toteuttava WWF on neutraali kumppani, jolla on mittava osaaminen luonto- ja ympäristöteemoissa.

Ympäristöjärjestelmän käyttöönotolla pienennetään kunnan toimintojen ympäristökuormaa ja samalla viestimme kaupunkilaisille Ylöjärven osallistuvan kestäväällä tavalla ilmastotavoitteisiin ja luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen.

Vasemmiston valtuustoryhmä ym.”

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 102, § 103, § 109, § 113, § 115, § 116, § 117, § 118, § 119, § 120, § 121, § 122, § 123

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 104, § 105, § 106, § 107, § 108, § 110, § 111, § 112, § 114

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

3100 Hämeenlinna

Viraston aukioloaika: ma-pe 8.00-16.15

sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

puhelin: 029 56 42200 (vaihde)

telekopio: 029 56 42269

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=piika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki>

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta:

https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeuden_kayntimaksuthallinto-oikeudessa.html

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Ylöjärven kaupungin kirjaamosta.

Kirjaamon yhteystiedot:

Ylöjärven kaupunki, kirjaamo

Kuruntie 14, PL 22, 33470 Ylöjärvi

kirjaamo@ylojarvi.fi

03 565 30 000 / vaihde ma-pe klo 8-15.30

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9-15.